

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Επιστήμες της Αγωγής - Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ
(e-Learning)».

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης
συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ'
Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης**

ΜΟΥΣΟΥΡΑΚΗ ΣΟΦΙΑ

Επιβλέπων καθηγητής: Ευάγγελος Κελεσίδης

Ρέθυμνο, Ιανουάριος 2025

**Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Επιστήμες της Αγωγής - Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ
(e-Learning)».
[Αρίθμ. ΦΕΚ 2615 τ.Β΄/5.7.2018]**

Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος ΠΜΣ:

Καθηγητής Αναστασιάδης Παναγιώτης

Πανεπιστήμιο Κρήτης – Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης
συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ΄
Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης**

ΜΟΥΣΟΥΡΑΚΗ ΣΟΦΙΑ

Υπέθυνη Δήλωση Συγγραφέα:

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1986 και τα άρθρα 2,4,6 παρ. 3 του Ν. 1256/1982, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας και δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον.

© Πανεπιστήμιο Κρήτης, ΠΤΔΕ,ΕΔΙΒΕΑ, 2024

Το Π.Τ.Δ.Ε του Πανεπιστημίου Κρήτης και ειδικότερα το Ε.ΔΙ.Β.Ε.Α, διατηρεί το δικαίωμα της χρήσης και αναπαραγωγής της παρούσας εργασίας για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς.

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

**Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης
συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ΄
Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης**

Μουσουράκη Σοφία

Επιτροπή Επίβλεψης Πτυχιακής / Διπλωματικής Εργασίας

Επιβλέπων Καθηγητής:

Ευάγγελος Κελεσιδής

ΣΕΠ ΕΑΠ

Συν-Επιβλέπων Καθηγητης:

Σοφία Τρούλη

Επ. καθηγήτρια ΠΤΠΕ Πανεπιστήμιο Κρήτης

Συν-Επιβλέπων Καθηγητης:

Λάμπρος Καρβούνης

ΣΕΠ ΕΑΠ

Ρέθυμνο, Ιανουάριος 2025

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

*«Στην Κατερίνα και την Ειρήνη μου,
που αν και μικρές σε ηλικία,
μου έχουν δώσει
τα μεγαλύτερα μαθήματα...»*

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Ευχαριστίες

Η παρούσα εργασία με τίτλο: «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης» εκπονήθηκε στα πλαίσια του μεταπτυχιακού προγράμματος «Επιστήμες της Αγωγής - Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ (e-Learning)» του Ε.ΔΙ.ΒΕ.Α. του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Αρχικά θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Ευάγγελο Κελεσίδη για τις πάντα εύστοχες και άμεσες συμβουλές του και για την καθοδήγηση που μου παρείχε σε όλη την πορεία της συγγραφής της μεταπτυχιακής μου εργασίας.

Ακόμα, θα ήθελα να ευχαριστήσω, τον Κωνσταντίνο Γιαννενάκη, ο οποίος με βοήθησε στο σχεδιασμό και στην παραγωγή του εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού μου υλικού και τον Κωνσταντίνο Στρατικόπουλο, για την υποστήριξή του στο ερευνητικό μέρος της εργασίας μου.

Επίσης, ένα μεγάλο ευχαριστώ στους μαθητές που αφιέρωσαν χρόνο και συμμετείχαν στην ερευνητική διαδικασία και τις μεταπτυχιακές φοιτήτριες της ομάδας μου «ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΣΣΕΣ» για την όμορφη αλληλεπίδρασή μας.

Κλείνοντας, θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένειά μου για τη στήριξη και την υπομονή της.

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ΄ Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Περίληψη

Η παρούσα Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία είχε ως σκοπό την δημιουργία διαδραστικού εξ αποστάσεως εκπαιδευτικού υλικού για μαθητές Στ΄ τάξης για τη διδασκαλία της Παγκόσμιας Ημέρας Ποίησης. Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση του εκπαιδευτικού υλικού έγινε με βάση τις αρχές της πολυμεσικής μάθησης και τις αρχές της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης. Το υλικό αυτό δημιουργήθηκε χρησιμοποιώντας το λογισμικό H5P, ένα εργαλείο ανοικτού κώδικα. Στη συνέχεια, το μάθημα ενσωματώθηκε στην πλατφόρμα Chamilo, η οποία είναι ένα σύστημα διαχείρισης μάθησης. Το εκπαιδευτικό υλικό αξιολογήθηκε από τελειόφοιτους μεταπτυχιακούς φοιτητές ως ειδικούς του συγκεκριμένου πεδίου και από δεκατρείς μαθητές Στ΄ τάξης δημοτικού σχολείου. Χρησιμοποιήθηκε σκόπιμη δειγματοληψία και τα ερωτηματολόγια περιείχαν ανοιχτού τύπου ερωτήσεις. Η επεξεργασία των δεδομένων που συλλέχθηκαν έγινε με ποιοτική ανάλυση περιεχομένου. Από τα αποτελέσματα που προέκυψαν το συνολικό εκπαιδευτικό υλικό φαίνεται ότι είναι σύμφωνο με τις αρχές της πολυμεσικής μάθησης καθώς και τις αρχές της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.

Λέξεις – Κλειδιά

Ποίηση, Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, Εκπαιδευτικό Υλικό

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Abstract

The present Master's Thesis aimed to create interactive distance learning educational material for 6th-grade students, focusing on teaching about World Poetry Day. The design and implementation of the educational material were based on the principles of multimedia learning and the principles of Distance Education. The material was developed using H5P software, an open-source tool. Subsequently, the course was integrated into the Chamilo platform, which is a learning management system. The educational material was evaluated by graduate students as experts in the field and by thirteen 6th-grade elementary school students. Purposeful sampling was employed, and the questionnaires included open-ended questions. The collected data were processed through qualitative content analysis. The results indicated that the overall educational material aligns with the principles of multimedia learning as well as the principles of Distance Education.

Keywords

Poetry, Distance Education, Educational Material

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	3
Abstract	4
Περιεχόμενα	5
Κατάλογος Εικόνων	7
Κατάλογος Πινάκων	8
Συνοτομογραφίες & Ακρωνύμια.....	10
Εισαγωγή.....	11
1 Θεωρητικό πλαίσιο	12
1.1 Ανοικτή Εκπαίδευση	12
1.2 Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση.....	14
1.3 Σχολική Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση	16
1.4 Πρόγραμμα Οδυσσέας.....	17
1.5 Σχολική Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση στην εποχή του Κορωνοϊού	18
1.6 Εκπαιδευτικό υλικό και εξ αποστάσεως εκπαίδευση.....	19
1.7 Κατηγοριοποίηση των κειμένων με βάση την κατηγοριοποίηση West-Λιοναράκη 20	
1.8 Σχεδιασμός εκπαιδευτικού υλικού για εξ αποστάσεως εκπαίδευση	22
1.9 Η ποίηση στο δημοτικό σχολείο.....	24
1.10 Ρόλος της λογοτεχνίας	25
2 Βιβλιογραφική επισκόπηση	28
2.1 Σύνοψη	32
3 Μεθοδολογία έρευνας	33
3.1 Το εκπαιδευτικό υλικό.....	33
3.2 Εκπαιδευτική έρευνα.....	41
3.2.1 Η Ποσοτική έρευνα στην εκπαιδευτική έρευνα.....	41
3.2.2 Η ποιοτική έρευνα στην εκπαιδευτική έρευνα.....	42
3.3 Μεθοδολογία αποτίμησης του εκπαιδευτικού υλικού.....	43
3.3.1 Σκοπός της έρευνας.....	43
3.3.2 Στόχοι της έρευνας.....	44
3.3.3 Ερευνητικά ερωτήματα	44
3.3.4 Είδος έρευνας.....	45
3.3.5 Εργαλεία έρευνας.....	46
3.3.6 Χρονική περίοδος διεξαγωγής της έρευνας	48
3.3.7 Καθορισμός της μονάδας ανάλυσης	49
3.3.8 Κωδικοποίηση δεδομένων	49
4 Παρουσίαση Δεδομένων	53
4.1 Επεξεργασία δεδομένων από το ερωτηματολόγιο των μεταπτυχιακών φοιτητών. 53	
4.2 Επεξεργασία δεδομένων από το ερωτηματολόγιο των μαθητών	78
5. Συζήτηση- Σύνοψη-Συμπεράσματα-Συνεισφορά.....	84
5.1 Συζήτηση.....	84

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

5.2 Σύνοψη	85
5.3 Συμπεράσματα	85
5.4 Συνεισφορά της εργασίας.....	92
5.5 Περιορισμοί της έρευνας.....	92
5.6 Ζητήματα δεοντολογίας	92
Βιβλιογραφία.....	93
Παράρτημα Α: « Ερωτηματολόγια της έρευνας του εκπαιδευτικού υλικού (ειδικών) »	98
Παράρτημα Β: « Ερωτηματολόγιο μαθητών»	113

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Κατάλογος Εικόνων

Εικόνα 1: Αφηγήτρια Ε.Υ.....	33
Εικόνα 2: Αρχική σελίδα Ε.Υ.....	34
Εικόνα 3:Περιγραφή μαθήματος.....	35
Εικόνα 4:Οδηγίες περιήγησης και μελέτης.....	35
Εικόνα 5:Εισαγωγικά στοιχεία διδακτικής ενότητας.....	36
Εικόνα 6: Διαφάνεια Ε.Υ.....	37
Εικόνα 7:Στοιχεία μετακειμένων (Σύνοψη).....	37
Εικόνα 8:Στοιχεία μετακειμένων (Βιβλιογραφία).....	38
Εικόνα 9:Στοιχεία μετακειμένων (Πηγές πολυμέσων και εφαρμογών).....	38
Εικόνα 10:Στοιχεία μετακειμένων (Συνολική βαθμολογία σε κάθε ενότητα).....	38
Εικόνα 11:Διακείμενα (άσκηση αυτοαξιολόγησης).....	39
Εικόνα 12:Επικείμενα ή υπερκείμενα (Χρήση εξωτερικών συνδέσεων).....	39
Εικόνα 13:Παρακείμενα στοιχεία.....	40
Εικόνα 14:Αναδυόμενο παράθυρο περικείμενου στοιχείου.....	40

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1: Πρώτη δέσμη/ομάδα.....	21
Πίνακας 2: Δεύτερη δέσμη/ομάδα.....	21
Πίνακας 3: Τρίτη δέσμη/ομάδα.....	22
Πίνακας 4: Δομή ερωτηματολογίου ειδικών.....	46
Πίνακας 5: Δομή ερωτηματολογίου μαθητών.....	48
Πίνακας 6: Ερευνητικοί άξονες.....	49
Πίνακας 7: Ερευνητικοί άξονες μαθητών.....	52
Πίνακας 8: Φύλο συμμετεχόντων.....	53
Πίνακας 9: Βιβλιογραφική τεκμηρίωση.....	56
Πίνακας 10: Ποικίλες πηγές δεδομένων.....	56
Πίνακας 11: Συγκριτική ανάλυση πληροφοριών.....	56
Πίνακας 12: Ανάλυση-κριτική συζήτηση πληροφοριών.....	56
Πίνακας 13: Ευκαιρία για επιπλέον μελέτη.....	57
Πίνακας 14: Φιλικό-προσιτό στυλ γραφής.....	57
Πίνακας 15: Χρησιμοποίηση αντωνυμιών (προσωπικών και κτητικών).....	58
Πίνακας 16: Χρήση απλής και κατανοητής γλώσσας.....	58
Πίνακας 17: Καθαρή και ευκρινής γραφή.....	58
Πίνακας 18: Επαρκής συγκέντρωση πληροφοριών.....	59
Πίνακας 19: Τμηματική παρουσίαση στο μέγεθος της οθόνης.....	59
Πίνακας 20: Αποκλειστικά κείμενο.....	59
Πίνακας 21: Κείμενο και εικόνες.....	60
Πίνακας 22: Κείμενο, εικόνες και Video.....	60
Πίνακας 23: Χρωματικοί συνδυασμοί που ενισχύουν την άνετη αλληλεπίδραση.....	60
Πίνακας 24: Σαφή και ευδιάκριτα "κουμπιά".....	61
Πίνακας 25: Σαφή και ευδιάκριτα "εικονίδια".....	61
Πίνακας 26: Εύκολη πλοήγηση.....	62
Πίνακας 27: Ορθότητα των υπερσυνδέσεων.....	62
Πίνακας 28: Οδηγίες για μελέτη.....	63
Πίνακας 29: Εστίαση σε συγκεκριμένα σημεία.....	63
Πίνακας 30: Διευκρινιστικά σχόλια.....	63
Πίνακας 31: Εργασίες που παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να εκφράσει απόψεις.....	64
Πίνακας 32: Εργασίες που παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να εκφράζει απορίες.....	64
Πίνακας 33: Εργασίες που παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να εμπλακεί συναισθηματικά.....	64
Πίνακας 34: Εργασίες που παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να μοιραστεί απόψεις με άλλους εκπαιδευόμενους.....	65
Πίνακας 35: Εργασίες που παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να θεωρήσει τον εαυτό του μέλος ομάδας.....	65
Πίνακας 36: Εργασίες που παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να εμπλουτίσει τις απόψεις του.....	65
Πίνακας 37: Δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης.....	66

Πίνακας 38:Δραστηριότητες για καλλιέργεια ανεξάρτητης κριτικής σκέψης	67
Πίνακας 39:Δραστηριότητες για δημιουργία καναλιών επικοινωνίας με σκοπό την ανατροφοδότηση	67
Πίνακας 40:Δραστηριότητες σύνδεσης των νέων πληροφοριών με τη δική του πραγματικότητα	68
Πίνακας 41:Δραστηριότητες εφαρμογής νέας γνώσης στη δική του πραγματικότητα	68
Πίνακας 42:Σαφής διατύπωση του σκοπού κάθε διδακτικής ενότητας	69
Πίνακας 43:Σαφής διατύπωση των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων σε κάθε διδακτική ενότητα.....	69
Πίνακας 44:Ενθάρρυνση των επιδιωκόμενων σε επίπεδο γνώσεων.....	69
Πίνακας 45:Ενθάρρυνση των επιδιωκόμενων σε επίπεδο δεξιοτήτων	70
Πίνακας 46:Ενθάρρυνση των επιδιωκόμενων σε επίπεδο στάσεων	70
Πίνακας 47:Αξιολόγηση της προόδου σύμφωνα με τα προσδοκώμενα	70
Πίνακας 48:Συνδυασμός κειμένου και εικόνας.....	71
Πίνακας 49:Χρήση εικόνων.....	71
Πίνακας 50:Στοιχεία αφήγησης	71
Πίνακας 51:Μη σχετικές πληροφορίες.....	72
Πίνακας 52:Χρήση φιλικής γλώσσας	72
Πίνακας 53:Χρήση δεύτερου προσώπου.....	72
Πίνακας 54:Ηχητική παρουσίαση του αντικειμένου	72
Πίνακας 55:Φιλικό ύφος ηχητικής παρουσίασης.....	73
Πίνακας 56:Φιλικός χαρακτήρας-avatar.....	73
Πίνακας 57:Τμηματική παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου	73
Πίνακας 58:Διαδραστικές δραστηριότητες με ανατροφοδότηση	74
Πίνακας 59:Μακροσκελή κείμενα	74
Πίνακας 60:Παροχή σαφών οδηγιών για υλοποίηση δραστηριοτήτων-εργασιών	74
Πίνακας 61:Στοιχεία επισήμανσης	75
Πίνακας 62:Εισαγωγικές δραστηριότητες	75
Πίνακας 63:Δυνατά στοιχεία	76
Πίνακας 64:Προτάσεις βελτίωσης	77
Πίνακας 65: 1ος άξονας/Νέος τρόπος μάθησης	78
Πίνακας 66:2ος άξονας/Η ευχρηστία του εκπαιδευτικού υλικού	79
Πίνακας 67:3ος άξονας/Αν το περιεχόμενο ήταν ενδιαφέρον	80
Πίνακας 68:4ος άξονας/Μαθησιακά αποτελέσματα	81
Πίνακας 69:5ος άξονας/Αλλαγές για βελτίωση.....	82

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Συνομογραφίες & Ακρωνύμια

ΔΕ	Διπλωματική Εργασία
ΕΥ	Εκπαιδευτικό Υλικό
ΠΤΔΕ	Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε
ΠΜΣ	Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
ΑΕΞΑΕ	Ανοιχτή και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση
εξαΣΕ	Εξαποστάσεως Σχολική Εκπαίδευση
ΤΠΕ	Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας
ΕΞΑΕ	Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Εισαγωγή

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση αποτελεί μια σύγχρονη διδακτική προσέγγιση που αξιοποιεί τις τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας (ΤΠΕ) για τη μετάδοση γνώσης και την αλληλεπίδραση μεταξύ εκπαιδευόμενων και εκπαιδευτών. Η παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού για την εξ αποστάσεως μάθηση απαιτεί την εφαρμογή παιδαγωγικών αρχών, τη χρήση πολυμεσικών στοιχείων και την προσαρμογή στις ανάγκες των εκπαιδευόμενων. Οι Anderson & Dron (2011) επισημαίνουν ότι η ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού θα πρέπει να ενσωματώνει στοιχεία συνεργατικής και αλληλεπιδραστικής μάθησης, ενισχύοντας έτσι την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας. Επιπλέον, η δημιουργία περιεχομένου με σαφή δομή, ελκυστικό σχεδιασμό και διαδραστικές δραστηριότητες μπορεί να βελτιώσει τη μαθησιακή εμπειρία και την επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων (Moore, 2011).

Σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι ο σχεδιασμός, η υλοποίηση και η αξιολόγηση διαδραστικού εκπαιδευτικού υλικού έπειτα από ολοκληρωμένη παρέμβαση συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης στο μάθημα της Γλώσσας και ειδικότερα στη διδασκαλία για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης η οποία αποτιμήθηκε από μαθητές ΣΤ τάξης και από τελειόφοιτους του ΠΜΣ «Επιστήμες της Αγωγής - Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ (e-Learning)».

Η εργασία δομείται σε πέντε κεφάλαια. Το πρώτο αφορά το θεωρητικό πλαίσιο των εννοιών της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, του σχεδιασμού εκπαιδευτικού υλικού καθώς και το ρόλο της λογοτεχνίας και τη θέση της ποίησης στο δημοτικό σχολείο. Στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται μια σύντομη βιβλιογραφική επισκόπηση σχετικών ερευνών για σχεδιασμό, υλοποίηση και αξιολόγηση εκπαιδευτικού υλικού εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται η περιγραφή της μεθοδολογίας της έρευνας μας. Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα δεδομένα της έρευνας και τέλος στο πέμπτο και τελευταίο κεφάλαιο γίνεται μια συζήτηση και μια προσπάθεια σύνοψης των αποτελεσμάτων.

1 Θεωρητικό πλαίσιο

1.1 Ανοικτή Εκπαίδευση

Ο όρος «ανοικτή εκπαίδευση» δηλώνει μια φιλοσοφική προσέγγιση, μια εκπαιδευτική και πολιτική αντίληψη η οποία δηλώνει ότι η ηλικία των ανθρώπων δεν μπορεί να αποτελέσει εμπόδιο στην πρόσβαση τους στη μόρφωση (Λιοναράκης, 2001). Στην «ανοικτή εκπαίδευση» οι ίδιοι οι εκπαιδευόμενοι ανάλογα με αυτά που τους ενδιαφέρουν και τις εκπαιδευτικές τους ανάγκες μπορούν να δομήσουν το πρόγραμμα σπουδών τους (Wedemeyer, 1973). Διαμορφώνουν τον οδικό χάρτη των σπουδών τους οι ίδιοι. Επιπρόσθετα, η «ανοικτή εκπαίδευση» παρέχει στον διδασκόμενο ευελιξία όσον αφορά τον ρυθμό μάθησής του, αλλά και τον χώρο και χρόνο μελέτης του (Lewis, 1986). Έτσι μπορούν να συνδυάζουν δουλειά και μάθηση. Ακόμα, η «ανοικτή εκπαίδευση» παρέχει ελεύθερη πρόσβαση σε όσους ενδιαφέρονται, χωρίς εισαγωγικές εξετάσεις και περιορισμούς θέσεων (Wedemeyer, 1973). Θα πρέπει να αναφερθεί ότι ο διδάσκων στην «ανοικτή εκπαίδευση» αναλαμβάνει ρόλο συμβουλευτικό και εμπυχωτή κυρίως (Σοφός, 2015).

Το μέγεθος της «ανοικτότητας» της εκπαίδευσης γίνεται πιο συγκεκριμένο μέσα από τέσσερα επίπεδα:

1. Επίπεδο οργάνωσης της μάθησης:

- *Ανοικτότητα της πρόσβασης.* Αναφέρεται στο γεγονός ότι μπορεί ο ενδιαφερόμενος χωρίς περιορισμούς (κοινωνικούς, γεωγραφικούς, ηλικιακούς, οικονομικούς) να συμμετέχει, άρα παρέχει ίσες ευκαιρίες μάθησης για όλους (Τζέμου, 2013).
- *Ανοικτότητα οργανωτικής διαχείρισης.* Αναφέρεται στο γεγονός ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να δηλώσει συμμετοχή σε κάποιο μάθημα ή πρόγραμμα και να το φέρει εις πέρας χωρίς να υπάρχει χρονική προθεσμία ή ακόμα και να παραδώσει εργασίες χωρίς συγκεκριμένες προθεσμίες.
- *Ανοικτότητα χώρου και χρόνου.* Αναφέρεται στο ότι οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να λαμβάνουν μέρος σε συγχρονισμένες, όσο και σε μη συγχρονισμένες δραστηριότητες.

- *Διδακτική ανοικτότητα και ευελιξία.* Αναφέρεται στο γεγονός ότι δίδεται η δυνατότητα στους εκπαιδευόμενους να διαλέξουν τις πηγές και τα κείμενα, το επίπεδο δυσκολίας του περιεχομένου ακόμα και τη διδακτική οργάνωση.

2. Επίπεδο διαμόρφωσης προσωπικών και αναπτυξιακών μορφωτικών πορειών:

- *Ανοικτότητα περιεχομένου.* Οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να διαλέξουν ανάμεσα σε διάφορα περιεχόμενα μάθησης αλλά και σε επιλέξουν το βαθμό δυσκολίας.
- *Ανοικτότητα οργάνωσης και μεθόδου.* Οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να επιλέξουν διαφορετικά στάδια εργασίας για να επεξεργαστούν ένα θέμα και διαφορετικές στρατηγικές μάθησης (Τζέμου, 2013).
- *Ανοικτότητα ρυθμού εργασίας.* Οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να καθορίσουν και να ελέγχουν τον ρυθμό και το επίπεδο του θέματος το οποίο τίθεται σε επεξεργασία.
- *Προσωπική ανοικτότητα.* Οι εκπαιδευόμενοι εργάζονται με βάση τις γνώσεις, τις δεξιότητες, τις στάσεις που έχουν. Μέσα από τη διαδικασία αυτή αποκομίζουν μεταγνώση για τις δυνατότητές τους.

3. Επίπεδο κοινωνικής επικοινωνίας και συνεργασίας

- *Ανοικτότητα ρόλων.* Οι εκπαιδευόμενοι έχουν τη δυνατότητα για διαπραγμάτευση μεταξύ τους όσον αφορά τα το σύνολο των αρχών, τους ρόλους και τα στάδια της εργασίας που ακολουθούν.
- *Κοινωνική ανοικτότητα.* Οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να έχουν αλληλεπίδραση και συνεργασία μεταξύ τους είτε συγχρονισμένα είτε μη συγχρονισμένα.

4. Επίπεδο μέσων και τεχνολογιών

- *Ανοικτότητα των αισθητηρίων.* Αναφέρεται στο γεγονός ότι τα αισθητήρια που θα χρησιμοποιηθούν θα εξαρτηθούν από τη φύση του περιεχομένου και τον εκπαιδευτικό τους σκοπό.

- *Ανοικτότητα χρήσης των μέσων.* Αναφέρεται στο γεγονός ότι υπάρχει η δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν ποικίλα μέσα και ποικίλες τεχνολογίες μέσων ή υπηρεσιών.
- *Ανοικτότητα επιλογής του υλικού.* Αναφέρεται στο γεγονός ότι το εκπαιδευτικό υλικό είναι πολυμορφικό (Σοφός, 2015). Επιπρόσθετα, διαμορφώνεται σύμφωνα με τις ανάγκες των εκπαιδευόμενων (Τζέμου, 2013).

Η «ανοικτή εκπαίδευση» εφαρμόζει την Εξ Αποστάσεως εκπαίδευση ως διδακτική μέθοδο.

1.2 Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

Η έννοια της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης υφίσταται στο χρόνο πάνω από έναν αιώνα. Αρχικά είχε τη μορφή εκπαίδευσης δια αλληλογραφίας. Εκείνος που εισαγάγει τον όρο distance learning για πρώτη φορά είναι ο Γερμανός Borje Holmberg (Μαυροειδής, 2014). Για την έννοια της ΕξΑΕ, η αναδίφηση της σχετικής βιβλιογραφίας αναδεικνύει τους πολλούς ορισμούς που έχουν δοθεί κατά το παρελθόν. Ορισμούς έχουν δώσει οι Dohmen , Keegan, Peters, Holmberg, Moore, Garrison&Shale, Barker και άλλοι (Σοφός, 2015). Ένας κοινά αποδεκτός ορισμός για την ΕξΑΕ είναι μάλλον αδύνατον να δοθεί. Επιχειρώντας να οριοθετήσει κάποιος τον όρο της ΕξΑΕ μπορεί να εντοπίσει κάποια χαρακτηριστικά τα οποία είναι κοινά αποδεκτά.

1. Μεταξύ του διδάσκοντος και των διδασκόμενων υπάρχει φυσική απόσταση, γεγονός το οποίο διαφοροποιεί αυτή την εκπαίδευση με τη συμβατική, που λαμβάνει χώρα μέσα σε κάποια αίθουσα διδασκαλίας (Σοφός Α., 2015). Να τονιστεί ότι η ΕξΑΕ δεν ορίζεται ως η εκπαίδευση εκείνη στην οποία υπάρχει μόνο η φυσική απόσταση διδασκόντων και διδασκόμενων. Η ερμηνεία αυτή παραπέμπει σε απλουστευμένες παρερμηνείες του παρελθόντος (Λιοναράκης, 2006). Η έννοια της «εξ αποστάσεως πολυμορφικής εκπαίδευσης» είναι ενδεχομένως αυτή που αποδίδει καλύτερα την πραγματική της διάσταση. *Εξ αποστάσεως* γιατί υπάρχει η φυσική απόσταση μεταξύ εκπαιδευτή και εκπαιδευόμενων. *Πολυμορφική* γιατί παρέχει πολλαπλές δυνατότητες επιλογών

και τέλος η έννοια της εκπαίδευσης που την κατατάσσει στο πεδίο των επιστημών αγωγής (Λιοναράκης, 2006).

2. Απαιτείται ένα ειδικά σχεδιασμένο εκπαιδευτικό υλικό έτσι ώστε να μπορεί να υποστηριχθεί ο εκπαιδευόμενος. Σε μια συμβατική σχολική τάξη θα συναντήσουμε το σχολικό εγχειρίδιο. Στην ΕξΑΕ συναντάμε το ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό υλικό. Το υλικό αυτό μπορεί να περιέχει ηλεκτρονικά κείμενα, οπτικοακουστικό υλικό, αλληλεπιδραστικό υλικό και άλλα. Η ποικιλία των πολλαπλών δυνατοτήτων στην ΕξΑΕ έγκειται στο να δημιουργηθούν συνθήκες ενεργής μάθησης. Το αν ένα εκπαιδευτικό υλικό είναι αποδοτικό, αυτό θα μπορούσε να «μετρηθεί» από τις ευκαιρίες που παρέχει στους εκπαιδευόμενους να εκπληρώσουν τους μαθησιακούς τους στόχους (Σοφός, 2015).
3. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην επικοινωνία μεταξύ διδάσκοντος και εκπαιδευόμενων και στην αλληλεπίδραση που έχουν. Οι συνθήκες στην ΕξΑΕ στις οποίες συντελείται η μαθησιακή διαδικασία είναι διαφορετικές από αυτές που επικρατούν σε μια συμβατική αίθουσα διδασκαλίας. Πρώτα απ' όλα διδάσκων και διδασκόμενος βρίσκονται μακριά ο ένας από τον άλλο. Το γεγονός αυτό ελλοχεύει ο διδασκόμενος να νιώσει απομονωμένος κατά τη διάρκεια της μελέτης του αν συναντήσει κάποια προβλήματα. Η επικοινωνία που αναπτύσσεται μεταξύ Καθηγητή Συμβούλου και εκπαιδευόμενου θα εξαλείψει αυτά τα προβλήματα (Ζυγούρης, 2010). Εύλογα γίνεται αντιληπτό ότι οι δεξιότητες του διδάσκοντα στην ΕξΑΕ θα διαφέρουν από τις δεξιότητες ενός τυπικού εκπαιδευτικού. Ο ρόλος του κρίνεται μείζονος σημασίας και έχει πολλές και διαφορετικές πτυχές. Οι απαιτούμενες δεξιότητες που πρέπει να έχει είναι οργανωτικές, κοινωνικές και παιδαγωγικές. Ο σκοπός του δεν είναι τόσο να διδάξει. Τον ρόλο αυτό στην ΕξΑΕ τον αναλαμβάνει το εκπαιδευτικό υλικό (Αναστασιάδης, 2010). Συχνά έχει τον ρόλο του εμψυχωτή, καλείται να είναι υποστηρικτικός και να συμβάλει στη δημιουργία κατάλληλου μαθησιακού κλίματος, στην ομάδα. Συνελόντι ειπείν ο διδάσκων στην ΕξΑΕ καλείται να ενεργοποιήσει τον διδασκόμενο να αποκτή γνώσεις αυτόνομα και να πορεύεται ανεξάρτητα σε μια δημιουργική διαδικασία

αυτομάθησης(Λιοναράκης, 2010). Να έχει δηλαδή αυτονομία, μία έννοια που διαδραματίζει σπουδαίο ρόλο στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Η αυτονομία του εκπαιδευόμενου είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τον ρόλο του διδάσκοντα, ο οποίος δεν κατέχει πλέον τον ρόλο του απόλυτου παντογνώστη αλλά ο σύμβουλος που μπορεί να βοηθήσει στην αυτορύθμιση του εκπαιδευόμενου (Τσιτλακίδου, 2013).

4. Αποκαλύπτεται η καθοριστική σημασία του ρόλου που διαδραματίζουν οι νέες τεχνολογίες στην ανάπτυξη ενός εκπαιδευτικού περιβάλλοντος με βάση τη διάδραση αλλά και στο μοίρασμα του εκπαιδευτικού υλικού. Οι νέες τεχνολογίες των πληροφοριών και της επικοινωνίας (ΤΠΕ) αποτελούν τον πυρήνα για την ΕξΑΕ. Οι ΤΠΕ δίνουν στην φαρέτρα της ΕξΑΕ πολλά και ποικίλα εργαλεία. Αρχικά δόθηκε έμφαση στην τεχνολογική διάσταση της ΕξΑΕ, χωρίς την παρουσία παιδαγωγικού πλαισίου. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια υπάρχει μια μεταστροφή και εστιάζεται πια η προσοχή όλων στην παιδαγωγική διάσταση στην αξιοποίηση των ΤΠΕ στην ΕξΑΕ, δηλαδή η ένταξή τους και η αξιοποίησή τους με παιδαγωγικούς όρους(Αναστασιάδης, 2014). Ωστόσο, το πιο συναρπαστικό είναι ότι η ΕξΑΕ συντελείται με τη φυσική απουσία των εμπλεκομένων, τη λεγόμενη τηλε-παρουσία και αυτό είναι μια καινοτομία των ΤΠΕ. Έτσι με τη βοήθεια των ΤΠΕ ο εκπαιδευόμενος βρίσκεται σε ένα ταξίδι αυτόνομο να προσεγγίζει τη γνώση από απόσταση (Σαχλού, 2022).
5. Η ΕξΑΕ μπορεί να πραγματοποιηθεί από την πρωτοβάθμια έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Θα πρέπει να γίνει ένας καλός σχεδιασμός και να οργανωθεί από έναν εκπαιδευτικό φορέα.

1.3 Σχολική Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

Η σχολική εξ αποστάσεως εκπαίδευση (εξαΣΕ) αναφέρεται στην εκπαιδευτική διαδικασία που πραγματοποιείται από απόσταση στις βαθμίδες της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Παπαδημητρίου, 2018). Η εξαΣΕ διακρίνεται σε δύο κατηγορίες: την αυτοδύναμη εξ αποστάσεως σχολική εκπαίδευση και τη συμπληρωματική εξ αποστάσεως σχολική εκπαίδευση.

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Η αυτοδύναμη εξασΕ δεν εξαρτάται από τη συμβατική εκπαίδευση και προσφέρει ολοκληρωμένα προγράμματα σπουδών με αναγνωρισμένους τίτλους. Η συμπληρωματική εξασΕ λειτουργεί ταυτόχρονα με το συμβατικό σχολείο και το συμπληρώνει (Λιοναράκης, 2011).

Στον ελλαδικό χώρο δεν έχει αναπτυχθεί η αυτοδύναμη εξασΕ. Μόνη προσπάθεια υλοποίησής της αποτελεί το τηλεγυμνάσιο στην Ψέριμο (Παπαδημητρίου, 2018).

Όσον αφορά την συμπληρωματική εξασΕ οι πρώτες αναφορές στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα εντοπίζονται στα τέλη της δεκαετίας του 1990 με το πρόγραμμα «Παιδείας Ομογενών», ακολουθεί το πρόγραμμα «Οίκαδε», έπειτα το πρόγραμμα «ΣΧΕΔΙΑ», το πρόγραμμα «eTwinning» σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το πρόγραμμα από το Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ του Πανεπιστημίου Κρήτης σχετικό με τη εκμάθηση της ελληνικής ως δεύτερης και ξένης γλώσσας και τέλος το πρόγραμμα «ΟΔΥΣΣΕΑΣ».

1.4 Πρόγραμμα Οδυσσέας

Το πρόγραμμα «ΟΔΥΣΣΕΑΣ» είναι ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα Σχολικής Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης. Το πρόγραμμα αυτό έχει στο επίκεντρό του το πως μπορούν να αξιοποιηθούν οι ΤΠΕ παιδαγωγικά και ιδιαίτερα η τηλεδιάσκεψη και οι εφαρμογές web 2.0, έχοντας ως στόχους, τη συνεργασία σχολείων από τον ελλαδικό χώρο και την Κύπρο καλλιεργώντας κοινωνικές δεξιότητες στους μαθητές που λαμβάνουν μέρος και στην οικοδόμηση της νέας γνώσης μέσα από διερεύνηση (Αναστασιάδης, 2017).

Το πρόγραμμα «ΟΔΥΣΣΕΑΣ» υλοποιείται από το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Κρήτης και πιο συγκεκριμένα από το Εργαστήριο Προηγμένων Μαθησιακών Τεχνολογιών στην Δια Βίου και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση (Ε.ΔΙ.Β.Ε.Α) (Αναστασιάδης, 2017).

Το πρόγραμμα «ΟΔΥΣΣΕΑΣ» είναι πρωτοπόρο στον ελλαδικό χώρο καθώς είναι η πρώτη προσπάθεια για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου προγράμματος συμπληρωματικής σχολικής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με τη χρήση των ΤΠΕ. Το πρόγραμμα αυτό άρχισε το παρθενικό του ταξίδι τον Μάρτιο του 2001 μέσα από τη διδασκαλία του γλωσσικού μαθήματος. Το 2004 αποτελεί χρονιά σταθμό στην πορεία του προγράμματος, γιατί εντάσσονται στον «ΟΔΥΣΣΕΑ» δημοτικά σχολεία από την Ελλάδα και αναλαμβάνει να το υλοποιήσει το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Κρήτης. Η υλοποίησή του πραγματοποιείται έως και σήμερα. Ακόμα για πρώτη φορά το πρόγραμμα επικεντρώνεται στη διαθεματική προσέγγιση της γνώσης (Αναστασιάδης, 2017).

Μέσω του «ΟΔΥΣΣΕΑ» καλλιεργούνται γνωστικές, κοινωνικές και τεχνολογικές δεξιότητες, αναδεικνύεται η κριτική σκέψη των μαθητών, ενθαρρύνονται, για να προετοιμαστούν οι μελλοντικοί πολίτες για την ενεργή και κριτική τους συμμετοχή στην αναπτυσσόμενη κοινωνία της γνώσης, στον εικοστό πρώτο αιώνα (Anastasiades, 2016) . Βασικοί πυλώνες του παιδαγωγικού πλαισίου του είναι η διαθεματική προσέγγιση της γνώσης, οι θεωρίες οικοδόμησης της γνώσης, η μέθοδος Project και οι βασικές αρχές της Εξ ΑΕ (Αναστασιάδης, 2017).

1.5 Σχολική Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση στην εποχή του Κορωνοϊού

Την Άνοιξη του 2020 εισήχθη στη ζωή μας ο Κορωνοϊός Covid-19. Φυσικά δεν έμεινε ανεπηρέαστη η εκπαίδευση. Τα εκπαιδευτικά συστήματα κλήθηκαν να σηκώσουν στους ώμους τους τη μετάβαση σε ένα νέο περιβάλλον μάθησης από απόσταση. Να τονιστεί ότι την περίοδο των lockdown είχαμε «Εκπαίδευση από απόσταση σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης», στη διεθνή βιβλιογραφία «Emergency Remote Teaching, ERT» (Αναστασιάδης, 2020).

Η έμφαση δόθηκε στην τεχνολογική διάσταση και απουσίαζε η παιδαγωγική (Κυργιοπούλου, 2022). Εύλογα γίνεται αντιληπτό ότι αυτό θα επέφερε αρνητικά αποτελέσματα στην ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Η προσοχή αρχικά είχε στραφεί στο να διασφαλιστεί η γρήγορη πρόσβαση στο διαδίκτυο, στη διαμοίραση υλικού σε πλατφόρμες και σε ζητήματα ισονομίας κυρίως για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (Αναστασιάδης, 2020).

Αυτή η απουσία παιδαγωγικού πλαισίου είχε ως αποτέλεσμα να σχολειοποιηθεί η σύγχρονη ΕξΑΕ, εννοώντας την αδιάκριτη μεταφορά του σχολικού εβδομαδιαίου ωρολογίου προγράμματος στο περιβάλλον της σχολικής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα την απουσία αλληλεπίδρασης εκπαιδευτικού και εκπαιδευόμενου και συχνά μαύρες οθόνες. Απουσίασε η ύπαρξη ενός καθολικού

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

επιμορφωτικού προγράμματος για τους εκπαιδευτικούς, που θα υπογράμμιζε τη σπουδαιότητα της παιδαγωγικής διάστασης. Τέλος, υπήρξαν μαθητές από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες που δεν κατάφεραν να συμμετάσχουν στο εγχείρημα της σχολικής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (Αναστασιάδης, 2020).

Ο Σοφός (2021) αναφέρει ότι παρά τις έκτακτες συνθήκες που την ανέδειξαν ως αναγκαιότητα, η ψηφιακή μάθηση αποτελεί ευκαιρία για μακροπρόθεσμη βελτίωση της εκπαίδευσης, αν υποστηριχθεί σωστά. Σημεία στα οποία δίνει έμφαση είναι τα παρακάτω:

- **Προοπτικές ψηφιακής μάθησης:** Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση μπορεί να ξεπεράσει μόνιμα δυσκολίες όπως η γεωγραφική απομόνωση και η μαθησιακή στήριξη.
- **Προκλήσεις και προσεγγίσεις:** Η τεχνολογία δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως «αυτόματη λύση», αλλά να εντάσσεται τεκμηριωμένα στο εκπαιδευτικό σύστημα, αναγνωρίζοντας τη βαθύτερη κοινωνική διάσταση της ψηφιακότητας.
- **Παραλληλισμοί με άλλες κρίσεις:** Όπως η οικονομική κρίση άλλαξε τις χρηματοοικονομικές πρακτικές, έτσι και η πανδημία μπορεί να επιφέρει έναν ψηφιακό μετασχηματισμό στην εκπαίδευση.
- **Διαρκής ανάγκη μετασχηματισμού:** Η έμφαση δεν πρέπει να είναι μόνο στον εργαλειακό μετασχηματισμό, αλλά στην ενσωμάτωση της τεχνολογίας με γνώμονα τις ανάγκες κάθε επιστημονικού πεδίου.

Συμπερασματικά, η περίοδος εκείνη μπορεί να λειτουργήσει ως αφετηρία για ουσιαστικές διαφοροποιήσεις στην εκπαιδευτική πολιτική, με την τεχνολογία να παίζει κρίσιμο ρόλο στη διαμόρφωση ενός πιο αποτελεσματικού και προσαρμοστικού εκπαιδευτικού συστήματος (Σοφός, 2021).

1.6 Εκπαιδευτικό υλικό και εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Στη συμβατική σχολική αίθουσα οι εκπαιδευόμενοι μελετούν κυρίως από το σχολικό εγχειρίδιο. Το σχολικό εγχειρίδιο περιλαμβάνει ποικίλα στοιχεία, όπως το βιβλίο του εκπαιδευτικού, βιβλίο ασκήσεων κ.ά. Στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση έχει καθιερωθεί ο

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

όρος εκπαιδευτικό υλικό. Το εκπαιδευτικό υλικό μπορεί να αποτελείται από κείμενα, διαγράμματα, οπτικοακουστικά μέσα, πίνακες, διαδραστικό ηλεκτρονικό περιεχόμενο και άλλα (Σοφός, 2015).

Η σπουδαιότητα του εκπαιδευτικού υλικού είναι μείζονος σημασίας αν αναλογιστεί κανείς ότι οι εκπαιδευόμενοι δρουν και εργάζονται ατομικά χωρίς την παρουσία εκπαιδευτή, απλά με τη διάδρασή τους με το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού υλικού. Το εκπαιδευτικό υλικό θα πρέπει να έχει αναπτυχθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να καταργεί την έλλειψη προσωπικής επικοινωνίας (Σοφός, 2015).

Γίνεται αντιληπτό, από τα παραπάνω ότι οι σχεδιαστές εκπαιδευτικού υλικού για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση ενδιαφέρονται να δημιουργήσουν εμψυχωτικά, διευκολυντικά, υποστηρικτικά, παροτρυντικά μαθησιακά περιβάλλοντα, τα οποία θα δίνουν έμφαση στην αλληλεπίδραση των πληροφοριών που παρουσιάζονται με τον εκπαιδευόμενο (Αναστασιάδης, 2015).

Το εκπαιδευτικό υλικό στο πλαίσιο της πολυμορφικής εκπαίδευσης απαρτίζεται από έναν οδηγό σπουδών και μελέτης, το κυρίως κείμενο, άλλα παράλληλα κείμενα, οπτικοακουστικά ερεθίσματα, έναν φάκελο με ασκήσεις, εργασίες και δραστηριότητες και βιβλιογραφικά βοηθήματα (Λιοναράκης, 2009).

Οι ασκήσεις-δραστηριότητες αποτελούν το μέσο αυτοαξιολόγησης του εκπαιδευόμενου στην διαδικασία μάθησης. Παρέχουν τη δυνατότητα στον εκπαιδευόμενο να ελέγχει αν έχει εμπεδώσει το εκπαιδευτικό υλικό, να αντιλαμβάνεται και να καλύπτει έγκαιρα κενά που μπορεί να έχει. Το εκπαιδευτικό υλικό πρέπει να είναι καλά δομημένο και να προσφέρει σιγουριά στον εκπαιδευόμενο για την εκπαιδευτική διαδικασία και να τον καθοδηγεί στην πραγματοποίηση των στόχων που έχουν καθοριστεί (Λιοναράκης, 2009).

1.7 Κατηγοριοποίηση των κειμένων με βάση την κατηγοριοποίηση West-Λιοναράκη

Ο West και ο Λιοναράκης (2001), έχουν κατηγοριοποιήσει το διδακτικό υλικό σε ποικίλους τύπους «κειμένων». Ο Λιοναράκης αναφέρει ότι το εκπαιδευτικό υλικό διακρίνεται από τρεις δέσμες ή ομάδες. Η πρώτη δέσμη αποτελείται από το **κείμενο**, τα **προκείμενα** και τα **μετακείμενα**.

Τα κείμενα αποτελούν τον θεμελιώδη πυρήνα και τα κύρια δομικά στοιχεία του εκπαιδευτικού υλικού. Τα **προκείμενα** είναι τα συνδεδετικά στοιχεία που συνδέουν τις ήδη υπάρχουσες γνώσεις του εκπαιδευόμενου με τις νέες που του παρουσιάζονται. Τα **μετακείμενα** ουσιαστικά έρχονται να βοηθήσουν τον εκπαιδευόμενο να έχει μηχανισμό ελέγχου στη νέα πορεία μάθησης (Λιοναράκης, 2014).

Πίνακας 1: Πρώτη δέσμη/ομάδα

1 ^η δέσμη/ομάδα		
Κείμενο	Προκείμενα	Μετακείμενα
Κύτταρο του εκπαιδευτικού υλικού	Περιεχόμενα Ερμηνευτικοί τίτλοι Κεφάλαια Ενότητες Σκοπούς Στόχους Προσδοκώμενα αποτελέσματα Λέξεις κλειδιά Διαγνωστικά τεστ	Συνοψεις κεφαλαίων Συνοψεις ενοτήτων Παραρτήματα Περιλήψεις Βιβλιογραφία Παραπομπές Οδηγός για περαιτέρω μελέτη Γλωσσάρια Δραστηριότητες ελέγχου

Η δεύτερη δέσμη περιλαμβάνει τα **διακείμενα**, τα **επικείμενα**, τα **παρακείμενα** και τα **περικείμενα**. Τα **διακείμενα** συνδέουν τη γνώση που ήδη διαθέτει ο εκπαιδευόμενος με τις νέες πληροφορίες που αποκτά κατά τη διάρκεια της μάθησης. Τα **επικείμενα** ή **υπερκείμενα** εξυπηρετούν την επεξήγηση δύσκολων όρων και εννοιών, ενσωματώνονται σε όλο το εκπαιδευτικό υλικό και διευκολύνουν την κατανόηση του κύριου κειμένου. Τα **παρακείμενα** περιλαμβάνουν μη λεκτικά στοιχεία που βοηθούν στην καλύτερη αντίληψη του βασικού κειμένου. Τέλος, τα **περικείμενα**, διασκορπισμένα σε όλο το εκπαιδευτικό υλικό, παρέχουν πρόσθετες πληροφορίες που υποστηρίζουν το κύριο κείμενο (Λιοναράκης, 2014).

Πίνακας 2: Δεύτερη δέσμη/ομάδα

2 ^η δέσμη/ομάδα			
Διακείμενα	Επικείμενα	Παρακείμενα	Περικείμενα
Συμπεράσματα	Διασαφηνίσεις	Φωτογραφίες	Μελέτες
Συνοψεις	Γλωσσάρια	Γραφήματα	περίπτωσης
Περιλήψεις	Ορισμούς	Εικόνες	Παραδείγματα
Δραστηριότητες και ασκήσεις αυτοαξιολόγησης	Κείμενα-συνδέσεις	Σχήματα	Σενάρια
Μηχανισμούς ανατροφοδότησης		Τυπογραφικές ιδιαιτερότητες	Παράλληλα κείμενα
			Ανθολόγια
			Βιβλία

Παραπομπές και πηγές πληροφοριών

Η τρίτη δέσμη περιλαμβάνει τα **πολυκείμενα** και τα **πολυαντικείμενα**. Τα **πολυκείμενα** είναι σαν το portfolio. Αφορούν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται από τον εκπαιδευόμενο κατά τη διαδικασία επεξεργασίας του εκπαιδευτικού υλικού, όπως η ολοκλήρωση μιας εργασίας ή ενός πρότζεκτ. Τα **πολυαντικείμενα** ή **πολυμέσα** είναι αναπόσπαστο κομμάτι του εκπαιδευτικού υλικού και αφορούν τα ηλεκτρονικά μέσα χωρίς τα οποία δεν μπορεί να δημιουργηθεί το εκπαιδευτικό υλικό και να διαμοιραστεί (Λιοναράκης, 2014).

Πίνακας 3: Τρίτη δέσμη/ομάδα

3^η δέσμη/ομάδα

Πολυκείμενα Εργασίες Πρότζεκτ	Πολυαντικείμενα Ηλεκτρονικά μέσα
--	--

1.8 Σχεδιασμός εκπαιδευτικού υλικού για εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Ο Richard Mayer αντλεί στοιχεία από διαφορετικές θεωρίες και δημιουργεί τη θεωρία του «Γνωστική Θεωρία της Πολυμεσικής Μάθησης», σύμφωνα με την οποία έγινε προσπάθεια για τη σχεδίαση του δικού μας εκπαιδευτικού υλικού. Η θεωρία του Mayer στηρίζεται σε δώδεκα αρχές.

1. **Πολυμεσική Αρχή (Multimedia Principle)**: Οι πληροφορίες εμφανίζονται συγχρόνως μέσω εικόνων και λέξεων. Θεωρείται ότι οι εκπαιδευόμενοι κατανοούν καλύτερα και πιο αποτελεσματικά τις πληροφορίες που παρουσιάζονται με εικόνες και λέξεις παρά αυτές που παρουσιάζονται μόνο με κείμενο ή μόνο με εικόνα (Spencer, 2017).

2. **Αρχή της Χωρικής Συνάφειας (Spatial Contiguity Principle)**: Οι εκπαιδευόμενοι αντιλαμβάνονται πιο αποτελεσματικά τις πληροφορίες που δίνονται όταν συνοδεύονται από εικόνες που τοποθετούνται κοντά τους.

3. **Αρχή της Χρονικής Συνάφειας (Temporal Contiguity Principle)**: Όταν το κείμενο συνοδεύεται ταυτόχρονα με κάποια επεξηγηματική εικόνα. Οι εκπαιδευόμενοι κατανοούν

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

καλύτερα τις πληροφορίες που παρουσιάζονται όταν έχουν ταυτόχρονη παρουσίαση λέξεων και εικόνων (Moreno, 2019).

4. **Αρχή της Συνοχής (Coherence Principle):** Όταν το μήνυμα που παρουσιάζεται είναι απαλλαγμένο από περιττές εικόνες και πληροφορίες. Οι εκπαιδευόμενοι έχουν καλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα όταν δεν εμπεριέχονται άσχετες πληροφορίες με το θέμα που διερευνάται.

5. **Αρχή της Τροπικότητας (Modality Principle):** Είναι καλύτερο να αφηγούμαστε τις πληροφορίες παρά να έχουμε απλώς γραπτά κείμενα στο εκπαιδευτικό υλικό.

6. **Αρχή του Πλεονασμού (Redundancy Principle):** Η αξιοποίηση διαφόρων μέσων για την παρουσίαση του περιεχομένου του εκπαιδευτικού υλικού το καθιστά πιο σύνθετο.

7. **Αρχή της Προσωποποίησης (Personalization Principle) :** Το εκπαιδευτικό υλικό πρέπει να διακατέχεται από φιλικότητα. Αυτή η φιλικότητα ενδυναμώνεται μέσω της χρήσης οικείας γλώσσας, της προσφώνησης στο δεύτερο πρόσωπο, της ενσωμάτωσης αφηγηματικών στοιχείων, καθοδηγητικών γραφικών, προσωπικού στυλ και διαδραστικών δραστηριοτήτων.

8. **Αρχή της Κατάτμησης (Segmentation Principle):** Οι εκπαιδευόμενοι είναι πιο εύκολο να διατηρήσουν και να αποθηκεύσουν τις νέες πληροφορίες στη μνήμη τους αν το εκπαιδευτικό υλικό έχει συνοπτική πληροφόρηση. Συνεπώς, γίνεται εύλογο ότι πρέπει να αποφεύγονται οι μακροσκελές αφηγήσεις.

9. **Αρχή της Σηματοδότησης (Signaling Principle):** Είναι απαραίτητο να δίνονται κατάλληλες καθοδηγήσεις που βοηθούν τον εκπαιδευόμενο να επικεντρώνεται στις σημαντικές πληροφορίες.

10. **Αρχή της Προπαίδευσης (Pretraining Principle):** Αναφέρεται στη διαδικασία απόκτησης των απαραίτητων γνώσεων και δεξιοτήτων που απαιτούνται για να μελετηθεί σωστά το κύριο μέρος του εκπαιδευτικού υλικού.

11. **Αρχή της Φωνής (Voice Principle):** Αναφέρεται στο γεγονός ότι οι αφηγήσεις στα πολυμεσικά μαθήματα πρέπει να είναι φιλικές και ευγενικές.

12. **Αρχή της Εικόνας (Image Principle):** Αναφέρεται στο γεγονός ότι οι εκπαιδευόμενοι μαθαίνουν καλύτερα από ένα εκπαιδευτικό υλικό όταν υπάρχει ένας αφηγητής αρκεί να μην είναι μια στατική εικόνα αλλά να εμπεριέχει διάδραση μεταξύ περιεχομένου και κινήσεων.

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

1.9 Η ποίηση στο δημοτικό σχολείο

Σύμφωνα με το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο σπουδών (ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ) του 2003 της ελληνικής γλώσσας για το Δημοτικό σχολείο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, η διδασκαλία της ποίησης εντάσσεται στο μάθημα της Γλώσσας και για τις έξι τάξεις του δημοτικού. Ο γενικός σκοπός που επιδιώκεται μέσα από το μάθημα αυτό είναι να βοηθήσει τον εκπαιδευόμενο να αποκτήσει όσο το δυνατόν καλύτερη δεξιότητα στη χρήση της ελληνικής γλώσσας.

Το ΔΕΠΠΣ για την ελληνική γλώσσα διαρθρώνει τη σκοποθεσία του στους άξονες:

Α. Προφορικός λόγος

Β. Γραπτός λόγος

Γ. Γραπτός λόγος – Γραφή και παραγωγή γραπτού λόγου

Δ. Γραπτός λόγος – Λογοτεχνία

Ε. Λεξιλόγιο

Στ. Γραμματική

Ζ. Διαχείριση της πληροφορίας

Παρατηρούμε ότι υπάρχει ξεχωριστός άξονας που αφορά τη διδασκαλία της λογοτεχνίας.

Οι στόχοι είναι κατανοημένοι σε τρεις ομάδες, σε αντιστοιχία με τις τάξεις Α'-Β', Γ'-Δ' και Ε'-ΣΤ'. Ο γενικός σκοπός για την πρώτη ομάδα η οποία αφορά τις τάξεις Α'-Β' είναι οι μαθητές να γνωρίσουν κείμενα της ελληνικής και λαϊκής λογοτεχνίας, την ανάπτυξη της δημιουργικής τους φαντασίας και να εξοικειωθούν με το εξωσχολικό βιβλίο. Μια ενδεικτική δραστηριότητα που προτείνεται είναι η απαγγελία ποιημάτων και η χρήση μελοποιημένης ποίησης. Ο γενικός σκοπός για τη δεύτερη και την τρίτη ομάδα οι οποίες αφορούν τις τάξεις Γ'-Δ' και Ε'-ΣΤ' είναι η καλλιέργεια της οικειότητας των μαθητών με την εθνική αλλά και την παγκόσμια λογοτεχνία καθώς και με πιο σύνθετες και εκτενείς δυνατότητες της γλώσσας. Εδώ ως ενδεικτική δραστηριότητα εκτός από αυτά που υπάρχουν στην πρώτη ομάδα εντοπίζεται και η συγκρότηση λογοτεχνικών ανθολογίων (ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ, 2003).

Κατά τους συγγραφείς των ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ (2003), κρίνεται αναγκαία η μερική αποσύνδεση των λογοτεχνικών κειμένων από τη διδασκαλία του μαθήματος της γλώσσας. Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι η λογοτεχνία διδάσκεται επίσης στα πλαίσια άλλων μαθημάτων.

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Σημαντικό στοιχείο το οποίο αναφέρεται στα ΔΕΠΠΣ_ΑΠΣ (2003) είναι η σύνδεση της λογοτεχνίας με την ψυχαγωγία και το παιχνίδι. Προτείνεται να πραγματοποιούνται παιγνιώδεις δραστηριότητες φιλιαναγνωσίας, είτε μέσα στη σχολική αίθουσα ή στο χώρο της βιβλιοθήκης του σχολείου. Τέτοιες δραστηριότητες θα μπορούσαν να είναι βιβλιοαινίγματα/βιβλιοκουίζ, θέσπιση αναγνωστικών βραβείων, δραστηριότητες θεατρικής έκφρασης, συμμετοχή σε διαγωνισμούς ανάγνωσης, παρουσιάσεις βιβλίων τόσο από τους μαθητές όσο και από τους εκπαιδευτικούς με ευφάνταστους τρόπους κ.ά.

Το αναμορφωμένο πρόγραμμα σπουδών του 2011/2014 έχει τον χαρακτηρισμό «συμπληρωματικό ως προς το ισχύον». Βασική επιδίωξη αυτού του προγράμματος σπουδών ήταν να καταστήσει τους μαθητές δια βίου αναγνώστες και προσπάθησε να αλλάξει την ως τότε φιλοσοφία που υπήρχε από γνωσιοκεντρική προς μια αισθητικά προσανατολισμένη.

Οι στόχοι που θέτει το νέο πρόγραμμα σπουδών είναι αναλυτικοί για όλες τις τάξεις ξεχωριστά. Η σκοποθεσία διαρθρώνεται με βάση τους άξονες:

- A. Κατανόηση προφορικών κειμένων
- B. Παραγωγή προφορικών κειμένων
- Γ. Κατανόηση γραπτών κειμένων
- Δ. Παραγωγή γραπτού λόγου.

Το αναμορφωμένο πρόγραμμα σπουδών του 2011/2014 θέτει ως σκοπό την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία της λογοτεχνίας.

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών (2011/2014) συνοδεύεται από ένα Οδηγό για τον Εκπαιδευτικό. Ο Οδηγός αυτός είναι ένα υποστηρικτικό εργαλείο για τον εκπαιδευτικό και παρέχει και διδακτικό σενάριο για την προσέγγιση της ποίησης. Το διδακτικό σενάριο απευθύνεται σε μαθητές Β' τάξης δημοτικού.

1.10 Ρόλος της λογοτεχνίας

Η συμβολή της λογοτεχνίας στην εκπαιδευτική διαδικασία είναι ιδιαίτερα καθοριστική αφού παρέχει στον εκπαιδευτικό τη δυνατότητα να προσεγγίσει ποικίλα θέματα. Μέσω της λογοτεχνίας οι μαθητές/μαθήτριες μόλις από την προσχολική εκπαίδευση μπορούν να αναπτύξουν τη φαντασία τους, να εξελίξουν τόσο το λόγο τους (προφορικό και γραπτό) όσο και τη σκέψη τους, να νιώσουν συναισθήματα αποσυμπίεσης και ευχαρίστησης, να

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ΄ Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

συνεργαστούν με τα υπόλοιπα μέλη μιας ομάδας, να αναπτύξουν δημιουργικό πνεύμα κ.ά (Κουκουλιάντα, 2015).

Στην ερευνητική τους εργασία οι Αθανασοπούλου, Παπαβραμίδου και Σάτου (2020) εστιάζουν στην καλλιέργεια της ενσυναίσθησης μέσω της λογοτεχνίας. Πραγματοποίησαν διδακτική παρέμβαση σε 22 μαθητές/μαθήτριες στο 5^ο δημοτικό σχολείο Πειραιά. Χρησιμοποίησαν το λογοτεχνικό βιβλίο «Η τελευταία μαύρη γάτα» του Ευγένιου Τριβιζά. Εφάρμοσαν ποιοτική μέθοδο ανάλυσης ύστερα από συμπλήρωση ερωτηματολογίων. Τα συμπεράσματα της έρευνας καταλήγουν ότι τα υποκείμενα της έρευνας ανέπτυξαν σε υψηλό βαθμό την ενσυναίσθηση και σε ικανοποιητικό βαθμό την αλλαγή των αρνητικών τρόπων σκέψης απέναντι στο διαφορετικό. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι αναπτύχθηκε ένα θετικό ομαδοσυνεργατικό κλίμα σύμφωνα με την εκπαιδευτικό της τάξης (Αθανασοπούλου, 2020).

Ο Βασιλούδης (2022) στην ερευνητική του εργασία εξετάζει τη συνεισφορά της λογοτεχνίας στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, επιδιώκοντας να ενισχύσει τη συναισθηματική εμπλοκή των εκπαιδευομένων και να τους παρέχει κίνητρα για να συμμετέχουν ενεργά στον σχεδιασμό και την υλοποίηση περιβαλλοντικού προγράμματος. Το πρόγραμμα αυτό υλοποιήθηκε από μαθητές της Ε΄ τάξης δημοτικού σχολείου στην περιοχή της Ελευσίνας και αφορούσε τα υδάτινα οικοσυστήματα της περιοχής, καθώς και τους υδροτόπους της Ελλάδας γενικότερα. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Βασιλούδη από την εμπειρία της εν λόγω μεθοδολογικής προσέγγισης, η παιδική λογοτεχνία μπορεί να έχει θετική επίδραση και να αποτελέσει ένα ισχυρό κίνητρο για την ενεργοποίηση των μαθητών, βοηθώντας στην επίτευξη των στόχων της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης (Βασιλούδης, 2022).

Οι Καραγιάννη, Πασπαλιάρη, Ιωακειμίδου & Πήλιουρας (2023) στη μελέτη τους επικεντρώθηκαν στην προσέγγιση των φυσικών επιστημών μέσα από τη λογοτεχνία και την ψηφιακή αφήγηση σε μαθητές Β΄ τάξης δημοτικού σχολείου. Λογοτεχνία και επιστήμη καλλιεργούν την αποκλίνουσα σκέψη των εκπαιδευομένων. Μέσα από τη μελέτη τους αναδεικνύεται ο ρόλος της λογοτεχνίας παρέχοντας ευκαιρίες για διερευνητική μάθηση και καλλιεργώντας θετική στάση απέναντι στις φυσικές επιστήμες. Συγκεκριμένα οι μαθητές/μαθήτριες στην παρούσα μελέτη γνώρισαν τη Μαρί Κιουρί και τη συμβολή της στις φυσικές επιστήμες και την εξέλιξή της στο χώρο αυτό αποδομώντας τα στερεότυπα. Οι εκπαιδευόμενοι δημιούργησαν ένα δικό τους παραμύθι, παρήγαγαν

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ' Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

εκπαιδευτικό υλικό εξιστορώντας τον βίο και τα επιτεύγματα της Μαρί Κιουρί (Καραγιάννη, 2023).

Δύσκολα θέματα για να τα προσεγγίσει ο εκπαιδευτικός βρίσκουν απαντήσεις δια μέσου της παιδικής λογοτεχνίας. Ο Μάγος (2019) αναφέρεται στη συμβολή της παιδικής λογοτεχνίας στη διδασκαλία του Ολοκαυτώματος (Μάγος, 2019). Η Καπέλα (1999) στην πτυχιακή της εργασία τονίζει τη σημασία της λογοτεχνίας ως μέσου πρόληψης κατά των ναρκωτικών (Καπέλα, 1999).

Εν κατακλείδι, η διδασκαλία της λογοτεχνίας πέρα από τη διδασκαλία της γλώσσας είναι ένα πολύτιμο εργαλείο για τους εκπαιδευτικούς όλων των επιπέδων, προκειμένου να προσεγγίζουν και να διαχειρίζονται δύσκολα θέματα.

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

2 Βιβλιογραφική επισκόπηση

Σε αυτή την ενότητα θα εξεταστούν πέντε (5) επιλεγμένες ερευνητικές εργασίες που σχετίζονται με τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση για σχολεία.

Αρχικά, η εργασία της Καμαριανάκη (2023) εξετάζει την εξ αποστάσεως διδασκαλία της ιστορίας της Γ' Δημοτικού, στην ενότητα για τον Θησέα. Σκοπός της έρευνας ήταν η αξιολόγηση του συμπληρωματικού εκπαιδευτικού υλικού που αναπτύχθηκε σύμφωνα με τις αρχές της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, από ειδικούς στον τομέα της ΕξΑΕ και δασκάλους της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η Καμαριανάκη επιδίωξε να εξετάσει αν το υλικό ακολουθεί τις βασικές αρχές και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, αν έχει δημιουργηθεί σύμφωνα με τις αρχές της πολυμεσικής μάθησης και ποιες είναι οι απόψεις των δασκάλων για το εν λόγω υλικό.

Για το πρώτο μέρος της έρευνας, το δείγμα αποτελούνταν από τρεις μεταπτυχιακούς φοιτητές του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Κρήτης, ειδικούς στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Στο δεύτερο μέρος, συμμετείχαν πέντε δάσκαλοι της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης από το νομό Ηρακλείου, με εμπειρία διδασκαλίας στην Γ' Δημοτικού. Η έρευνα χρησιμοποίησε ποιοτική ανάλυση περιεχομένου και για τα δύο μέρη.

Τα αποτελέσματα της έρευνας κατέδειξαν ότι το εκπαιδευτικό υλικό πληρούσε τις αρχές και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, προσφέροντας επιστημονική συνοχή, ευχρηστία, σαφή παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου, υποστήριξη και καθοδήγηση του μαθητή, ενίσχυση της αλληλεπίδρασης και δυνατότητες αυτοαξιολόγησης και αναστοχασμού για τον μαθητή. Επιπρόσθετα, το υλικό ακολουθεί τις αρχές της πολυμεσικής μάθησης. Οι δάσκαλοι αξιολόγησαν ότι το υλικό ήταν ευθυγραμμισμένο με τους σκοπούς του προγράμματος σπουδών και ότι το περιεχόμενο ήταν έγκυρο.

Παρά τους θετικούς αυτούς δείκτες, η έρευνα παρουσίασε περιορισμούς, όπως το γεγονός ότι το υλικό δεν δοκιμάστηκε σε μαθητές και ο αριθμός συμμετεχόντων ήταν

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

περιορισμένος, κάτι που δυσκολεύει τη γενίκευση των αποτελεσμάτων (Καμαριανάκη, 2023).

Οι Μπεμπή και Καλογιαννάκης (2023) στην ερευνητική τους εργασία παρουσιάζουν τη δημιουργία και αξιολόγηση εκπαιδευτικού υλικού (Ε.Υ.) για την ενότητα «Κυκλοφορικό σύστημα» των Φυσικών της Στ' τάξης του δημοτικού σχολείου. Το εκπαιδευτικό υλικό δημιουργήθηκε με τη χρήση του εργαλείου h5p και στη συνέχεια ενσωματώθηκε στην πλατφόρμα Chamilo. Ο κύριος στόχος της έρευνας ήταν η αξιολόγηση του Ε.Υ. από εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Στην ερευνητική διαδικασία συμμετείχαν 13 εκπαιδευτικοί, οι οποίοι επιλέχθηκαν με σκόπιμη δειγματοληψία ως ειδικοί στο συγκεκριμένο διδακτικό αντικείμενο.

Τα συμπεράσματα της έρευνας έδειξαν ότι το Ε.Υ. που δημιουργήθηκε καλύπτει πλήρως τη στοχοθεσία του αναλυτικού προγράμματος για το συγκεκριμένο μάθημα. Οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν στην έρευνα εξέφρασαν την επιθυμία να χρησιμοποιήσουν το υλικό αυτό κατά τη διδασκαλία της συγκεκριμένης ενότητας στο μέλλον. Επιπλέον, πιστεύουν ότι το υλικό δίνει παιγνιώδη και διασκεδαστική διάσταση στη μαθησιακή διαδικασία. Τέλος, οι εκπαιδευτικοί θεωρούν ότι οι Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) και η ΕξΑΕ είναι πολύ βοηθητικές στη διδασκαλία του μαθήματος των Φυσικών και ειδικότερα στην ενότητα «Κυκλοφορικό σύστημα» (Μπεμπή, 2023).

Ωστόσο, ένα βασικό μειονέκτημα της έρευνας είναι ότι το Ε.Υ. δεν αξιολογήθηκε από τους μαθητές, στους οποίους απευθύνεται κυρίως. Η αποτίμηση του υλικού από τους μαθητές θα παρείχε σημαντικές πληροφορίες και ενδιαφέρουσες απόψεις, οι οποίες θα μπορούσαν να ενισχύσουν ακόμη περισσότερο την ποιότητα και την αποδοτικότητα του υλικού.

Οι Παπαϊωάννου, Κουτρομάνος, Κωτσίδης & Αναστασιάδης (2021) στην εργασία τους παρουσίασαν τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και τέλος την αξιολόγηση Ε.Υ. για το μάθημα της «Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας» για τη Γ' Λυκείου. Και σε αυτή την έρευνα τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν για τη δημιουργία του Ε.Υ. προέρχονταν κυρίως από το h5p και στη συνέχεια ενσωματώθηκαν στην πλατφόρμα Chamilo.

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Τα ερευνητικά ερωτήματα που διατυπώθηκαν ήταν αν οι ΤΠΕ θα μπορούσαν να λειτουργήσουν καθοριστικά για τη διδασκαλία του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας, αν ο εκπαιδευτικός θα μπορούσε να εμψύσει ένα αίσθημα ασφάλειας στους γονείς και στους εκπαιδευόμενους ότι η χρήση των ΤΠΕ δεν θα τους αποσπάσει την προσοχή από τις πανελλήνιες, αν οι ΤΠΕ θα μπορούσαν να κεντρίσουν το ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων, αν η σχεδίαση του Ε.Υ. λειτουργεί με θετικό πρόσημο ως προς τη μαθησιακή διαδικασία και τέλος αν η πλατφόρμα που χρησιμοποιήθηκε μπορεί να υποστηρίξει την ΕξΑΕ. Τα υποκείμενα της έρευνας ήταν δέκα εκπαιδευόμενοι από την Γ' Λυκείου από ποικίλα σχολεία της Αθήνας.

Τα συμπεράσματα της έρευνας έδειξαν ότι η χρήση του μοντέλου της μικτής μάθησης λειτουργεί θετικά στα αποτελέσματα της μάθησης. Επιπρόσθετα, οι μαθητές όχι μόνο δεν αποσπάστηκαν από τον στόχο τους αλλά το μάθημα τους κέντρισε το ενδιαφέρον και την προσοχή. Σημαντικό στοιχείο που αναδείχθηκε ήταν ότι μέσα από τη δημιουργία ενός συνεργατικού κλίματος, οι μαθητές αποσυμπιεσμένοι από τον φόβο λάθους, σε μια πιο χαλαρή ατμόσφαιρα απ' ότι τα μαθήματα δια ζώσης, είχαν τη δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους. Επίσης, αυτός ο συνδυασμός της δια ζώσης και ΕξΑΕ έδωσε κίνητρα στους εκπαιδευόμενους να αναζητήσουν τη γνώση είτε ατομικά είτε σε ομάδες. Το Ε.Υ. που δημιουργήθηκε ήταν συμβατό με τα Α.Π.Σ. και ήταν εύχρηστο. Οι εκπαιδευόμενοι μπορούσαν να περιηγηθούν μέσα σε αυτό με σχετική ευκολία χωρίς να χρειαστεί κάποια περαιτέρω διευκρίνηση. Τέλος, αναδείχθηκε το πόσο αποτελεσματικά ήταν τα τεχνολογικά εργαλεία, τα οποία ήρθαν να εμπλουτίσουν και να κάνουν κατανοητά κάποια δύσκολα σημεία του σχολικού εγχειριδίου. Περιοριστικοί παράγοντες της συγκεκριμένης έρευνας ήταν ότι το δείγμα της ήταν πολύ μικρό και άρα τα αποτελέσματα δεν μπορούν να γενικευτούν (Παπαϊωάννου, 2022).

Στην εργασία των Σταυγιαννουδάκη και Καλογιαννάκη (2019), δημιουργήθηκε και αξιολογήθηκε ένα πρόγραμμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης για το μάθημα της φυσικής στην Α' Λυκείου. Το πρόγραμμα αυτό αναπτύχθηκε με τη χρήση του εργαλείου h5p και ενσωματώθηκε στην πλατφόρμα Chamilo. Ο κύριος στόχος της έρευνας ήταν να εξετάσει την ικανοποίηση των μαθητών της Α' Λυκείου μετά την παρακολούθηση μαθημάτων φυσικής μέσω εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Οι δύο βασικοί στόχοι της έρευνας ήταν, πρώτον, να αναλυθούν και να καταγραφούν οι παράγοντες που επηρέασαν την

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

ικανοποίηση των μαθητών από τα εξ αποστάσεως μαθήματα φυσικής και, δεύτερον, να αξιολογηθεί το εκπαιδευτικό υλικό που σχεδιάστηκε για την ενότητα της κινηματικής.

Τα υποκείμενα (40 μαθητές) που αποτέλεσαν το δείγμα της έρευνας προερχόταν από το ΓΕΛ Αλικιανού Χανίων, ένα λύκειο το οποίο συγκεντρώνει μαθητές από 20 απομακρυσμένα ορεινά χωριά. Έναυσμα για την όλη προσπάθεια που καταβλήθηκε αποτέλεσε το γεγονός ότι οι μαθητές το σχολικό έτος 2018-2019 για αρκετό χρονικό διάστημα δεν μπορούσαν να έχουν φυσική παρουσία στο χώρο του σχολείου γιατί επαρχιακός δρόμος είχε καταστραφεί.

Τα ευρήματα της έρευνας κατέδειξαν ότι οι μαθητές εκφράζουν θετική άποψη για την εξ αποστάσεως σχολική εκπαίδευση, καθώς και προς το συγκεκριμένο Ε.Υ. που χρησιμοποιήθηκε στο μάθημα της φυσικής. Αυτή η θετική ανταπόκριση των μαθητών αναδεικνύει την αναγκαιότητα για συνεχή και πιο λεπτομερή διαμορφωτική αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Στόχος είναι η περαιτέρω βελτίωση και εμπλουτισμός του εκπαιδευτικού υλικού, ώστε να ανταποκρίνεται πιο αποτελεσματικά στις πραγματικές και μεταβαλλόμενες ανάγκες των μαθητών, οι οποίες αναδύονται λόγω της απομάκρυνσής τους από το παραδοσιακό σχολικό περιβάλλον (Σταυγιαννουδάκης, 2019).

Η Κατσαντώνη (2017) στην έρευνά της περιγράφει τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση ενός εκπαιδευτικού υλικού που αφορά τη διδασκαλία της ιστορίας της Στ' τάξης του δημοτικού, εστιάζοντας στο κεφάλαιο 9 με τίτλο «Μία δεκαετία αγώνων και θυσιών για την ελευθερία». Το Ε.Υ. με τίτλο «Κατοχή & Εμφύλιος» δημιουργήθηκε με το h5p και ενσωματώθηκε στο Weebly.

Σκοπός της έρευνας ήταν να αναδείξει προβλήματα ευχρηστίας αν υπάρχουν και να αποτιμηθεί τόσο από ειδικούς αξιολογητές όσο και από τους τελικούς αποδέκτες του Ε.Υ., από μαθητές.

Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν τέσσερις (4) ειδικοί αξιολογητές, οι οποίοι κρίθηκαν ειδικοί επειδή είτε είχαν τίτλο μετεκπαίδευσης είτε ήταν έμπειροι εκπαιδευτικοί. Επιπρόσθετα 21 μαθητές από το 8^ο δημοτικό σχολείο Χανίων κλήθηκαν να αξιολογήσουν το Ε.Υ. . Η αξιολόγηση έγινε με ερωτηματολόγιο και για την επεξεργασία των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε το MicrosoftExcel και το IBMSPSSStatistics20. Τα συμπεράσματα της

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

έρευνας ανέδειξαν πολύ θετικές αξιολογήσεις και από τους δύο αξιολογητές (Κατσαντώνη, 2017).

2.1 Σύνοψη

Από την αναδίφηση στη σχετική βιβλιογραφία παρατηρούμε ότι μέσα από τις παραπάνω έρευνες προκύπτουν θετικά αποτελέσματα από την συμπληρωματική σχολική εξ αποστάσεως εκπαίδευση και το Ε.Υ. που αυτή αποτελείται. Πιο συγκεκριμένα αναδύεται η ανάγκη της εξ αποστάσεως σχολικής εκπαίδευσης λόγω των αναγκών που προκύπτουν όπως η απομάκρυνση των μαθητών/μαθητριών από το παραδοσιακό σχολικό περιβάλλον (Σταυγιαννουδάκης, 2019).

Επιπρόσθετα, στην πλειοψηφία τους οι έρευνες καταδεικνύουν την ευκολία χρήσης του Ε.Υ., την καθοδήγηση και την υποστήριξη που παρέχει στους εκπαιδευόμενους, την αυτοαξιολόγηση και τον αναστοχασμό που προσφέρει αλλά και τη σαφήνεια και την εγκυρότητα του το διακατέχει. Πολλές φορές οι εκπαιδευτικοί είναι θετικά διακείμενοι να το χρησιμοποιήσουν στο μέλλον στη διδασκαλία τους πέρα από την ερευνητική διαδικασία καθώς προσφέρει μια παιγνιώδη και διασκεδαστική διάσταση (Καμαριανάκη, 2023 · Μπεμπή, 2023).

Επίσης, το Ε.Υ. που δημιουργείται έρχεται να εμπλουτίσει και να κάνει κατανοητά κάποια δύσκολα σημεία του σχολικού εγχειριδίου (Παπαϊωάννου, 2022). Ακόμα, πολύ σημαντικό στοιχείο που αναφέρθηκε παραπάνω ήταν η πιο χαλαρή ατμόσφαιρα που δημιουργήθηκε σε σχέση με τα δια ζώσης μαθήματα και η αποσυμπίεση που ένιωσαν οι εκπαιδευόμενοι (Παπαϊωάννου, 2022).

Με βάση την ανασκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας προκύπτει μια έλλειψη σχεδιασμού και αποτίμησης Ε.Υ. σχετικό με την ποίηση, το οποίο θα μπορούσε να αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο σε εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης σε περιβάλλον εξ αποστάσεως σχολικής εκπαίδευσης.

3 Μεθοδολογία έρευνας

3.1 Το εκπαιδευτικό υλικό

Το ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό με τίτλο «Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης» που χρησιμοποιήσαμε, σχεδιάστηκε, εφαρμόστηκε και αξιολογήθηκε από ειδικούς της ΕξΑΕ και από μαθητές/μαθήτριες Στ΄ τάξης στα πλαίσια της παρούσας διπλωματικής εργασίας με τίτλο: «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Δημοτικού για την παγκόσμια Ημέρα Ποίησης».

Το ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό αναπτύχθηκε βάσει των αρχών της Πολυμεσικής Μάθησης του Mayer και της ταξινόμησης των West – Λιοναράκη. Δημιουργήθηκε χρησιμοποιώντας το λογισμικό H5P, ένα εργαλείο ανοικτού κώδικα. Στη συνέχεια, το μάθημα ενσωματώθηκε στην πλατφόρμα Chamilo, η οποία είναι ένα σύστημα διαχείρισης μάθησης. Το εκπαιδευτικό υλικό είναι αναρτημένο στο chamilo στον εξής σύνδεσμο: http://chamilo.datacenter.uoc.gr/metchamilo/courses/PAGKOSMIAHMERAPOIHSHS/index.php?id_session=0 και απαρτίζεται από την εισαγωγή και τρεις (3) διδακτικές ενότητες:

- Εισαγωγή
- 1^η Διδακτική Ενότητα: Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης
- 2^η Διδακτική Ενότητα: Το σπίτι μου/Κωστής Παλαμάς
- 3^η Διδακτική Ενότητα: Ειρήνη/Γιάννης Ρίτσος

Εικόνα 1: Αφηγήτρια
Ε.Υ.

Να αναφερθεί ότι η επιλογή των ποιημάτων έγινε με βάση την τάξη στην οποία απευθύνεται το Ε.Υ. Το ποίημα «Το σπίτι μου» του Κωστή Παλαμά βρίσκεται στο σχολικό εγχειρίδιο της Γλώσσας της Στ΄ τάξης του δημοτικού σχολείου. Το ποίημα «Ειρήνη» του Γιάννη Ρίτσου εμπεριέχεται στο Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων της Ε΄ και της Στ΄ τάξης.

Σε όλη την έκτασή του το Ε.Υ. εμπεριέχει μια κεντρική ηρωίδα, τη Σοφία, η οποία εξηγεί, ενθαρρύνει, καθοδηγεί, αφηγείται, αλληλεπιδρά και ενεργοποιεί τον μαθητή/μαθήτρια κατά τη διάρκεια της μελέτης του Ε.Υ.. Η ηρωίδα μπορεί να κάνει κινήσεις με το σώμα της. Το avatar της ηρωίδας

δημιουργήθηκε μέσα από το λογισμικό Plotagon.

Στα προκείμενα σύμφωνα με την ταξινόμια West-Λιοναράκη ανήκουν η εισαγωγική σελίδα με τις αρχικές οδηγίες και το εισαγωγικό βίντεο, στο οποίο γνωρίζεις τη δομή του Ε.Υ.

Επίσης, στα προκείμενα ανήκουν τα προσωπικά στοιχεία του δημιουργού του Ε.Υ.,

Παγκόσμια Ημέρα Πο...

Αγαπητή μαθήτριά-Αγαπητέ μαθητή

Σε καλωσορίζω στο μάθημά μου με τίτλο

"Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης"

και σε προσκαλώ να κάνουμε μαζί ένα υπέροχο και ευφάνταστο ταξίδι...

Πριν αρχίσεις το ταξίδι σου στο μάθημα αυτό, δες το παρακάτω βίντεο, ώστε να γνωρίσεις τη δομή του.

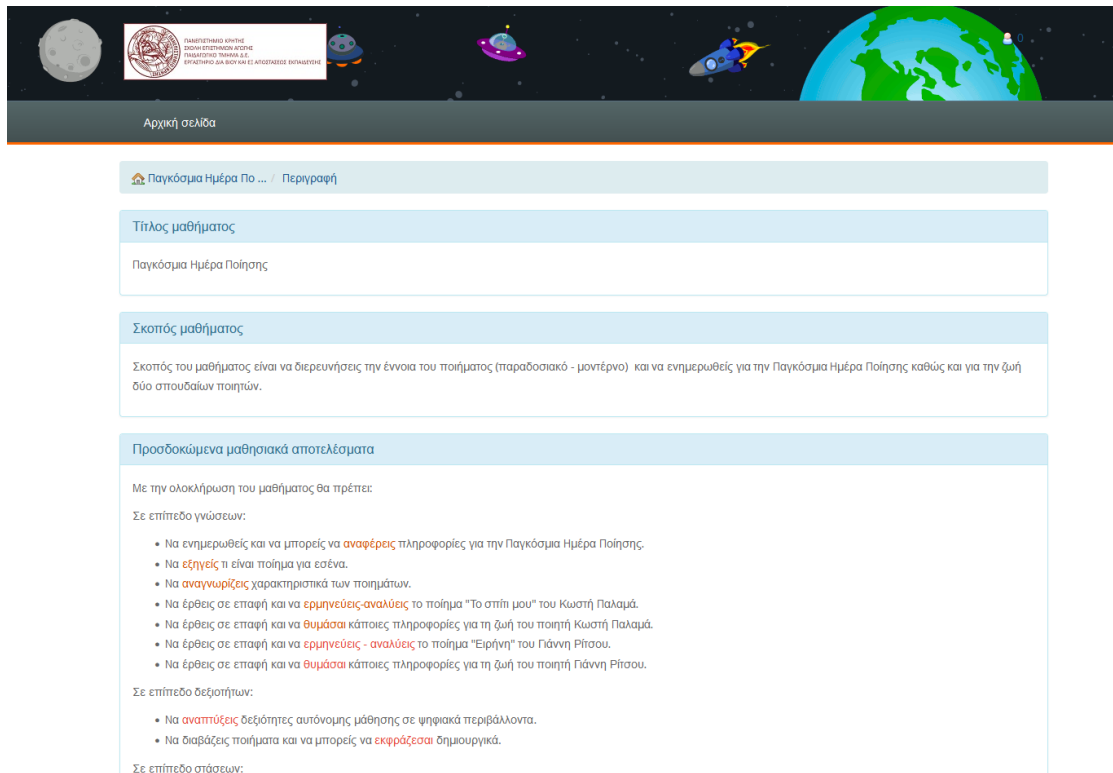

Αφού παρακολούθησες το βίντεο μπορείς να ξεκινήσεις το ταξίδι σου στον κόσμο της ποίησης επιλέγοντας το εικονίδιο

Εικόνα 2: Αρχική σελίδα Ε.Υ.

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

καθώς και μια γενική περιγραφή του μαθήματος, η οποία ενημερώνει τον εκπαιδευόμενο σχετικά με τον τίτλο του μαθήματος, τον σκοπό που εξυπηρετεί, τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα όσον αφορά γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις, τις διδακτικές ενότητες μάθησης, τον εκτιμώμενο χρόνο μελέτης, τη γενική βιβλιογραφία και τις πηγές των εφαρμογών και των πολυμέσων που χρησιμοποιήθηκαν για να δημιουργηθεί το Ε.Υ.

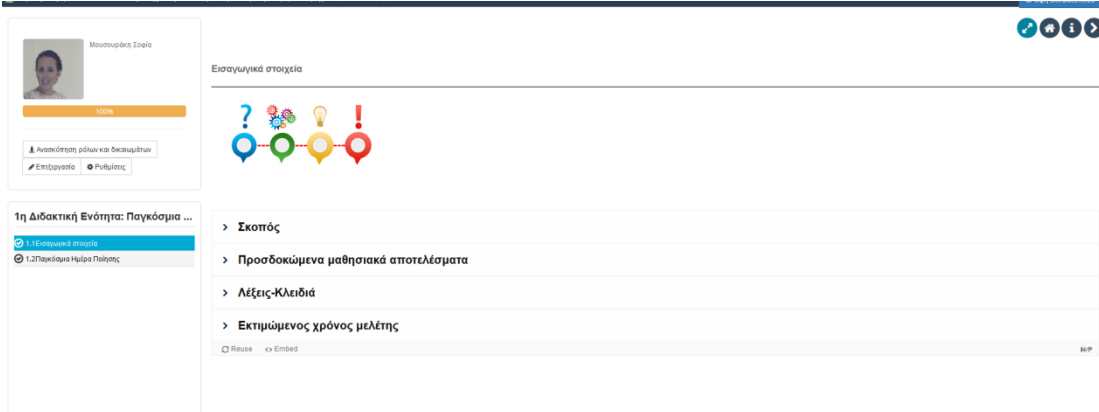
Εικόνα 3: Περιγραφή μαθήματος

Επιπρόσθετα, στην ομάδα των προκειμένων ανήκουν τα περιεχόμενα που βρίσκονται στο μονοπάτι της γνώσης και η ενότητα με τίτλο «Εισαγωγή». Στην εισαγωγική ενότητα υπάρχει βίντεο με οδηγίες περιήγησης και μελέτης του Ε.Υ. καθώς και ένα κρυπτόλεξο το οποίο επιχειρεί να εισαγάγει τον εκπαιδευόμενο στο υπό εξέταση θέμα.

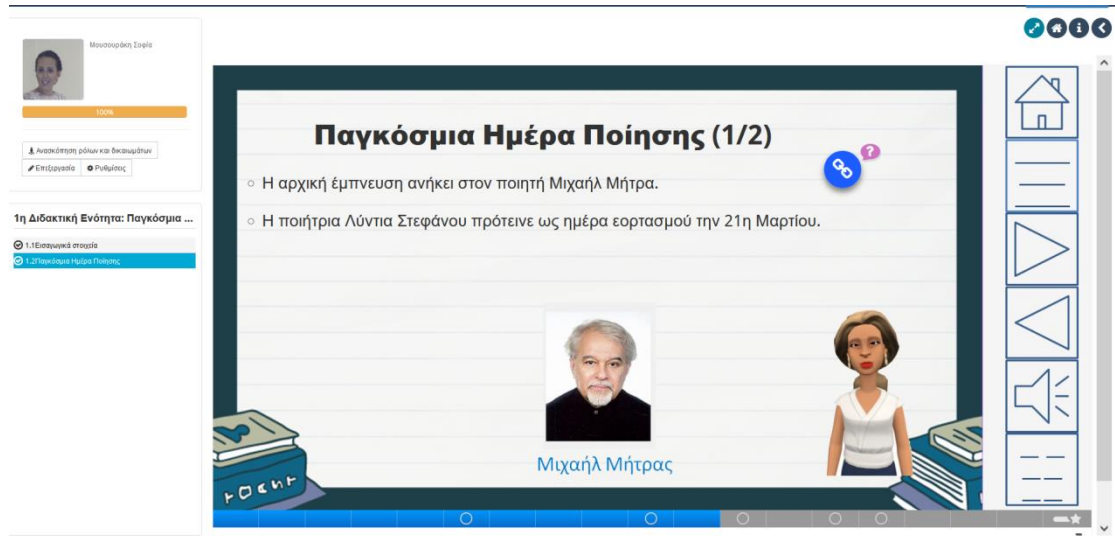
Εικόνα 4: Οδηγίες περιήγησης και μελέτης

Τέλος, στα προκείμενα ανήκουν από τις επιμέρους διδακτικές ενότητες η πρώτη ενότητα με τίτλο τα «Εισαγωγικά στοιχεία». Στα «Εισαγωγικά στοιχεία» βρίσκονται πάντα ο σκοπός, τα επιθυμητά μαθησιακά αποτελέσματα, οι λέξεις κλειδιά και τέλος ο υπολογιζόμενος χρόνος μελέτης της κάθε διδακτικής ενότητας.

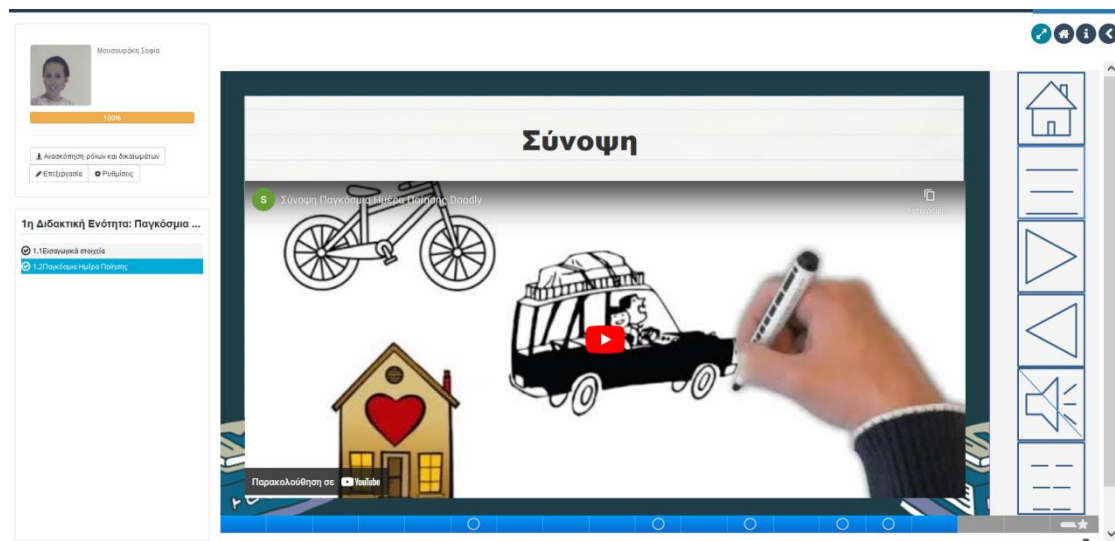
Εικόνα 5:Εισαγωγικά στοιχεία διδακτικής ενότητας

Το κύτταρο του εκπαιδευτικού υλικού, τον βασικό κορμό του αποτελούν τα κείμενα με τα οποία ο εκπαιδευόμενος αλληλεπιδρά για να οικοδομήσει τη νέα γνώση. Στα κείμενα αυτά πρέπει οι πληροφορίες να παρουσιάζονται ταυτόχρονα και με εικόνες (πολυμεσική αρχή), οι οποίες να τοποθετούνται κοντά στο κείμενο (αρχή της χωρικής συνάφειας). Τα κείμενα για να βοηθήσουν τους εκπαιδευόμενους να έχουν καλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα δεν πρέπει να περιέχουν περιττές εικόνες και πληροφορίες με το θέμα που διερευνάται (αρχή της συνοχής). Είναι καλύτερο το γραπτό κείμενο να συνοδεύεται από αφήγηση (αρχή της τροπικότητας). Επίσης, το Ε.Υ. πρέπει να διακατέχεται από φιλικότητα η οποία ενδυναμώνεται μέσω της χρήσης οικείας γλώσσας, της προσφώνησης στο δεύτερο πρόσωπο, της ενσωμάτωσης αφηγηματικών στοιχείων, καθοδηγητικών γραφικών, προσωπικού στυλ και διαδραστικών δραστηριοτήτων (αρχή της προσωποποίησης). Τέλος, το Ε.Υ. πρέπει να έχει συνοπτική πληροφόρηση και να αποφεύγονται οι μακροσκελείς αφηγήσεις (αρχή της κατάτμησης).

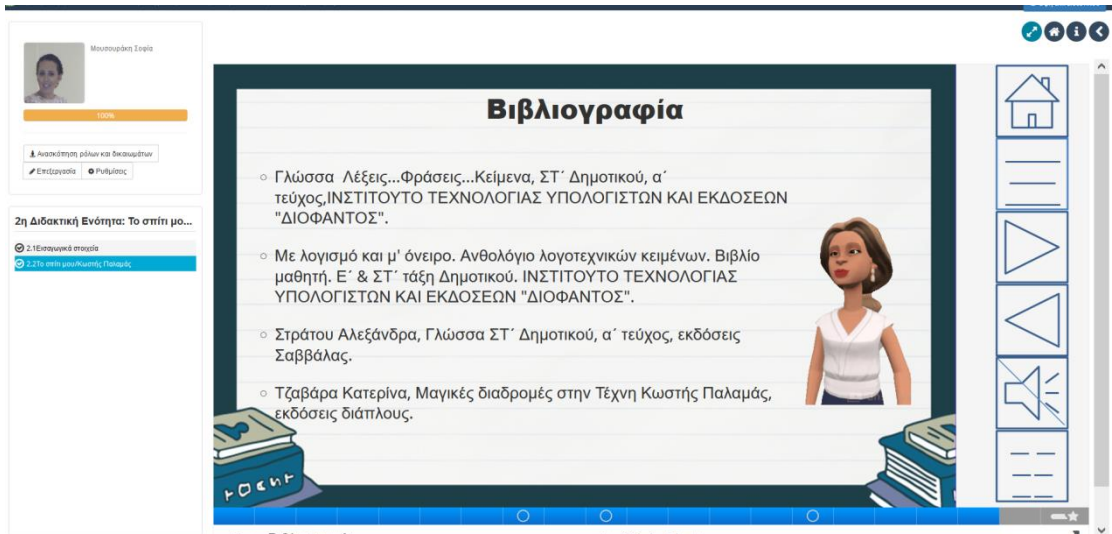

Εικόνα 6: Διαφάνεια Ε.Υ.

Τα μετακείμενα του Ε.Υ. ουσιαστικά έρχονται να βοηθήσουν τον εκπαιδευόμενο να έχει μηχανισμό ελέγχου στη νέα πορεία μάθησης και αποτελούνται από τις συνόψεις κεφαλαίων, τη βιβλιογραφία, τις πηγές πολυμέσων και εφαρμογών και τη συνολική βαθμολογία σε κάθε ενότητα.

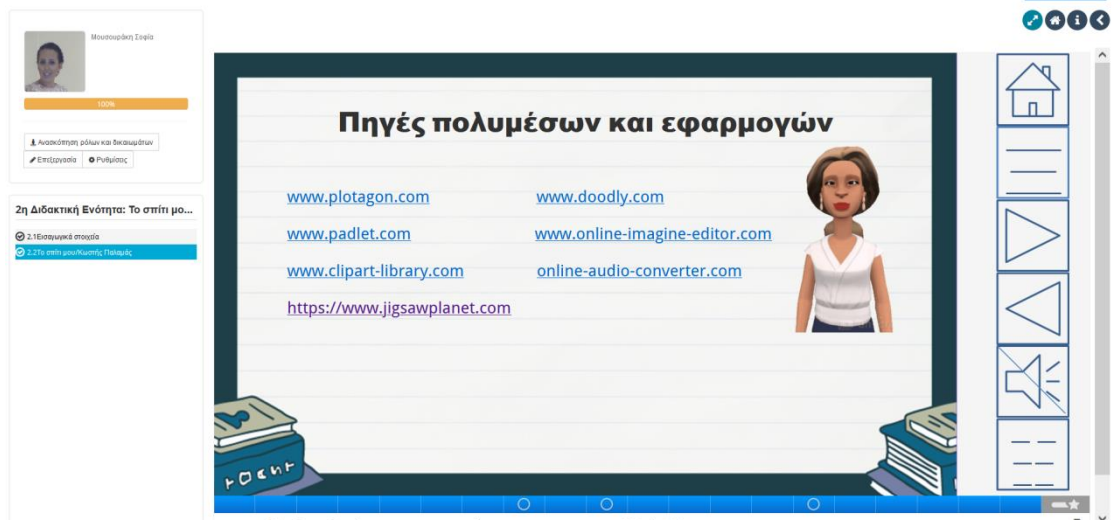
Εικόνα 7: Στοιχεία μετακειμένων (Σύνοψη)

Βιβλιογραφία

- Γλώσσα Λέξεις...Φράσεις...Κείμενα, ΣΤ΄ Δημοτικού, α΄ τεύχος, ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ "ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ".
- Με λογισμό και μ' όνειρο. Ανθολόγιο λογοτεχνικών κειμένων. Βιβλίο μαθητή. Ε΄ & ΣΤ΄ τάξη Δημοτικού. ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ "ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ".
- Στράτου Αλεξάνδρα, Γλώσσα ΣΤ΄ Δημοτικού, α΄ τεύχος, εκδόσεις Σαββάλας.
- Τζαβάρα Κατερίνα, Μαγικές διαδρομές στην Τέχνη Κωστής Παλαμάς, εκδόσεις διάπλους.

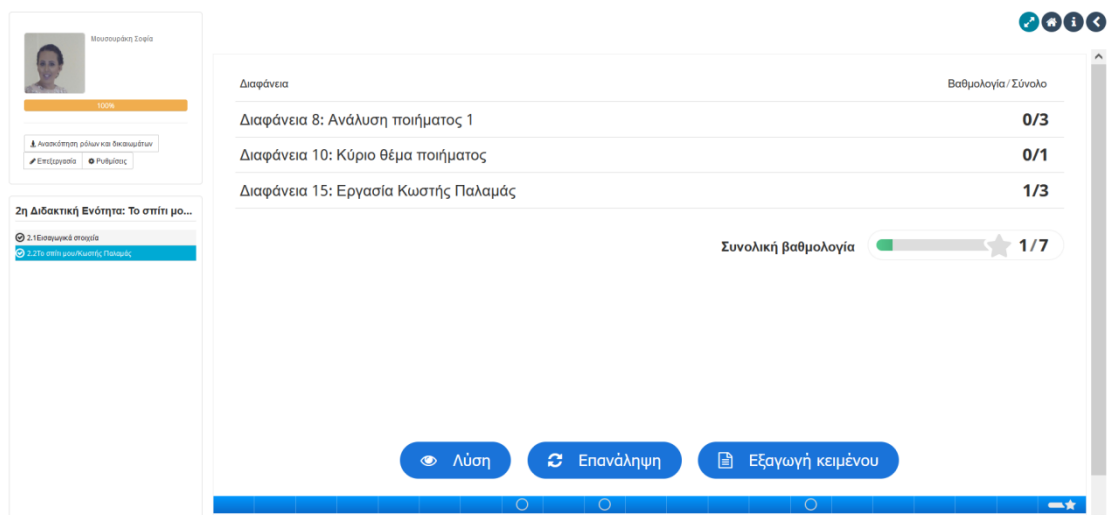
Εικόνα 8:Στοιχεία μετακειμένων (Βιβλιογραφία)

Πηγές πολυμέσων και εφαρμογών

- www.plotagon.com
- www.doodly.com
- www.padlet.com
- www.online-imagine-editor.com
- www.clipart-library.com
- online-audio-converter.com
- <https://www.jigsawplanet.com>

Εικόνα 9:Στοιχεία μετακειμένων (Πηγές πολυμέσων και εφαρμογών)

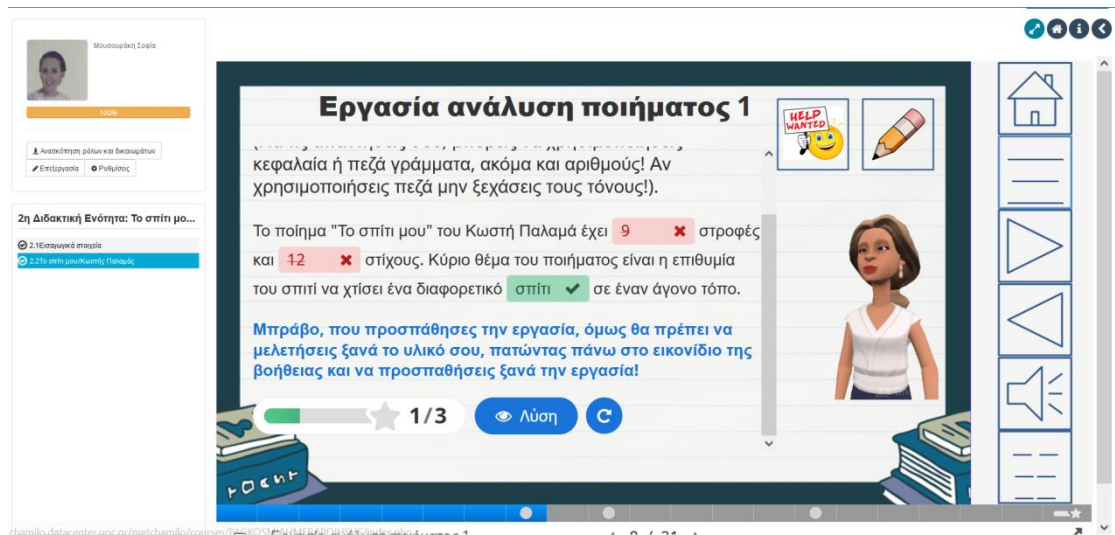

Διαφάνεια	Βαθμολογία/Σύνολο
Διαφάνεια 8: Ανάλυση ποιήματος 1	0/3
Διαφάνεια 10: Κύριο θέμα ποιήματος	0/1
Διαφάνεια 15: Εργασία Κωστής Παλαμάς	1/3
Συνολική βαθμολογία 1/7	

Λύση Επανάληψη Εξαγωγή κειμένου

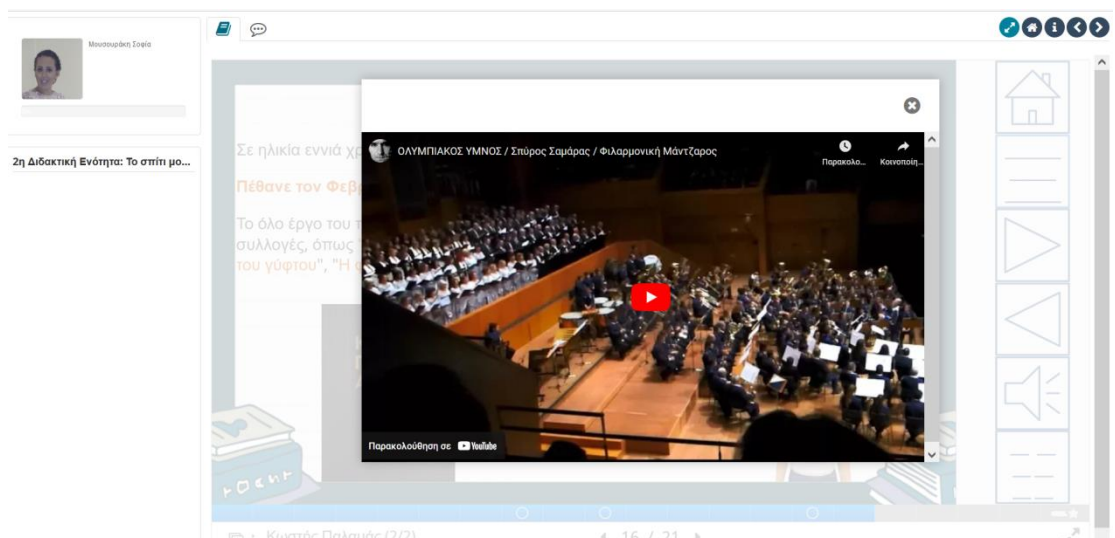
Εικόνα 10:Στοιχεία μετακειμένων (Συνολική βαθμολογία σε κάθε ενότητα)

Τα **διακείμενα** προσαρμόζουν τη γνώση που ήδη έχει ο εκπαιδευόμενος με τη νέα γνώση που αποκτά κατά τη διάρκεια της διαδικασίας μάθησης. Σε αυτά περιλαμβάνονται όλες οι δραστηριότητες και οι ασκήσεις αυτοαξιολόγησης, καθώς και οι μηχανισμοί ανατροφοδότησης που είναι διαθέσιμοι.

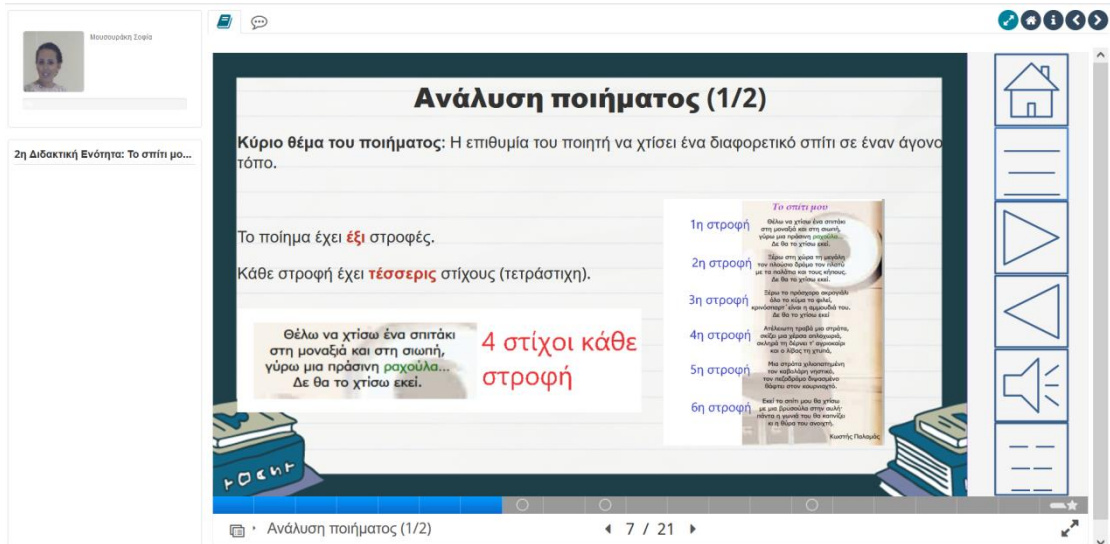
Εικόνα 11: Διακείμενα (άσκηση αυτοαξιολόγησης)

Τα **επικείμενα** ή **υπερκείμενα** υποστηρίζουν και εξηγούν δύσκολους όρους, έννοιες κ.ά. Εντοπίζονται μέσα σε όλο το εκπαιδευτικό υλικό και βοηθούν στην αντίληψη του κυρίως κειμένου. Στο συγκεκριμένο Ε.Υ. γίνεται συχνά χρήση επεξηγηματικών σχολίων, χρήση εξωτερικών συνδέσμων, ακόμη και χρήση web 2.0 εργαλείων όπως padlet για την ανάρτηση εργασιών και αλληλεπίδραση μεταξύ των εκπαιδευόμενων.

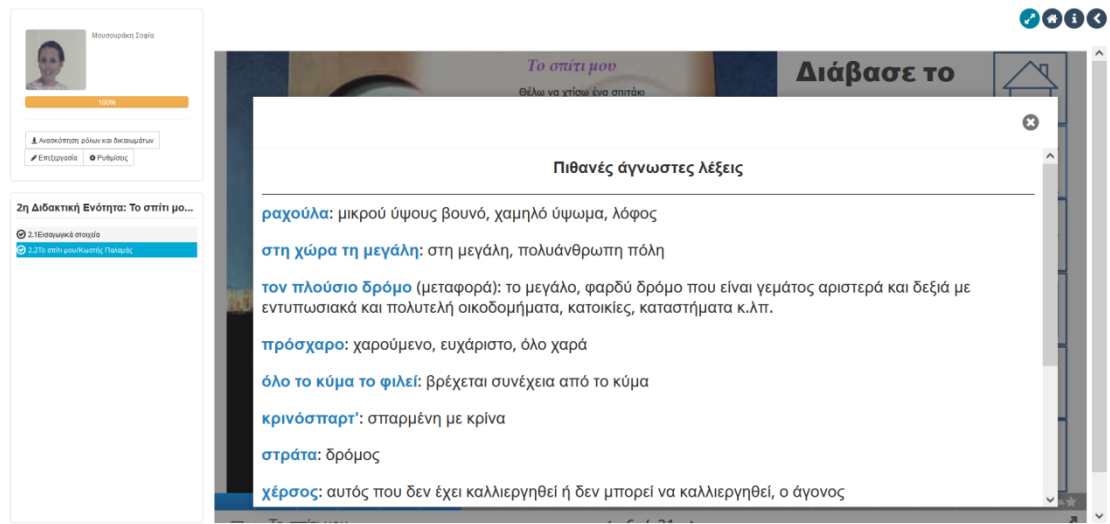
Εικόνα 12: Επικείμενα ή υπερκείμενα (Χρήση εξωτερικών συνδέσεων)

Τα **παρακείμενα** είναι στοιχεία που δεν ανήκουν στη γλώσσα αλλά συμβάλλουν στην κατανόηση του κύριου κειμένου. Αυτά περιλαμβάνουν φωτογραφίες, γραφήματα, εικόνες, σχήματα και τυπογραφικές ιδιαιτερότητες.

Εικόνα 13: Παρακείμενα στοιχεία

Τα **περικείμενα** εντοπίζονται σε όλο το εκπαιδευτικό υλικό και παρέχουν επιπλέον πληροφορίες που υποστηρίζουν το κυρίως κείμενο λόγου χάρη παράλληλα κείμενα, βιβλία, παραδείγματα και άλλα.

Εικόνα 14: Αναδυόμενο παράθυρο περικείμενου στοιχείου

Πρέπει να αναφερθεί ότι όλο το Ε.Υ. έχει σχεδιαστεί από την αρχή της Προσωποποίησης και την αρχή της Φωνής. Το Ε.Υ. διακατέχεται από φιλικότητα, η οποία ενδυναμώνεται με τη χρήση οικείας γλώσσας, με προσφώνηση στο δεύτερο πρόσωπο. Όλες οι αφηγήσεις διακατέχονται από φιλικό και ευγενικό ύφος. Αν ο εκπαιδευόμενος επιθυμεί μπορεί να έχει ή όχι την αφήγηση σε κάθε διαφάνεια.

3.2 Εκπαιδευτική έρευνα

Η εκπαιδευτική έρευνα είναι ένα επιστημονικό πεδίο που επικεντρώνεται στη συστηματική μελέτη ζητημάτων που σχετίζονται με την εκπαιδευτική πρακτική, τη διδασκαλία και τη μάθηση. Στόχος της είναι να ενισχύσει την ποιότητα της εκπαίδευσης, προσφέροντας νέες γνώσεις και προσεγγίσεις που βασίζονται σε εμπειρικά δεδομένα. Χρησιμοποιεί μεθόδους ποσοτικής και ποιοτικής ανάλυσης για να διερευνήσει φαινόμενα όπως η αποτελεσματικότητα των διδασκαλικών πρακτικών, η επίδραση των κοινωνικών παραγόντων στη μάθηση, και οι τρόποι βελτίωσης των εκπαιδευτικών συστημάτων (Hammersley, 2007). Επιπλέον, η εκπαιδευτική έρευνα συχνά εξετάζει πώς οι εκπαιδευτικές πολιτικές μπορούν να βελτιώσουν τα μαθησιακά αποτελέσματα, εστιάζοντας στη σύνδεση μεταξύ θεωρίας και πράξης (Slavin, 2002).

Αυτό που κάνει την εκπαιδευτική έρευνα ιδιαίτερα σημαντική είναι η πρακτική της εφαρμογή. Τα ευρήματά της συμβάλλουν στη βελτίωση της εκπαιδευτικής εμπειρίας, προσφέροντας λύσεις σε προβλήματα που ανακύπτουν τόσο στην τάξη όσο και σε θεσμικό επίπεδο (Biesta, 2010). Παράλληλα, υποστηρίζει τη δημιουργία ενός εκπαιδευτικού συστήματος που προσαρμόζεται στις σύγχρονες κοινωνικές και τεχνολογικές προκλήσεις, ενισχύοντας την ισότητα και την πρόσβαση στην εκπαίδευση (Gorard, 2004). Μέσω συνεργασιών μεταξύ εκπαιδευτικών, ερευνητών και υπευθύνων χάραξης πολιτικής, η εκπαιδευτική έρευνα γίνεται εργαλείο για τη διαρκή αναβάθμιση της εκπαίδευσης.

3.2.1 Η Ποσοτική έρευνα στην εκπαιδευτική έρευνα

Η ποσοτική έρευνα αποτελεί μία από τις βασικότερες μεθόδους επιστημονικής διερεύνησης στον τομέα της εκπαίδευσης, καθώς εστιάζει στη συλλογή και ανάλυση αριθμητικών δεδομένων με στόχο την κατανόηση εκπαιδευτικών φαινομένων. Η μέθοδος αυτή βασίζεται σε αντικειμενικά και μετρήσιμα δεδομένα, τα οποία μπορούν να επεξεργαστούν μέσω στατιστικών αναλύσεων για την εξαγωγή συμπερασμάτων (Creswell, 2011). Συχνά χρησιμοποιούνται εργαλεία όπως ερωτηματολόγια και τεστ αξιολόγησης, που επιτρέπουν τη μελέτη μεγάλων δειγμάτων και την εξαγωγή

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

γενικεύσιμων αποτελεσμάτων. Στην εκπαίδευση, η ποσοτική έρευνα είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για τη διερεύνηση της αποτελεσματικότητας διδασκαλικών πρακτικών, την ανάλυση μαθησιακών επιδόσεων, καθώς και τη μέτρηση στάσεων και συμπεριφορών μαθητών και εκπαιδευτικών (Κατσαρού, 2006).

Παρά την κριτική που έχει δεχθεί, κυρίως για την έλλειψη βάθους στην ανάλυση ποιοτικών παραμέτρων, η ποσοτική έρευνα παραμένει θεμελιώδης για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων στην εκπαιδευτική πολιτική και πράξη. Επιπλέον, προσφέρει τη δυνατότητα αναπαραγωγής και επαλήθευσης αποτελεσμάτων, χαρακτηριστικά που την καθιστούν ιδιαίτερα αξιόπιστη (Παρασκευόπουλος, 2002). Η χρήση ποσοτικών μεθόδων επιτρέπει τη διερεύνηση πολύπλοκων σχέσεων μεταξύ μεταβλητών, συμβάλλοντας έτσι στην καλύτερη κατανόηση και πρόβλεψη εκπαιδευτικών φαινομένων (Gorard S. , 2001). Στην Ελλάδα, η ποσοτική έρευνα έχει αξιοποιηθεί σε διάφορους τομείς της εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως η μελέτη της σχολικής απόδοσης και η αξιολόγηση εκπαιδευτικών πολιτικών, καθιστώντας την αναπόσπαστο εργαλείο για την ανάπτυξη της εκπαιδευτικής επιστήμης.

3.2.2 Η ποιοτική έρευνα στην εκπαιδευτική έρευνα

Η ποιοτική έρευνα είναι μια προσέγγιση που επικεντρώνεται στην κατανόηση των εμπειριών, των αντιλήψεων και των κοινωνικών αλληλεπιδράσεων, μέσω μεθόδων όπως οι συνεντεύξεις, οι παρατηρήσεις και η ανάλυση περιεχομένου. Στο πλαίσιο της εκπαίδευσης, η ποιοτική έρευνα χρησιμοποιείται για να εξετάσει εις βάθος ζητήματα όπως η δυναμική της τάξης, η εμπειρία των μαθητών από τη μάθηση και η σημασία που αποδίδουν οι εκπαιδευτικοί στις πρακτικές τους (Παπαδοπούλου, 2010). Ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά της ποιοτικής προσέγγισης είναι η ευελιξία της, καθώς προσαρμόζεται στα δεδομένα που προκύπτουν κατά την πορεία της έρευνας, επιτρέποντας την ανάδειξη νέων πτυχών και ερμηνειών (Παπαναστασίου, 2003).

Η αξία της ποιοτικής έρευνας έγκειται στη δυνατότητά της να εστιάζει σε ανθρώπινες εμπειρίες και στη δημιουργία νοήματος μέσα από τις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις. Παρότι έχει δεχθεί κριτική για την υποκειμενικότητά της, χρησιμοποιεί δομημένες μεθόδους που εξασφαλίζουν την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των αποτελεσμάτων (Denzin, 2005).

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Στην ελληνική εκπαιδευτική έρευνα, οι ποιοτικές μέθοδοι έχουν χρησιμοποιηθεί ευρέως για τη μελέτη ζητημάτων πολιτισμικής ετερότητας, την ένταξη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων στο σχολείο και τη βελτίωση των εκπαιδευτικών πρακτικών (Κατσαρού Ε. , 2004).

Ανάλυση περιεχομένου στην ποιοτική έρευνα

Η ανάλυση περιεχομένου αποτελεί μια ερευνητική μέθοδο που χρησιμοποιείται ευρέως στο πλαίσιο της ποιοτικής έρευνας, καθώς εστιάζει στη συστηματική διερεύνηση νοημάτων και συμβολισμών μέσα σε δεδομένα επικοινωνίας, όπως κείμενα, εικόνες ή ηχητικό υλικό. Στην ποιοτική έρευνα, η ανάλυση περιεχομένου δεν περιορίζεται στη μέτρηση της συχνότητας εμφάνισης λέξεων ή θεμάτων, αλλά επικεντρώνεται στη βαθύτερη κατανόηση των προτύπων, των σχέσεων και των υποκείμενων νοημάτων που εκφράζονται μέσα από το περιεχόμενο (Mayring, 2000).

Σύμφωνα με τον Βάμβουκα (2002) στη διαδικασία ανάλυσης του περιεχομένου μπορεί κάποιος να διακρίνει τα επόμενα στάδια :

- Τον ορισμό και την επιλογή της ενότητας ανάλυσης.
- Τον ορισμό και την επιλογή της μονάδας μέτρησης .
- Τη δημιουργία ενός συστήματος κατηγοριών.

Σε αυτό το σημείο, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι για να είναι έγκυρο και αποτελεσματικό το σύστημα κατηγοριοποίησης που χρησιμοποίησε ο ερευνητής, πρέπει να ακολουθείται από τις αρχές της αντικειμενικότητας, της καταλληλότητας, του αμοιβαίου αποκλεισμού και της εξαντλητικότητας (Βάμβουκας, 2002).

3.3 Μεθοδολογία αποτίμησης του εκπαιδευτικού υλικού

3.3.1 Σκοπός της έρευνας

Σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι ο σχεδιασμός, η υλοποίηση και η αξιολόγηση διαδραστικού εκπαιδευτικού υλικού έπειτα από ολοκληρωμένη παρέμβαση συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης στο μάθημα της Γλώσσας και ειδικότερα στη διδασκαλία για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης η οποία αποτιμήθηκε από μαθητές ΣΤ

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

τάξης και από τελειόφοιτους του ΠΜΣ «Επιστήμες της Αγωγής - Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ».

3.3.2 Στόχοι της έρευνας

Η έρευνα μας χωρίζεται σε δύο ενότητες. Η πρώτη ενότητα αφορά στον σχεδιασμό, στη δημιουργία, την υλοποίηση και στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού υλικού από ειδικούς (3 μεταπτυχιακοί, τελειόφοιτοι του ΠΜΣ) και έχει ως στόχους:

- Να διερευνήσει αν το εκπαιδευτικό υλικό σχεδιάστηκε με βάση τις αρχές της εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.
- Να διερευνήσει αν το εκπαιδευτικό υλικό διέπεται από τις αρχές τις πολυμεσικής μάθησης.
- Να διερευνήσει τα θετικά στοιχεία του εκπαιδευτικού υλικού.
- Να εξετάσει αν μπορούν να πραγματοποιηθούν αλλαγές για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού υλικού.

Η δεύτερη ενότητα της έρευνας αφορά τις απόψεις των μαθητών ΣΤ τάξης δημοτικού για το εκπαιδευτικό υλικό και έχει ως στόχους να διερευνήσει:

- Τις απόψεις των μαθητών για τον νέο τρόπο μάθησης ο οποίος προσεγγίζει την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης.
- Τις απόψεις σχετικά με την ευχρηστία του εκπαιδευτικού υλικού που δημιουργήθηκε.
- Τις απόψεις των μαθητών σχετικά με το αν το περιεχόμενο-θεματολογία του εκπαιδευτικού υλικού παρουσιάζει ενδιαφέρον.
- Ποιες ήταν οι απόψεις των συμμετεχόντων για το αν το εκπαιδευτικό υλικό είχε μαθησιακό αποτέλεσμα.
- Αν θα μπορούσαν να γίνουν αλλαγές για τη βελτίωσή του εκπαιδευτικού υλικού.

3.3.3 Ερευνητικά ερωτήματα

Από τους παραπάνω στόχους για την πρώτη ενότητα της έρευνας απορρέουν τα εξής ερευνητικά ερωτήματα:

- Το εκπαιδευτικό υλικό σχεδιάστηκε με βάση τις αρχές της εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης;
- Το εκπαιδευτικό υλικό διέπεται από τις αρχές της πολυμεσικής μάθησης;
- Ποια είναι τα θετικά στοιχεία του εκπαιδευτικού υλικού;
- Ποιες αλλαγές μπορούν να πραγματοποιηθούν για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού υλικού;

Για το δεύτερη ενότητα της έρευνας που αφορά τις απόψεις των μαθητών ΣΤ τάξης για το εκπαιδευτικό υλικό τα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν είναι τα εξής:

- Ποιες είναι οι απόψεις των μαθητών για τον νέο τρόπο μάθησης ο οποίος προσεγγίζει την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης;
- Το εκπαιδευτικό υλικό που δημιουργήθηκε ήταν εύχρηστο;
- Το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού υλικού παρουσιάζει ενδιαφέρον;
- Υπήρξε θετικό ή αρνητικό μαθησιακό αποτέλεσμα μέσα από την πλοήγηση στο εκπαιδευτικό υλικό;
- Ποιες αλλαγές προτείνουν οι μαθητές για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού υλικού;

3.3.4 Είδος έρευνας

Το είδος της έρευνας που χρησιμοποιήθηκε είναι η «σκόπιμη δειγματοληψία», σύμφωνα με την οποία η δειγματοληψία βασίζεται στην κρίση του ερευνητή, ο οποίος επιλέγει συγκεκριμένα άτομα από τον πληθυσμό που θεωρεί ότι μπορούν να προσφέρουν τα πλέον κατάλληλα δεδομένα για την έρευνα. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει τη στοχευμένη επιλογή με βάση μεταβλητές όπως η ηλικία, το φύλο και η κοινωνική κατάσταση, ώστε να διασφαλιστεί η συλλογή ποιοτικών πληροφοριών που εξυπηρετούν τους στόχους της μελέτης (Ρούσσο, 2011).

Στην παρούσα έρευνα επιλέχθηκαν τρεις τελειόφοιτοι μεταπτυχιακοί φοιτητές του ΠΜΣ «Επιστήμες της Αγωγής - Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ(e-Learning)» ως πολύ καλοί γνώστες του αντικειμένου. Στη συνέχεια, το εκπαιδευτικό υλικό δόθηκε για αποτίμηση σε 16 μαθητές ΣΤ1 τάξης (9 κορίτσια και 7 αγόρια) του 3^{ου}

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Δημοτικού Σχολείου Αγίου Νικολάου Κρήτης που συμμετείχαν στην παρέμβαση, από τους οποίους ανταποκρίθηκαν οι 13 μαθητές (7 κορίτσια και 6 αγόρια) θετικά.

3.3.5 Εργαλεία έρευνας

Για τη συλλογή των δεδομένων για την αποτίμηση του εκπαιδευτικού υλικού τόσο από τους τελειόφοιτους μεταπτυχιακούς φοιτητές όσο και από τους μαθητές της ΣΤ τάξης χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο.

Η χρήση των ερωτηματολογίων έχει πολλά πλεονεκτήματα. Καταρχάς, ο ερευνητής έχει τη δυνατότητα να συγκεντρώσει πολλές πληροφορίες σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα. Επίσης, απαιτεί ελάχιστο κόστος. Ο ερευνητής χωρίς απαραίτητα να είναι παρών μπορεί να αποσπάσει πληροφορίες που είναι δύσκολο να πάρει λόγω αντιλήψεων και στάσεων, αρκεί βέβαια να εξασφαλίζεται η ανωνυμία (Βάμβουκας, 2002).

Το ερωτηματολόγιο το οποίο συμπλήρωσαν οι τελειόφοιτοι μεταπτυχιακοί φοιτητές του ΠΜΣ «Επιστήμες της Αγωγής - Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ (e-Learning)» δημιουργήθηκε από το Ε.ΔΙ.Β.Ε.Α. του Πανεπιστημίου Κρήτης και χωρίζεται σε πέντε ενότητες. Η πρώτη ενότητα αποτελείται από τα δημογραφικά στοιχεία των συμμετεχόντων. Η δεύτερη ενότητα αφορά ερωτήσεις για τις αρχές της εξ Αποστάσεως εκπαίδευσης, η τρίτη ενότητα τις αρχές πολυμεσικής μάθησης, η τέταρτη πραγματεύεται τα δυνατά σημεία του εκπαιδευτικού υλικού και η πέμπτη και τελευταία ενότητα αφορά αλλαγές που μπορούν να γίνουν για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού υλικού.

Πίνακας 4: Δομή ερωτηματολογίου ειδικών

1^η ενότητα: Δημογραφικά στοιχεία (7 ερωτήσεις)

Φύλο

Ηλικία

Χρόνια προϋπηρεσίας

Απόκτηση οικειότητας με τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας
Εφαρμογή των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στη διαδικασία της εκπαίδευσης
Απόκτηση οικειότητας με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης μέσω της αξιοποίησης των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ)
Απόκτηση οικειότητας με τη μελέτη του Ε.Υ. το οποίο σχεδιάστηκε με τη μέθοδο ΕΞΑΕ
2^η ενότητα: Το Ε.Υ. και οι αρχές και η μεθοδολογία της ΕΞΑΕ (39 ερωτήσεις)
Α. Επιστημονική αρτιότητα-πλήρης τεκμηρίωση (5 ερωτήσεις)
Β. Το Ε.Υ. διευκολύνει την απλή και κατανοητή προσέγγιση του Γνωστικού Αντικειμένου (10 ερωτήσεις)
Γ. Ευκολία στη χρήση του Ε.Υ. (4 ερωτήσεις)
Δ. Το Ε.Υ. παρέχει υποστήριξη και καθοδήγηση στον εκπαιδευόμενο κατά τη μελέτη του (3 ερωτήσεις)
Ε. Το Ε.Υ. προάγει την αλληλεπίδραση με τον εκπαιδευόμενο κατά τη διάρκεια της μελέτης του (6 ερωτήσεις)
Στ. Το Ε.Υ. παρέχει την ευκαιρία για Αναστοχασμό και Αυτοαξιολόγηση στον εκπαιδευόμενο (5 ερωτήσεις)
Ζ. Σκοπός – Επιδιωκόμενα Αποτελέσματα (6 ερωτήσεις)
3^η ενότητα: Το Ε.Υ. και οι αρχές της πολυμεσικής μάθησης (15 ερωτήσεις)
Πολυμεσική αρχή (2 ερωτήσεις)
Αρχή της τροπικότητας (1 ερώτηση)
Αρχή της συνοχής (1 ερώτηση)
Αρχή της προσωποποίησης (4 ερωτήσεις)
Αρχή της φωνής (1 ερώτηση)
Αρχή της εικόνας (1 ερώτηση)
Αρχή της κατάτμησης (2 ερωτήσεις)
Αρχή της σηματοδότησης (2 ερωτήσεις)

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Αρχή της προπαίδευσης (1 ερώτηση)
4 ^η ενότητα: Δυνατά στοιχεία του Ε.Υ. (1 ερώτηση)
5 ^η ενότητα: Αλλαγές που μπορούν να βελτιώσουν το Ε.Υ. (1 ερώτηση)

Το ερωτηματολόγιο που αφορά την αποτίμηση του Ε.Υ. από τους μαθητές της ΣΤ τάξης περιελάμβανε 5 ερωτήσεις, μία για κάθε ερευνητικό ερώτημα που τέθηκε. Οι ερωτήσεις παρουσιάζονται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας 5: Δομή ερωτηματολογίου μαθητών

1^η ερώτηση: Πώς σου φάνηκε το μάθημα για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης με αυτόν τον νέο τρόπο διδασκαλίας;
Τι ήταν αυτό που σου άρεσε πιο πολύ;
Τι ήταν αυτό που δεν σου άρεσε;
2^η ερώτηση: Ήταν εύκολη ή δύσκολη η πλοήγηση στο εκπαιδευτικό υλικό; Σε τι ήταν εύκολη ή σε τι ήταν δύσκολη;
3^η ερώτηση: Πόσο ενδιαφέροντα σου φάνηκαν αυτά που έμαθες μέσα από το εκπαιδευτικό υλικό;
4^η ερώτηση: Σε βοήθησε το εκπαιδευτικό υλικό να μάθεις;
Αν ναι, πώς σε βοήθησε;
Αν όχι, σε τι σε δυσκόλεψε;
Γράψε με μία λέξη το συναίσθημα που ένιωσες.
5^η ερώτηση: Υπάρχει κάτι που θα ήθελες να αλλάξει στο μάθημα με το νέο τρόπο για να είναι πιο ενδιαφέρον;

3.3.6 Χρονική περίοδος διεξαγωγής της έρευνας

Το ερωτηματολόγιο που αφορά την αποτίμηση του εκπαιδευτικού υλικού από τους τρεις (3) τελειόφοιτους μεταπτυχιακούς φοιτητές του ΠΜΣ «Επιστήμες της Αγωγής - Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ (e-Learning)» δόθηκε τον Ιούνιο του 2023 εξ αποστάσεως.

Το ερωτηματολόγιο που αφορά την αποτίμηση του εκπαιδευτικού υλικού από τους μαθητές δόθηκε τον Ιούνιο του 2023. Δόθηκε σε 16 μαθητές (9 κορίτσια και 7 αγόρια) του Στ1 τμήματος του 3^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αγίου Νικολάου, από τους οποίους ανταποκρίθηκαν θετικά οι 13 (7 κορίτσια και 6 αγόρια). Πριν δοθεί μέσα στη σχολική

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

τάξη, το ερωτηματολόγιο δόθηκε σε παιδί ίδιας ηλικίας για να διαπιστωθούν δυσκολίες που μπορεί να προέκυπταν από απόψη κατανόησης. Τέλος, να αναφερθεί ότι το ερωτηματολόγιο ήταν ανώνυμο.

3.3.7 Καθορισμός της μονάδας ανάλυσης

Η μονάδα ανάλυσης μπορεί να διαφέρει στις αναλύσεις περιεχομένου. Κάθε φορά ο ερευνητής/ερευνήτρια καθορίζει ανάλογα με τη στοχοθεσία του και την μονάδα ανάλυσης του. Στην παρούσα εργασία θεωρήθηκε ως μονάδα ανάλυσης η πρόταση. Όμως σε κάποιες περιπτώσεις λάβαμε ως μονάδα ανάλυσης και δευτερεύουσες προτάσεις με λειτουργία αντικειμένου για να έχουμε πιο ολοκληρωμένα αποτελέσματα. Διαφορετικά ελλόχευε ο κίνδυνος της υπεραπλούστευσης των νοημάτων που πηγάζουν από τις απαντήσεις των μαθητών/μαθητριών.

3.3.8 Κωδικοποίηση δεδομένων

Για την επεξεργασία των δεδομένων εφαρμόσαμε την ποιοτική ανάλυση περιεχομένου. Η κωδικοποίηση για το ερωτηματολόγιο των μεταπτυχιακών φοιτητών έγινε με βάση των παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 6: Ερευνητικοί άξονες

1 ^{ος} άξονας: Επιστημονική αρτιότητα-πλήρης τεκμηρίωση
1.Βιβλιογραφική τεκμηρίωση
2.Ποικίλες πηγές δεδομένων
3.Συγκριτική ανάλυση πληροφοριών
4.Ανάλυση-κριτική συζήτηση πληροφοριών
5.Ευκαιρία για επιπλέον μελέτη
2 ^{ος} άξονας: Το Ε.Υ. διευκολύνει την απλή και κατανοητή προσέγγιση του του Γνωστικού Αντικειμένου
1.Φιλικό-προσιτό στυλ γραφής
2.Χρησιμοποίηση αντωνυμιών (Προσωπικών και κτητικών)
3.Χρήση απλής και κατανοητής γλώσσας
4.Καθαρή και ευκρινής γραφή

5.Επαρκής συγκέντρωση πληροφοριών
6.Τμηματική παρουσίαση στο μέγεθος της οθόνης
7.Αποκλειστικά κείμενο
8.Κείμενο και εικόνες
9.Κείμενο, εικόνες και Video
10.Χρωματικοί συνδυασμοί που ενισχύουν την άνετη αλληλεπίδραση
3^{ος} άξονας: Ευκολία στη χρήση του εκπαιδευτικού υλικού
1.Σαφή και ευδιάκριτα «κουμπιά»
2.Σαφή και ευδιάκριτα «εικονίδια»
3.Εύκολη πλοήγηση
4.Ορθότητα των υπερσυνδέσεων
4^{ος} άξονας: Το εκπαιδευτικό υλικό παρέχει υποστήριξη και καθοδήγηση στον εκπαιδευόμενο κατά τη μελέτη του
1.Οδηγίες για μελέτη
2.Εστίαση σε συγκεκριμένα σημεία
3.Διευκρινιστικά σχόλια
5^{ος} άξονας: Το εκπαιδευτικό υλικό προάγει την αλληλεπίδραση με τον εκπαιδευόμενο κατά τη διάρκεια της μελέτης του
1.Εργασίες που παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να εκφράσει απόψεις
2.Εργασίες που παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να εκφράσει ερωτήσεις
3.Εργασίες που παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να εμπλακεί συναισθηματικά
4.Εργασίες που παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να μοιραστεί απόψεις με άλλους εκπαιδευόμενους
5.Εργασίες που παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να θεωρήσει τον εαυτό του ως μέρος της ομάδας
6.Εργασίες που παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να εμπλουτίσει τις απόψεις του.
6^{ος} άξονας: Το εκπαιδευτικό υλικό παρέχει την ευκαιρία για Αναστοχασμό και Αυτοαξιολόγηση στον εκπαιδευόμενο
1.Δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης
2.Δραστηριότητες για καλλιέργεια ανεξάρτητης κριτικής σκέψης
3.Δραστηριότητες για δημιουργία καναλιών επικοινωνίας με σκοπό την ανατροφοδότηση

4.Δραστηριότητες σύνδεσης των νέων πληροφοριών με τη δική του πραγματικότητα
5.Δραστηριότητες εφαρμογής νέας γνώσης στη δική του πραγματικότητα
7^{ος} άξονας: Σκοπός-Επιδιωκόμενα Αποτελέσματα
1.Σαφής διατύπωση του στόχου κάθε διδακτικής ενότητας
2.Σαφής διατύπωση των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων σε κάθε διδακτική ενότητα
3.Ενθάρρυνση των επιδιωκόμενων σε επίπεδο γνώσεων
4. Ενθάρρυνση των επιδιωκόμενων σε επίπεδο δεξιοτήτων
5. Ενθάρρυνση των επιδιωκόμενων σε επίπεδο στάσεων
6.Αξιολόγηση της προόδου σύμφωνα με τα προσδοκώμενα
8^{ος} άξονας: Εφαρμογή των αρχών της Πολυμεσικής μάθησης
1.Συνδυασμός κειμένου και εικόνας (Πολυμεσική Αρχή)
2.Χρήση εικόνων (Πολυμεσική Αρχή)
3.Στοιχεία αφήγησης (Αρχή της Τροπικότητας)
4.Μη σχετικές πληροφορίες (Αρχή της Συνοχής)
5.Χρήση φιλικής γλώσσας (Αρχή της Προσωποποίησης)
6.Χρήση δεύτερου προσώπου (Αρχή της Προσωποποίησης)
7.Ηχητική παρουσίαση του αντικειμένου (Αρχή της Προσωποποίησης)
8.Φιλικό ύφος ηχητικής παρουσίασης (Αρχή της Φωνής)
9.Φιλικός χαρακτήρας – avatar (Αρχή της Εικόνας)
10.Τμηματική παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου (Αρχή της Κατάτμησης)
11.Διαδραστικές δραστηριότητες με ανατροφοδότηση (Αρχή της Προσωποποίησης)
12.Μακροσκελή κείμενα (Αρχή της Κατάτμησης)
13.Παροχή σαφών οδηγιών για υλοποίηση δραστηριοτήτων-εργασιών (Αρχή της Σηματοδότησης)
14.Στοιχεία επισήμανσης (Αρχή της Σηματοδότησης)
15.Εισαγωγικές δραστηριότητες (Αρχή της Προπαίδευσης)
9^{ος} άξονας: Δυνατά στοιχεία
Δυνατά στοιχεία
10^{ος} άξονας: Προτάσεις βελτίωσης
Προτάσεις βελτίωσης

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Για την ανάλυση περιεχομένου στις απαντήσεις των μαθητών/μαθητριών χρησιμοποιήθηκε η παρακάτω κωδικοποίηση:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

Πίνακας 7: Ερευνητικοί άξονες μαθητών

1ος άξονας: Νέος τρόπος μάθησης
2 ^{ος} άξονας: Η ευχρηστία του εκπαιδευτικού υλικού
3 ^{ος} άξονας: Αν το περιεχόμενο ήταν ενδιαφέρον
4 ^{ος} άξονας: Μαθησιακά αποτελέσματα
5 ^{ος} άξονας: Αλλαγές για βελτίωση

4 Παρουσίαση Δεδομένων

4.1 Επεξεργασία δεδομένων από το ερωτηματολόγιο των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Δημογραφικά δεδομένα των υποκειμένων

E1: Φύλο

Πίνακας 8: Φύλο συμμετεχόντων

Φύλο	Αριθμός
Γυναίκες	3
Άνδρες	0
Σύνολο	3

Στην έρευνά μας πήραν μέρος τρεις (3) μεταπτυχιακοί φοιτητές του ΠΜΣ «Επιστήμες της Αγωγής - Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ (e-Learning)» και ήταν και οι τρεις (3) γυναίκες.

E2: Ηλικία

Ηλικία	Αξιολογητές			Σύνολο
	A	B	Γ	
22 έως 30		x		1
31 έως 40			x	1
41 έως 50	x			1
Πάνω από 51				
Σύνολο				3

Εικόνα 15: Ηλικία συμμετεχόντων

Ο Α συμμετέχοντας στην έρευνα ανήκει στην ηλικιακή ομάδα 41 έως 50, ο Β στην ηλικιακή ομάδα 22 έως 30 και ο Γ είναι από 31 έως 40 ετών.

E3: Χρόνια προϋπηρεσίας

Αξιολογητές				
Χρόνια προϋπηρεσίας	A	B	Γ	Σύνολο
0 έως 4		×		1
5 έως 10				
11 έως 20	×		×	2
Πάνω από 20				
Σύνολο				3

Εικόνα 16:Χρόνια προϋπηρεσίας συμμετεχόντων

Δύο (2) συμμετέχοντες στην αξιολόγηση έχουν 11 έως 20 χρόνια προϋπηρεσίας και ένας (1) έχει 0 έως 4 χρόνια.

E4, E5, E6, E7: Εξοικείωση με ΤΠΕ και ΕξΑΕ

Αξιολογητές			
Ερώτηση	A	B	Γ
E4:Είστε εξοικειωμένοι με τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ).	5	5	5
E5:Χρησιμοποιείτε τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στην εκπαιδευτική πράξη.	5	5	5
E6: Είστε εξοικειωμένοι με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (ΕξΑΕ) με τη χρήση των ΤΠΕ.	5	5	5
E7: Είστε εξοικειωμένοι με τη μελέτη του εκπαιδευτικού υλικού το οποίο έχει σχεδιαστεί με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (ΕξΑΕ).	5	5	5
Μέση τιμή	5	5	5

Εικόνα 16: Εξοικείωση με ΤΠΕ και ΕξΑΕ

(όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ) Και οι τρεις (3) συμμετέχοντες στην έρευνα δηλώνουν απόλυτη οικειότητα με τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) όπως και με την εφαρμογή τους στην εκπαιδευτική πράξη. Επιπρόσθετα, δηλώνουν απόλυτη οικειότητα με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης με τη χρήση ΤΠΕ και απόλυτα εξοικειωμένοι με τη μελέτη εκπαιδευτικού υλικού το οποίο έχει σχεδιαστεί με τη μέθοδο της ΕξΑΕ. Συμπεραίνεται λοιπόν πως οι τρεις (3) αξιολογητές μας είναι ικανοί σε επίπεδο γνώσεων να αποτιμήσουν το εκπαιδευτικό υλικό που παρήχθει.

1^{ος} ερευνητικός άξονας: Επιστημονική αρτιότητα / πλήρης τεκμηρίωση (Ερωτήσεις A1, A2, A3, A4, A5)

A1:Βιβλιογραφική τεκμηρίωση

Πίνακας 9: Βιβλιογραφική τεκμηρίωση

Στο Ε.Υ. γίνεται παράθεση/απόψεων με την σχετική βιβλιογραφική τεκμηρίωση.	
A	Το εκπαιδευτικό υλικό καθοδηγείται από τις αρχές και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, καθώς περιλαμβάνει παράθεση πληροφοριών και απόψεων με τη σχετική βιβλιογραφική τεκμηρίωση. Αυτό διασφαλίζει την επιστημονική ακρίβεια και την αξιοπιστία του υλικού, υποστηρίζοντας τη μαθησιακή διαδικασία με τρόπο που προάγει την κριτική σκέψη και τη βαθύτερη κατανόηση.
B	Στο εκπαιδευτικό υλικό υπάρχει στο τέλος κάθε διδακτικής ενότητας η σχετική βιβλιογραφική τεκμηρίωση.
Γ	Το υλικό που χρησιμοποιείται είναι περιεκτικό και βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στη σχετική βιβλιογραφία.

A2: Ποικίλες πηγές δεδομένων

Πίνακας 10: Ποικίλες πηγές δεδομένων

Στο Ε.Υ. γίνεται αναφορά σε διαφορετικές πηγές πληροφοριών (Βιβλία, επιστημονικά περιοδικά, επιστημονικά συνέδρια κλπ.)	
A	Το εκπαιδευτικό υλικό καθοδηγείται από τις αρχές και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, αφού περιλαμβάνει αναφορά σε διαφορετικές πηγές πληροφοριών, η ποικιλία των οποίων εξασφαλίζει τη σφαιρική και τεκμηριωμένη παρουσίαση των θεμάτων, ενισχύοντας τη μαθησιακή εμπειρία με έγκυρο και αξιόπιστο περιεχόμενο.
B	Στο εκπαιδευτικό υλικό υπάρχουν διαφορετικές πηγές πληροφοριών.
Γ	Το εκπαιδευτικό υλικό βασίζεται σε διάφορες πηγές πληροφόρησης και αυτό είναι πολύ σημαντικό για τη συγκεκριμένη εργασία μιας και εμπεριέχει πλήθος από αναφορές σε σύγχρονες πηγές.

A3: Συγκριτική ανάλυση πληροφοριών

Πίνακας 11: Συγκριτική ανάλυση πληροφοριών

Στο Ε.Υ. γίνεται συγκριτική ανάλυση των πληροφοριών/απόψεων.	
A	Περιλαμβάνει συγκριτική ανάλυση πληροφοριών και απόψεων. Μέσα από αυτή τη διαδικασία, οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να εξετάσουν διαφορετικές προσεγγίσεις, να εντοπίσουν ομοιότητες και διαφορές και να διαμορφώσουν μια τεκμηριωμένη και κριτική άποψη για το εκάστοτε θέμα.
B	Στο εκπαιδευτικό υλικό γίνεται συγκριτική ανάλυση πληροφοριών απόψεων.
Γ	Στο υλικό θα μπορούσαμε να πούμε ότι έχουμε συγκριτική ανάλυση των πληροφοριών και μπορεί να αποτελέσει βάση για την ΕξΑΕ στο μάθημα της γλώσσας και στη διδασκαλία της ποίησης στους μαθητές.

A4: 4. Ανάλυση-κριτική συζήτηση πληροφοριών

Πίνακας 12: Ανάλυση-κριτική συζήτηση πληροφοριών

Το Ε.Υ. είναι εμπλουτισμένο με την ερμηνεία/κριτική συζήτηση των πληροφοριών.	
A	Είναι εμπλουτισμένο με την ερμηνεία και την κριτική συζήτηση των πληροφοριών. Αυτό επιτρέπει στους μαθητές να κατανοούν βαθύτερα τις έννοιες, να αξιολογούν τα δεδομένα και να αναπτύξουν κριτική σκέψη μέσω της ανάλυσης και της εμβάθυνσης σε ποικίλες προσεγγίσεις.
B	Όλο το εκπαιδευτικό υλικό είναι εμπλουτισμένο με την ερμηνεία και κριτική

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

	συζήτηση των πληροφοριών.
Γ	Ναι ,φυσικά.

A5:Ευκαιρία για επιπλέον μελέτη

Πίνακας 13: Ευκαιρία για επιπλέον μελέτη

Στο Ε.Υ. παρέχει τη δυνατότητα στον εκπαιδευόμενο για περαιτέρω μελέτη σε διαφορετικές πηγές.	
A	Παρέχει την ευκαιρία στον εκπαιδευόμενο για περαιτέρω μελέτη, παραπέμποντας σε ποικίλες πηγές, όπως βιβλία, επιστημονικά άρθρα και διαδικτυακές πηγές. Αυτό ενισχύει την αυτονομία του εκπαιδευόμενου και τον ενθαρρύνει να εμβαθύνει στις θεματικές ενότητες με προσωπική πρωτοβουλία.
B	Το εκπαιδευτικό υλικό δίνει τη δυνατότητα στον εκπαιδευόμενο για περαιτέρω μελέτη σε διαφορετικές πηγές αν το επιθυμεί.
Γ	Σίγουρα ο μαθητής μπορεί να οδηγηθεί σε περαιτέρω μελέτη μέσα από τις διαφορετικές πηγές που παρέχονται από το υλικό. Εξίσου σημαντικό βέβαια είναι οι εκπαιδευόμενοι να έχουν αγάπη και μεγαλύτερο ενδιαφέρον για την ποίηση.

Ανάλυση αποτελεσμάτων 1^{ου} ερευνητικού άξονα

Σύμφωνα με τους τρεις (3) αξιολογητές, το εκπαιδευτικό υλικό βασίζεται στις αρχές και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, συνδυάζοντας ποικίλες πληροφορίες και απόψεις που συνοδεύονται από βιβλιογραφική τεκμηρίωση, διασφαλίζοντας έτσι την ακρίβεια και την αξιοπιστία του. Μέσα από την πολυπλευρική παρουσίαση θεμάτων, προσφέρει μια ολοκληρωμένη και εμπειριστατωμένη μαθησιακή εμπειρία. Περιλαμβάνει επίσης συγκριτική ανάλυση, δίνοντας τη δυνατότητα στους εκπαιδευόμενους να συγκρίνουν διαφορετικές προσεγγίσεις, να εντοπίζουν διαφορές και κοινά σημεία, και να διαμορφώνουν τεκμηριωμένες απόψεις. Επιπλέον, εμπλουτίζεται με ερμηνείες και κριτικές συζητήσεις, οι οποίες ενισχύουν την κατανόηση των εννοιών, την αξιολόγηση των δεδομένων και την ανάπτυξη κριτικής σκέψης. Τέλος, παρέχει τη δυνατότητα περαιτέρω εμβάθυνσης, προτείνοντας πρόσθετες πηγές, όπως βιβλία, επιστημονικά άρθρα και διαδικτυακό υλικό, ενθαρρύνοντας την αυτονομία και την προσωπική πρωτοβουλία των μαθητών.

2^{ος} άξονας: Το Ε.Υ. διευκολύνει την απλή και κατανοητή προσέγγιση του Γνωστικού Αντικειμένου(Ερωτήσεις B1, B2, B3, B4, B5, B6, B7, B8, B9, B10)

B1:Φιλικό-προσιτό στυλ γραφής

Πίνακας 14: Φιλικό-προσιτό στυλ γραφής

Το ύφος γραφής του Ε.Υ. είναι φιλικό για τον αναγνώστη.	
A	Το εκπαιδευτικό υλικό συμβάλλει στην απλή και κατανοητή παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου, καθώς το ύφος γραφής του είναι φιλικό προς τον αναγνώστη. Η χρήση ξεκάθαρης γλώσσας, παραδειγμάτων και επεξηγήσεων

	διευκολύνει την κατανόηση ακόμη και σύνθετων εννοιών, καθιστώντας το υλικό προσιτό για όλους τους εκπαιδευόμενους.
B	Όλο το εκπαιδευτικό υλικό διέπεται από φιλικό ύφος γραφής.
Γ	Το ύφος γραφής είναι φιλικό προς τον αναγνώστη και αυτό μπορεί να οδηγήσει σε καλύτερη χρήση και κατανόηση του υλικού.

B2: Χρησιμοποίηση αντωνυμιών (προσωπικών και κτητικών)

Πίνακας 15:Χρησιμοποίηση αντωνυμιών (προσωπικών και κτητικών)

Στο Ε.Υ. γίνεται χρήση προσωπικών και κτητικών αντωνυμιών.	
A	Στο εκπαιδευτικό υλικό γίνεται χρήση προσωπικών και κτητικών αντωνυμιών, γεγονός που ενισχύει τη φιλικότητα του ύφους και δημιουργεί μια πιο άμεση και προσωπική επικοινωνία με τον αναγνώστη. Αυτή η προσέγγιση συμβάλλει στη διατήρηση του ενδιαφέροντος των εκπαιδευόμενων και στην ενίσχυση της αίσθησης ότι το υλικό απευθύνεται άμεσα σε αυτούς.
B	Ναι, γίνεται χρήση προσωπικών και κτητικών αντωνυμιών στο σώμα του εκπαιδευτικού υλικού.
Γ	Η χρήση των αντωνυμιών που παρατηρείται στο υλικό βοηθά τους μαθητές να αισθανθούν μεγαλύτερη οικειότητα και άνεση με το υλικό, να το μελετήσουν ευκολότερα και να το κατανοήσουν έχοντας την εικόνα ότι το υλικό είναι σχεδιασμένο για αυτούς και τις ανάγκες τους.

B3:Χρήση απλής και κατανοητής γλώσσας

Πίνακας 16:Χρήση απλής και κατανοητής γλώσσας

Στο Ε.Υ. γίνεται κατά το δυνατόν χρήση της καθομιλούμενης γλώσσας.	
A	Στο εκπαιδευτικό υλικό γίνεται, κατά το δυνατόν, χρήση απλής και κατανοητής γλώσσας, γεγονός που διευκολύνει την κατανόηση και καθιστά το περιεχόμενο πιο προσιτό στους εκπαιδευόμενους. Αυτή η επιλογή συμβάλλει στη μείωση της γλωσσικής απόστασης, δημιουργώντας μια πιο άμεση και ευχάριστη μαθησιακή εμπειρία.
B	Γίνεται χρήση της καθομιλούμενης γλώσσας όσο πιο απλά και κατανοητά αφού οι εκπαιδευόμενοι είναι μαθητές δημοτικού.
Γ	Η γλώσσα του υλικού είναι η καθομιλουμένη και αυτό βοηθά σημαντικά τους μαθητές στο να κατανοήσουν το υλικό και να μπορέσουν να το αξιοποιήσουν ανάλογα με τα ενδιαφέροντα τους. Με το τρόπο αυτό το υλικό φαίνεται να είναι πιο προσιτό για χρήση.

B4: Καθαρή και ευκρινής γραφή

Πίνακας 17: Καθαρή και ευκρινής γραφή

Η γραφή του Ε.Υ. είναι ευανάγνωστη.	
A	Η γραφή του εκπαιδευτικού υλικού είναι ευανάγνωστη, μιας και χαρακτηρίζεται από σαφήνεια, σωστή δομή και οπτική οργάνωση του περιεχομένου. Η χρήση σύντομων παραγράφων, επικεφαλίδων και λιστών συμβάλλει στην ευκολία ανάγνωσης και στην καλύτερη κατανόηση του

	υλικού από τους εκπαιδευόμενους.
B	Τα γράμματα του εκπαιδευτικού υλικού είναι ευανάγνωστα.
Γ	Το υλικό είναι γραμμένο αρκετά καλά και αυτό το κάνει να είναι εύκολο στην ανάγνωση του από τους μαθητές χωρίς να είναι κουραστικό για τα μάτια του αναγνώστη.

B5: 5.Επαρκής συγκέντρωση πληροφοριών

Πίνακας 18:Επαρκής συγκέντρωση πληροφοριών

Η πυκνότητα των πληροφοριών του Ε.Υ. είναι ικανοποιητική.	
A	Η πυκνότητα των πληροφοριών του εκπαιδευτικού υλικού είναι ικανοποιητική, καθώς παρέχει επαρκή δεδομένα για την κάλυψη του γνωστικού αντικείμενου χωρίς να επιβαρύνει τον εκπαιδευόμενο με περιττές λεπτομέρειες. Η ισορροπία αυτή διευκολύνει την αφομοίωση της γνώσης και ενισχύει την αποτελεσματικότητα της μαθησιακής διαδικασίας.
B	Οι πληροφορίες είναι τόσο πυκνές, όσο πρέπει.
Γ	Η πληροφορία είναι αρκετά δομημένη και επαρκής. Αυτό βοηθά ώστε οι αναγνώστες του υλικού να μπορούν να κατανοήσουν καλύτερα χωρίς να κουραστούν το υλικό.

B6: Τμηματική παρουσίαση στο μέγεθος της οθόνης

Πίνακας 19: Τμηματική παρουσίαση στο μέγεθος της οθόνης

Το Ε.Υ. παρουσιάζεται τμηματικά στο μέγεθος της οθόνης.	
A	Το εκπαιδευτικό υλικό παρουσιάζεται τμηματικά στο μέγεθος της οθόνης, γεγονός που διευκολύνει τη σταδιακή επεξεργασία και κατανόηση του περιεχομένου. Αυτή η προσέγγιση βοηθά στην αποφυγή υπερφόρτωσης της πληροφορίας και ενισχύει τη συγκέντρωση του εκπαιδευόμενου, κάνοντάς τον να επεξεργάζεται κάθε τμήμα του υλικού με περισσότερη προσοχή.
B	Το εκπαιδευτικό υλικό παρουσιάζεται τμηματικά στο μέγεθος της οθόνης.
Γ	Το υλικό παρουσιάζεται τμηματικά στην οθόνη. Η τμηματική παρουσίαση βοηθά στην καλύτερη οργάνωση του εκπαιδευόμενου και στην κατανόηση του υλικού.

B7: Αποκλειστικά κείμενο

Πίνακας 20:Αποκλειστικά κείμενο

Το Ε.Υ. περιέχει μόνο κείμενο.	
A	Το εκπαιδευτικό υλικό δεν περιορίζεται μόνο σε κείμενο, αλλά ποικιλία που ενισχύει τη δυναμική του υλικού, διευκολύνοντας την κατανόηση και την εμπλοκή των εκπαιδευόμενων μέσω διαφορετικών αισθητηριακών και μαθησιακών καναλιών.
B	Όχι, το εκπαιδευτικό υλικό δεν περιέχει μόνο κείμενο.
Γ	Το υλικό δεν περιέχει μόνο εικόνες είναι αρκετά εμπλουτισμένο με οπτικοακουστικό υλικό και κείμενο κάτι που το κάνει περισσότερο ενδιαφέρον και κατανοητό. Με την πολυαισθητηριακή αυτή προβολή που γίνεται βοηθούνται όλοι οι μαθητές και ιδιαίτερα μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες αφού μπορούν να προσεγγίσουν και να κατανοήσουν αλλά και να αξιολογήσουν καλύτερα το υλικό.

B8: Κείμενο και εικόνες

Πίνακας 21: Κείμενο και εικόνες

Το Ε.Υ. περιέχει κείμενο και εικόνες.	
A	Το εκπαιδευτικό υλικό περιέχει τόσο κείμενο όσο και εικόνες, κάτι που ενισχύει τη διαδραστικότητα και τη σαφήνεια της παρουσίασης. Η συνδυασμένη χρήση κειμένου και εικόνας επιτρέπει στους εκπαιδευόμενους να κατανοούν καλύτερα τις έννοιες και να εμπλέκονται ενεργά με το περιεχόμενο, καθιστώντας την εμπειρία μάθησης πιο ολοκληρωμένη και ευχάριστη.
B	Ναι, το εκπαιδευτικό υλικό περιέχει εκτός από κείμενο και εικόνες γεγονός που το καθιστά πιο κατανοητό στους εκπαιδευόμενους.
Γ	Το υλικό περιέχει κείμενο και εικόνες με αποτέλεσμα να γίνεται πιο ενδιαφέρον και πιο ευχάριστο για τους μαθητές.

B9: Κείμενο, εικόνες και Video

Πίνακας 22: Κείμενο, εικόνες και Video

Το Ε.Υ. περιέχει κείμενο, εικόνες και video.	
A	Το εκπαιδευτικό υλικό περιέχει κείμενο, εικόνες και βίντεο, προσφέροντας μια πολυδιάστατη μαθησιακή εμπειρία. Η συνδυασμένη χρήση αυτών των μορφών περιεχομένου ενισχύει την κατανόηση των θεμάτων και διευκολύνει την αφομοίωση της πληροφορίας μέσω διαφορετικών αισθητηρίων καναλιών. Αυτή η προσέγγιση καθιστά το υλικό πιο ελκυστικό και προσφέρει στους εκπαιδευόμενους την ευκαιρία να εμπλακούν με το περιεχόμενο με ποικιλία τρόπων.
B	Το εκπαιδευτικό υλικό περιέχει κείμενο, εικόνες και video. Αυτό το κάνει πιο ελκυστικό στους εκπαιδευόμενους και τους βοηθά στην καλύτερη κατανόηση του υπο εξεταζόμενου θέματος.
Γ	Η χρήση και ο συνδυασμός κειμένου, εικόνας και βίντεο βοηθά στην ευαισθητοποίηση των αισθητηριακών κέντρων των μαθητών, η μάθηση γίνεται πιο ευχάριστη και το υλικό καλύτερα κατανοητό από το σύνολο των μαθητών της τάξης. Ακόμα και μαθητές που εμφανίζουν δυσκολίες με τον παραδοσιακό τρόπο μάθησης έχουν καλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα και εμφανίζουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για το μαθησιακό αντικείμενο που μπορεί να τους είναι και αδιάφορο.

B10: Χρωματικοί συνδυασμοί που ενισχύουν την άνετη αλληλεπίδραση

Πίνακας 23: Χρωματικοί συνδυασμοί που ενισχύουν την άνετη αλληλεπίδραση

Οι χρωματικές συνθέσεις του Ε.Υ. συμβάλλουν στην άνετη αλληλεπίδραση.	
A	Οι χρωματικές συνθέσεις του εκπαιδευτικού υλικού συμβάλλουν σημαντικά στην άνετη αλληλεπίδραση με το περιεχόμενο, καθώς οι σωστές επιλογές χρωμάτων ενισχύουν τη σαφήνεια και την ευχρηστία του. Οι χρωματικοί συνδυασμοί δημιουργούν έναν ευχάριστο και εύκολο για ανάγνωση περιβάλλον, καθιστώντας το υλικό πιο προσίτο και ενισχύοντας την εμπειρία μάθησης.
B	Τα χρώματα του που έχουν χρησιμοποιηθεί στο εκπαιδευτικό υλικό βοηθούν τον εκπαιδευόμενο να το μελετάει άνετα. Κάποια χρώματα πιο σκούρα

	χρησιμοποιήθηκαν για τονίσουν σημαντικές πληροφορίες.
Γ	Ο συνδυασμός πολλών και διαφορετικών χρωμάτων βοηθά σημαντικά στην αλληλεπίδραση των μαθητών με το υλικό. Αυτή η πλούσια χρωματική σύνθεση βοηθά στην αλληλεπίδραση χωρίς να κουράζει.

Ανάλυση αποτελεσμάτων 2^ο ερευνητικού άξονα

Οι τρεις (3) αξιολογητές καταλήγουν ότι το εκπαιδευτικό υλικό χαρακτηρίζεται από φιλικό και κατανοητό ύφος, που επιτυγχάνεται μέσω της χρήσης ξεκάθαρης γλώσσας, προσωπικών αντωνυμιών και καθομιλούμενων εκφράσεων, διευκολύνοντας την επικοινωνία και τη μείωση της γλωσσικής απόστασης. Παρουσιάζεται δομημένο και ευανάγνωστο, με σύντομες παραγράφους, επικεφαλίδες και λίστες, ενώ περιλαμβάνει ισορροπημένες πληροφορίες που αποφεύγουν την υπερφόρτωση. Επιπλέον, η τμηματική παρουσίαση του περιεχομένου και η χρήση πολυμεσικού υλικού (κείμενο, εικόνες, βίντεο) ενισχύουν τη μαθησιακή εμπειρία, καθιστώντας την πιο διαδραστική και ελκυστική. Τέλος, η σωστή επιλογή χρωμάτων και η οπτική οργάνωση διευκολύνουν την ανάγνωση και την κατανόηση, δημιουργώντας ένα ευχάριστο περιβάλλον μάθησης.

3^{ος} άξονας: Ευκολία στη χρήση του εκπαιδευτικού υλικού (Ερωτήσεις Γ1, Γ2, Γ3, Γ4)

Γ1: Σαφή και ευδιάκριτα «κουμπιά»

Πίνακας 24:Σαφή και ευδιάκριτα "κουμπιά"

Τα κουμπιά που χρησιμοποιήθηκαν στο Ε.Υ. (εμπρός, πίσω κλπ) είναι κατανοητά και αναγνωρίσιμα.	
A	Η σαφήνεια στον σχεδιασμό και η ευχρηστία των κουμπιών διευκολύνουν την πλοήγηση στο υλικό, επιτρέποντας στους εκπαιδευόμενους να κινούνται άνετα και με ασφάλεια στην πλατφόρμα χωρίς δυσκολία.
B	Τα κουμπιά που έχουν χρησιμοποιηθεί στη δημιουργία του εκπαιδευτικού υλικού είναι κατανοητά και αναγνωρίσιμα, γεγονός που το καθιστά εύχρηστο στους εκπαιδευόμενους.
Γ	Το υλικό είναι εύχρηστο, οι εντολές κατανοητές και τα κουμπιά είναι τα συνήθη, αυτό βοήθησε στην ευκολότερη χρήση του υλικού.

Γ2: Σαφή και ευδιάκριτα «εικονίδια»

Πίνακας 25:Σαφή και ευδιάκριτα "εικονίδια"

Τα εικονίδια που χρησιμοποιήθηκαν στο Ε.Υ. (πρόσθετες πηγές, δραστηριότητες κλπ) είναι κατανοητά και αναγνωρίσιμα.	
A	Είναι κατανοητά και αναγνωρίσιμα. Η σαφήνεια και η συνάφεια των εικονιδίων με τις αντίστοιχες λειτουργίες διευκολύνει την άμεση αναγνώριση και κατανόηση της λειτουργίας τους, βελτιώνοντας την ευχρηστία και την πλοήγηση στο υλικό.
B	Τα εικονίδια είναι κατανοητά και εύκολα να τα αναγνωρίσουν. Με αυτόν τον

	τρόπο οι εκπαιδευόμενοι έχουν καλύτερη κατανόηση του εικονιδίων που συναντούν πρώτη φορά, παρέχοντας με αυτόν τον τρόπο πιο εύκολη πλοήγηση.
Γ	Δεν υπάρχει κάποια δυσκολία με τα εικονίδια είναι εύκολο να κατανοηθούν.

Γ3: Εύκολη πλοήγηση

Πίνακας 26:Εύκολη πλοήγηση

Η πλοήγηση στο Ε.Υ. είναι εύκολη.	
A	Η πλοήγηση στο εκπαιδευτικό υλικό είναι εύκολη, καθώς το περιβάλλον είναι οργανωμένο και φιλικό προς τον χρήστη. Οι σαφείς επιλογές και τα κατανοητά κουμπιά ή εικονίδια επιτρέπουν στους εκπαιδευόμενους να κινούνται με ευχέρεια και να βρίσκουν άμεσα τις επιθυμητές ενότητες ή λειτουργίες, διευκολύνοντας την αλληλεπίδραση με το υλικό.
B	Η πλοήγηση είναι πολύ εύκολη. Σε βοηθούν τα κουμπιά πλοήγησης. Το εκπαιδευτικό υλικό είναι πολύ καλά οργανωμένο με σαφείς οδηγίες.
Γ	Η πλοήγηση στο υλικό είναι αρκετά εύκολη, αυτό βοηθά τους χρήστες εύκολα να πλοηγηθούν και να αξιοποιήσουν το υλικό.

Γ4: Ορθότητα των υπερσυνδέσεων

Πίνακας 27:Ορθότητα των υπερσυνδέσεων

Οι υπερσύνδεσμοι του Ε.Υ. οδηγούν στο αναμενόμενο περιεχόμενο.	
A	Οι υπερσύνδεσμοι του εκπαιδευτικού υλικού οδηγούν στο αναμενόμενο περιεχόμενο, διασφαλίζοντας ότι οι εκπαιδευόμενοι έχουν εύκολη πρόσβαση σε σχετικές πηγές και επιπλέον υλικό.
B	Όλοι οι υπερσύνδεσμοι οδηγούν στο αναμενόμενο περιεχόμενο. Είναι σημαντικό να δίνεται στους εκπαιδευόμενους η δυνατότητα για περισσότερες πληροφορίες.
Γ	Η χρήση των υπερσυνδέσεων είναι πολύ σημαντική μιας και με αυτό το τρόπο το υλικό εμπλουτίζεται με έξτρα υλικό και παραπομπές χωρίς να χρειαστεί να κάνεις αναζήτηση οι επιπλέον πληροφορίες είναι εκεί έτοιμες να χρησιμοποιηθούν από τους χρήστες του υλικού.

Ανάλυση αποτελεσμάτων 3^{ου} ερευνητικού άξονα

Οι συμμετέχοντες αξιολογητές θεωρούν ότι η σαφήνεια στον σχεδιασμό και η ευχρηστία του περιβάλλοντος διευκολύνουν την πλοήγηση στο εκπαιδευτικό υλικό, επιτρέποντας στους εκπαιδευόμενους να κινούνται άνετα και χωρίς δυσκολία. Επίσης, τα κουμπιά και τα εικονίδια είναι κατανοητά και εύκολα να αναγνωριστούν, με σαφή συνάφεια προς τις λειτουργίες τους, βελτιώνοντας την αλληλεπίδραση και την άμεση κατανόηση του συστήματος. Ακόμα, η φιλική και καλά οργανωμένη δομή του περιβάλλοντος επιτρέπει την εύκολη πρόσβαση στις ενότητες ή τις λειτουργίες που αναζητούν οι χρήστες. Τέλος, οι υπερσύνδεσμοι παρέχουν εύκολη και αξιόπιστη πρόσβαση σε σχετικό περιεχόμενο και επιπλέον πηγές, ενισχύοντας την εμπειρία πλοήγησης.

4^{ος} άξονας: Το εκπαιδευτικό υλικό παρέχει υποστήριξη και καθοδήγηση στον εκπαιδευόμενο κατά τη μελέτη του (Ερωτήσεις Δ1, Δ2, Δ3)

Δ1: Οδηγίες για μελέτη

Πίνακας 28:Οδηγίες για μελέτη

Παρέχονται συμβουλές για το πώς να μελετηθεί το εκπαιδευτικό υλικό.	
A	Οι συμβουλές για τη διαχείριση του χρόνου μελέτης, τη χρήση των διαφόρων εννοιών και την αξιοποίηση των επιπλέον πόρων, βοηθούν τους εκπαιδευόμενους να επικεντρωθούν στις πιο σημαντικές πληροφορίες και να βελτιώσουν την κατανόηση του υλικού.
B	Παρέχονται συμβουλές για τη μελέτη του εκπαιδευτικού υλικού.
Γ	Οι συμβουλές που παρέχονται είναι πολύ χρήσιμες στην καθοδήγηση των μαθητών για τη χρήση του υλικού. Αυτό είναι πολύ σημαντικό γιατί οι μαθητές μπορούν να αξιοποιήσουν τις συμβουλές όταν αυτό χρειαστεί για την καλύτερη αξιοποίηση του υλικού.

Δ2: Εστίαση σε συγκεκριμένα σημεία

Πίνακας 29:Εστίαση σε συγκεκριμένα σημεία

Το Ε.Υ. υποστηρίζει τον εκπαιδευόμενο προκειμένου να δώσει έμφαση σε συγκεκριμένα σημεία (Υπάρχουν πλαίσια ή έντονη γραφή (σήμανση) ώστε να τονίζονται σημαντικές έννοιες).	
A	Αυτή η στρατηγική βοηθά στην αναγνώριση των πιο κρίσιμων πληροφοριών και διευκολύνει την εστίαση του μαθητή στα κύρια σημεία του υλικού, ενισχύοντας την κατανόηση και τη συγκράτηση της γνώσης.
B	Το εκπαιδευτικό υλικό διευκολύνει τον εκπαιδευόμενο εστιάζοντας σε συγκεκριμένα σημεία που πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή.
Γ	Στο υλικό εμφανίζονται σημεία με επισήμανση τα οποία βοηθούν τους εκπαιδευόμενους να εστιάσουν στα συγκεκριμένα σημεία και να κατανοήσουν καλύτερα τα σημεία στα οποία δίνεται έμφαση.

Δ3: Διευκρινιστικά σχόλια

Πίνακας 30:Διευκρινιστικά σχόλια

Στο Ε.Υ. υπάρχουν επεξηγηματικά σχόλια τα οποία υποστηρίζουν τον σπουδαστή στη μελέτη του.	
A	Υπάρχουν επεξηγηματικά σχόλια/ ενισχύουν την κατανόηση, αποσαφηνίζουν δύσκολες έννοιες και βοηθούν στην εμπάθυνση της γνώσης, καθιστώντας την μαθησιακή διαδικασία πιο αποτελεσματική.
B	Ναι, υπάρχουν σχόλια που καθοδηγούν τον σπουδαστή στη μελέτη του.
Γ	Τα σχόλια που εμφανίζονται στο υλικό έχουν σημαντικό ρόλο γιατί μέσα από την επεξήγηση που δίνεται υποστηρίζεται και διευκολύνεται η μελέτη του μαθητή.

Ανάλυση αποτελεσμάτων 4^{ου} ερευνητικού άξονα

Οι τρεις (3) αξιολογητές επισημαίνουν ότι οι οδηγίες για τη διαχείριση του χρόνου μελέτης, την κατανόηση των κύριων εννοιών και την αξιοποίηση επιπλέον πηγών

συμβάλλουν στο να εστιάζουν οι εκπαιδευόμενοι στις πιο σημαντικές πληροφορίες, διευκολύνοντας την κατανόηση του περιεχομένου. Παράλληλα, η αναγνώριση των κρίσιμων σημείων ενισχύει τη συγκέντρωση στα βασικά θέματα και βελτιώνει τη συγκράτηση της γνώσης. Επιπλέον, τα επεξηγηματικά σχόλια που περιλαμβάνονται στο υλικό διευκρινίζουν δύσκολες έννοιες, υποστηρίζουν την εμβάθυνση και καθιστούν τη μαθησιακή διαδικασία πιο αποτελεσματική και αποδοτική.

5^{ος} άξονας: Το εκπαιδευτικό υλικό προάγει την αλληλεπίδραση με τον εκπαιδευόμενο κατά τη διάρκεια της μελέτης του (Ερωτήσεις: E1, E2, E3, E4, E5, E6)

E1: Εργασίες που παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να εκφράσει απόψεις

Πίνακας 31:Εργασίες που παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να εκφράσει απόψεις

Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εκφράσει τις δικές του απόψεις (κρίσεις) πάνω σε σημαντικά ζητήματα.	
A	Ναι, σαφώς.
B	Το εκπαιδευτικό υλικό εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ωθούν τον εκπαιδευόμενο να εκφράσει απόψεις, σκέψεις, συναισθήματα.
Γ	Το εκπαιδευτικό περιεχόμενο συμβάλλει στην έκφραση των απόψεων των εκπαιδευόμενων σε σημαντικά ζητήματα. Η γνώση γίνεται κτήμα των μαθητών και αυτή μπορούν να την αξιοποιήσουν.

E2: Εργασίες που παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να εκφράζει ερωτήσεις

Πίνακας 32:Εργασίες που παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να εκφράζει απορίες

Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να διατυπώνει τις δικές του ερωτήσεις πάνω σε σημαντικά ζητήματα.	
A	Το εκπαιδευτικό υλικό εμπεριέχει δραστηριότητες που παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να διατυπώνει τις δικές του ερωτήσεις πάνω σε σημαντικά ζητήματα. Αυτή η προσέγγιση ενισχύει την κριτική σκέψη και την ενεργητική μάθηση, προάγοντας την αυτενέργεια του σπουδαστή και ενθαρρύνοντας τον να εμβαθύνει στο υλικό μέσω της διερεύνησης και αναζήτησης απαντήσεων.
B	Το εκπαιδευτικό υλικό έχει κυρίως κλειστού τύπου ερωτήσεις και όχι τόσο στο να διατυπώνει ερωτήσεις ο εκπαιδευόμενος.
Γ	Στο υλικό περιέχονται αρκετές δραστηριότητες οι οποίες ωθούν τον εκπαιδευόμενο να εκφραστεί αλλά όχι να διατυπώσει ερωτήσεις.

E3: Εργασίες που παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να εμπλακεί συναισθηματικά

Πίνακας 33:Εργασίες που παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να εμπλακεί συναισθηματικά

Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εμπλακεί συναισθηματικά με βάση τα προσωπικά του ενδιαφέροντα.	
A	Το εκπαιδευτικό υλικό εμπεριέχει δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εμπλακεί συναισθηματικά με βάση τα προσωπικά του ενδιαφέροντα. Αυτές οι δραστηριότητες επιτρέπουν στους σπουδαστές να συνδέσουν τις έννοιες με τις προσωπικές τους εμπειρίες και αξίες, ενισχύοντας

	τη δέσμευση και την κίνητρο για μάθηση, ενώ παράλληλα προάγουν την αυτογνωσία και τη συναισθηματική ανάπτυξη.
B	Οι δραστηριότητες του εκπαιδευτικού υλικού βοηθούν τους εκπαιδευόμενους να εμπλακούν συναισθηματικά με βάση τα προσωπικά τους ενδιαφέροντα.
Γ	Υπάρχουν δραστηριότητες οι οποίες ωθούν τον εκπαιδευόμενο να εμπλακεί συναισθηματικά.

E4: Εργασίες που παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να μοιραστεί απόψεις με άλλους εκπαιδευόμενους.

Πίνακας 34:Εργασίες που παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να μοιραστεί απόψεις με άλλους εκπαιδευόμενους

Το Ε.Υ. εμπειριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να ανταλλάξει απόψεις με τους άλλους εκπαιδευόμενους.	
A	Ναι. Αυτές οι δραστηριότητες προάγουν τη συνεργατική μάθηση, ενισχύοντας την ανάπτυξη κοινωνικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων, ενώ επιτρέπουν στους σπουδαστές να ανταλλάξουν ιδέες και να εμβαθύνουν σε διαφορετικές οπτικές γωνίες των θεμάτων.
B	Το εκπαιδευτικό υλικό ενθαρρύνει τους εκπαιδευόμενους να αλληλεπιδράσουν με άλλους εκπαιδευόμενους χρησιμοποιώντας για παράδειγμα το padlet.
Γ	Αρκετές δραστηριότητες δίνουν τη δυνατότητα στους εκπαιδευόμενους να ανταλλάξουν απόψεις. Κατά τη χρήση του υλικού οι εκπαιδευόμενοι μπορούν μέσα από κάποιες δραστηριότητες να δουν εργασίες άλλων.

E5: Εργασίες που παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να θεωρήσει τον εαυτό του μέλος ομάδας

Πίνακας 35:Εργασίες που παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να θεωρήσει τον εαυτό του μέλος ομάδας

Το Ε.Υ. εμπειριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να θεωρήσει τον εαυτό του ως μέλος μιας κοινωνικής ομάδας που έχει συγκεκριμένες ανάγκες και προσδοκίες.	
A	Ναι, οι δραστηριότητες αυτές βοηθούν στην ανάπτυξη της ενσυναίσθησης και της κοινωνικής συνείδησης, ενώ ενισχύουν την ικανότητα του εκπαιδευόμενου να αναγνωρίζει και να κατανοεί τις δυναμικές ομάδας, προάγοντας τη συνεργασία και την αλληλεπίδραση με τους άλλους.
B	Το εκπαιδευτικό υλικό βοηθά τους εκπαιδευόμενους να θεωρήσουν τους εαυτούς τους μέλος μιας ευρύτερης ομάδας που αλληλεπιδρούν μεταξύ τους έχοντας τις ίδιες ανάγκες και προσδοκίες.
Γ	Μέσω της χρήσης του υλικού οι εκπαιδευόμενοι συναισθάνονται ότι αποτελούν μέλη μιας κοινωνικής ομάδας και να λειτουργούν στα πλαίσια αυτής σύμφωνα με τις ανάγκες και αυτά που περιμένουν.

E6: Εργασίες που παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να εμπλουτίσει τις απόψεις του

Πίνακας 36:Εργασίες που παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να εμπλουτίσει τις απόψεις του

Το Ε.Υ. εμπειριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να ενσωματώσει/εμπλουτίσει τις απόψεις του σε αυτό.	
--	--

A	Το εκπαιδευτικό υλικό εμπεριέχει δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να ενσωματώσει και να εμπλουτίσει τις απόψεις του στο υλικό. Αυτή η προσέγγιση ενισχύει τη δημιουργική σκέψη και την κριτική ανάλυση, επιτρέποντας στους εκπαιδευόμενους να συνδέσουν τις προσωπικές τους εμπειρίες και γνώσεις με τις έννοιες που εξετάζονται, προάγοντας την ενεργή συμμετοχή και τη βαθύτερη κατανόηση του υλικού.
B	Το εκπαιδευτικό υλικό εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες βοηθούν τον εκπαιδευόμενο να ενσωματώσει τις απόψεις του σε αυτό και να οικοδομήσει πάνω σε αυτές τη νέα γνώση.
Γ	Οι απόψεις των εκπαιδευόμενων είναι πολύ σημαντικές και το υλικό συντελεί προς τη συγκεκριμένη κατεύθυνση.

Ανάλυση αποτελεσμάτων 5^{ου} ερευνητικού άξονα

Οι τρεις (3) αξιολογητές συμφωνούν ότι το εκπαιδευτικό υλικό εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να εκφράσει τις δικές του απόψεις πάνω σε διάφορα ζητήματα. Οι δύο (2) από τους αξιολογητές θεωρούν ότι το εκπαιδευτικό υλικό δίνει έμφαση κυρίως σε κλειστού τύπου ερωτήσεις, ενώ δεν εστιάζει ιδιαίτερα στη διατύπωση ερωτήσεων από τον ίδιο τον εκπαιδευόμενο. Ωστόσο και οι τρεις (3) συμμετέχοντες αξιολογητές θεωρούν ότι, εμπλουτίζεται με δραστηριότητες που ωθούν τους εκπαιδευόμενους να εμπλακούν συναισθηματικά, βασιζόμενοι στα προσωπικά τους ενδιαφέροντα. Επιπλέον, οι δραστηριότητες του υποστηρίζουν τη συνεργατική μάθηση, καλλιεργώντας κοινωνικές και επικοινωνιακές δεξιότητες, και προσφέρουν ευκαιρίες για ανταλλαγή ιδεών και εμπάθυνση σε διαφορετικές οπτικές. Παράλληλα, συμβάλλουν στην ανάπτυξη ενσυναίσθησης και κοινωνικής συνείδησης, βοηθώντας τους εκπαιδευόμενους να αναγνωρίζουν και να κατανοούν τις δυναμικές ομάδας, ενισχύοντας την αλληλεπίδραση. Τέλος, προάγουν τη δημιουργική σκέψη και την κριτική ανάλυση, επιτρέποντας στους μαθητές να ενσωματώνουν και να εμπλουτίζουν τις προσωπικές τους απόψεις στο υλικό, προωθώντας μια ενεργή συμμετοχή και βαθύτερη κατανόηση.

6^{ος} άξονας: Το εκπαιδευτικό υλικό παρέχει την ευκαιρία για Αναστοχασμό και Αυτοαξιολόγηση στον εκπαιδευόμενο (Ερωτήσεις Στ1, Στ2, Στ3, Στ4, Στ5)

Στ1: Δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης

Πίνακας 37: Δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης

Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την αυτοαξιολόγηση του εκπαιδευόμενου.	
A	Ενισχύει την ικανότητά του εκπαιδευόμενου να αξιολογεί τη δική του πρόοδο και να εντοπίζει περιοχές για βελτίωση. Αυτή η διαδικασία προάγει την αυτογνωσία και την προσωπική ανάπτυξη, επιτρέποντας στους

	εκπαιδευόμενους να αναστοχαστούν την μάθηση και να θέσουν στόχους για τη συνεχιζόμενη εξέλιξή τους.
B	Σε όλο το εκπαιδευτικό υλικό υπάρχουν δραστηριότητες για αυτοαξιολόγηση του εκπαιδευόμενου.
Γ	Ο εκπαιδευόμενος μέσω των δραστηριοτήτων μπορεί να αυτοαξιολογηθεί, να κατανοήσει το επίπεδο στο οποίο βρίσκεται και να βελτιωθεί.

Στ2: 2. Δραστηριότητες για καλλιέργεια ανεξάρτητης κριτικής σκέψης

Πίνακας 38: Δραστηριότητες για καλλιέργεια ανεξάρτητης κριτικής σκέψης

Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την ανάπτυξη της αυτόνομης κριτικής σκέψης του εκπαιδευόμενου.	
A	Μέσω αυτών των δραστηριοτήτων, οι εκπαιδευόμενοι ενθαρρύνονται να αναλύουν, να συγκρίνουν και να αξιολογούν πληροφορίες, προάγοντας την ικανότητά τους να σκέφτονται ανεξάρτητα και να διαμορφώνουν τις δικές τους τεκμηριωμένες απόψεις.
B	Φυσικά σε όλο το εκπαιδευτικό υλικό οι δραστηριότητες βοηθούν στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης του εκπαιδευόμενου.
Γ	Η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης καλλιεργείται μέσα από αρκετές δραστηριότητες που εμπεριέχει το υλικό.

Στ3: Δραστηριότητες για δημιουργία καναλιών επικοινωνίας με σκοπό την ανατροφοδότηση

Πίνακας 39: Δραστηριότητες για δημιουργία καναλιών επικοινωνίας με σκοπό την ανατροφοδότηση

Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την ανάπτυξη διάυλων επικοινωνίας με στόχο την ανατροφοδότηση του εκπαιδευόμενου.	
A	Το εκπαιδευτικό υλικό εμπεριέχει δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την ανάπτυξη διάυλων επικοινωνίας με στόχο την ανατροφοδότηση του εκπαιδευόμενου. Αυτές οι δραστηριότητες δημιουργούν ευκαιρίες για διάλογο και αλληλεπίδραση, επιτρέποντας στον εκπαιδευόμενο να λαμβάνει σχόλια και καθοδήγηση που ενισχύουν τη μάθηση και την εξέλιξή του, ενώ παράλληλα προάγουν τη συνεχιζόμενη βελτίωση των δεξιοτήτων του.
B	Σε όλες τις δραστηριότητες που υπάρχουν στο εκπαιδευτικό υλικό υπάρχει πάντα ανατροφοδότηση του εκπαιδευόμενου (είτε εκτελέσει σωστά την εργασία είτε λάθος).
Γ	Η επικοινωνία είναι ένα στοιχείο των δραστηριοτήτων, μέσω των διάυλων επικοινωνίας παρέχεται η απαιτούμενη ανατροφοδότηση στους εκπαιδευόμενους.

Στ4: Δραστηριότητες σύνδεσης των νέων πληροφοριών με τη δική του πραγματικότητα

Πίνακας 40: Δραστηριότητες σύνδεσης των νέων πληροφοριών με τη δική του πραγματικότητα

Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να συσχετίσει τα νέα δεδομένα με τη δική του πραγματικότητα.	
Α	Το εκπαιδευτικό υλικό εμπεριέχει δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να συσχετίσει τα νέα δεδομένα με τη δική του πραγματικότητα. Αυτή η προσέγγιση βοηθά τον εκπαιδευόμενο να κατανοήσει καλύτερα τις έννοιες, συνδέοντας τις με τις προσωπικές του εμπειρίες και καταστάσεις, κάτι που ενισχύει τη μάθηση και τη διαρκή εφαρμογή των γνώσεων στην καθημερινή ζωή.
Β	Το εκπαιδευτικό υλικό βοηθά τους εκπαιδευόμενους να συσχετίσουν τη δική τους πραγματικότητα με τα νέα δεδομένα.
Γ	Μέσω των δραστηριοτήτων που εμπεριέχονται στο υλικό ο εκπαιδευόμενος πετυχαίνει να συσχετίσει τα καινούρια αυτά δεδομένα που δέχεται με τη δική του πραγματικότητα.

Στ5: Δραστηριότητες εφαρμογής νέας γνώσης στη δική του πραγματικότητα

Πίνακας 41: Δραστηριότητες εφαρμογής νέας γνώσης στη δική του πραγματικότητα

Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εφαρμόσει τη νέα γνώση στη δική του πραγματικότητα	
Α	Το εκπαιδευτικό υλικό εμπεριέχει δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εφαρμόσει τη νέα γνώση στη δική του πραγματικότητα. Αυτή η προσέγγιση ενισχύει τη διαδικασία της εφαρμοσμένης μάθησης, δίνοντας στους εκπαιδευόμενους την ευκαιρία να χρησιμοποιήσουν τις αποκτηθείσες γνώσεις σε πραγματικές καταστάσεις, ενισχύοντας τη σύνδεση μεταξύ θεωρίας και πράξης και προάγοντας τη βιωματική μάθηση.
Β	Το εκπαιδευτικό υλικό εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εφαρμόσει τη νέα γνώση στη δική του πραγματικότητα.
Γ	Σίγουρα μέσα από τις δραστηριότητες του υλικού ο εκπαιδευόμενος πραγματοποιεί συνδέσεις με τη δική του πραγματικότητα και μπορεί να αξιοποιεί τη γνώση στη καθημερινότητα του.

Ανάλυση αποτελεσμάτων 6^{ου} ερευνητικού άξονα

Οι τρεις (3) συμμετέχοντες αξιολογητές αναφέρουν ότι το εκπαιδευτικό υλικό ενισχύει την ικανότητα των εκπαιδευομένων να αξιολογούν τη δική τους πρόοδο και να εντοπίζουν περιοχές για βελτίωση, προάγοντας την αυτογνωσία και την προσωπική ανάπτυξη. Αυτή η διαδικασία επιτρέπει στους μαθητές να αναστοχαστούν τη μάθηση τους και να θέσουν στόχους για την συνεχιζόμενη εξέλιξή τους. Επιπρόσθετα, συμφωνούν ότι μέσω δραστηριοτήτων που ενθαρρύνουν την ανάλυση, σύγκριση και αξιολόγηση πληροφοριών, οι εκπαιδευόμενοι αναπτύσσουν τη σκέψη τους και διαμορφώνουν τεκμηριωμένες απόψεις. Επιπλέον, και οι τρεις (3) αξιολογητές θεωρούν ότι το εκπαιδευτικό υλικό προάγει την ανάπτυξη διάυλων επικοινωνίας, παρέχοντας ευκαιρίες για ανατροφοδότηση μέσω διαλόγου και αλληλεπίδρασης, ενισχύοντας τη μάθηση. Επίσης, κάνουν λόγο για

δραστηριότητες που συνδέουν τη νέα γνώση με την προσωπική πραγματικότητα του εκπαιδευόμενου ενισχύουν την κατανόηση των εννοιών και διευκολύνουν τη συνεχιζόμενη εφαρμογή των γνώσεων στην καθημερινή ζωή. Τέλος, συμφωνούν ότι το εκπαιδευτικό υλικό παρακινεί τον εκπαιδευόμενο να εφαρμόσει τη νέα γνώση στη δική του πραγματικότητα προάγοντας τη βιωματική μάθηση, συνδέοντας τη θεωρία με την πράξη και ενισχύοντας τη διαδικασία της εφαρμοσμένης μάθησης.

7^{ος} άξονας: Σκοπός και επιδιωκόμενα αποτελέσματα (Ερωτήσεις Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, Z6)

Z1: 1. Σαφής διατύπωση του σκοπού κάθε διδακτικής ενότητας

Πίνακας 42:Σαφής διατύπωση του σκοπού κάθε διδακτικής ενότητας

Στο Ε.Υ. διατυπώνεται σαφώς ο σκοπός της κάθε διδακτικής ενότητας.	
A	Ναι σαφώς.
B	Στην αρχή κάθε διδακτικής ενότητας διατυπώνονται με σαφήνεια ο σκοπός της.
Γ	Ο σκοπός κάθε διδακτικής ενότητας διατυπώνεται με σαφήνεια, συμβάλλοντας έτσι στη καλύτερη κατανόηση του υλικού και του γνωστικού αντικειμένου.

Z2: Σαφής διατύπωση των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων σε κάθε διδακτική ενότητα
Πίνακας 43:Σαφής διατύπωση των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων σε κάθε διδακτική ενότητα

Στο Ε.Υ. διατυπώνονται σαφώς τα προσδοκώμενα αποτελέσματα σε κάθε διδακτική ενότητα.	
A	Διατυπώνονται σαφώς τα προσδοκώμενα αποτελέσματα σε κάθε διδακτική ενότητα.
B	Στην αρχή κάθε διδακτικής ενότητας διατυπώνονται σαφώς τα προσδοκώμενα αποτελέσματα σε επίπεδο γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων.
Γ	Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα είναι σαφή σε κάθε ενότητα.

Z3: Ενθάρρυνση των επιδιωκόμενων σε επίπεδο γνώσεων

Πίνακας 44:Ενθάρρυνση των επιδιωκόμενων σε επίπεδο γνώσεων

Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο γνώσεων.	
A	Η σαφήνεια και η ρεαλιστικότητα των στόχων ενισχύουν την εσωτερική κίνητρο και ενθαρρύνουν τη δέσμευση του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία μάθησης.
B	Φυσικά, τα αναμενόμενα αποτελέσματα παρακινούν τους εκπαιδευόμενους σε επίπεδο γνώσεων.
Γ	Τα αποτελέσματα που αναμένονται είναι αυτά που παρακινούν τον εκπαιδευόμενο να επιδιώξει την απόκτηση γνώσης.

Z4: Ενθάρρυνση των επιδιωκόμενων σε επίπεδο δεξιοτήτων

Πίνακας 45:Ενθάρρυνση των επιδιωκόμενων σε επίπεδο δεξιοτήτων

Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο δεξιοτήτων.	
A	Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο δεξιοτήτων, ενθαρρύνοντας την ανάπτυξη πρακτικών ικανοτήτων και την εφαρμογή της γνώσης σε πραγματικές καταστάσεις. Η σαφήνεια των στόχων βοηθά τους εκπαιδευόμενους να κατανοήσουν τις δεξιότητες που πρέπει να αναπτύξουν και τους καθοδηγεί στην επιτυχή υλοποίησή τους, ενισχύοντας τη μάθηση μέσω της εφαρμογής.
B	Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τους εκπαιδευόμενους σε επίπεδο δεξιοτήτων.
Γ	Η απόκτηση δεξιοτήτων είναι σημαντικό στοιχείο από τη χρήση του παρόντος εκπαιδευτικού υλικού.

Z5: Ενθάρρυνση των επιδιωκόμενων σε επίπεδο στάσεων

Πίνακας 46:Ενθάρρυνση των επιδιωκόμενων σε επίπεδο στάσεων

Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο στάσεων.	
A	Οι σαφείς στόχοι βοηθούν τον εκπαιδευόμενο να συνειδητοποιήσει τη σημασία της υιοθέτησης κατάλληλων στάσεων, όπως η αυτοεκτίμηση, η υπευθυνότητα και η συνεργασία, προάγοντας μια θετική και ενεργή προσέγγιση στη μάθηση.
B	Ναι, τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τους εκπαιδευόμενους σε επίπεδο στάσεων.
Γ	Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο στάσεων. Μέσω του υλικού οι εκπαιδευόμενοι συνειδητοποιούν αξίες και στάσεις, προσεγγίζοντας τη γνώση με ένα περισσότερο εναλλακτικό τρόπο.

Z6: Αξιολόγηση της προόδου σύμφωνα με τα προσδοκώμενα

Πίνακας 47:Αξιολόγηση της προόδου σύμφωνα με τα προσδοκώμενα

Ο εκπαιδευόμενος ελέγχει την πρόοδό του με βάση τα προσδοκώμενα αποτελέσματα.	
A	Ο εκπαιδευόμενος ελέγχει την πρόοδό του με βάση τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, χρησιμοποιώντας σαφή και μετρήσιμα κριτήρια για να αξιολογήσει την επίδοσή του. Αυτή η διαδικασία αυτοεκτίμησης επιτρέπει στον εκπαιδευόμενο να παρακολουθεί την ανάπτυξή του, να εντοπίζει περιοχές προς βελτίωση και να προσαρμόζει τη μάθησή του ώστε να ανταποκρίνεται καλύτερα στους στόχους του.
B	Ο εκπαιδευόμενος ελέγχει την πρόοδό του με βάση τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Σε κάθε διδακτική ενότητα υπάρχουν δραστηριότητες με τα πιο σημαντικά στοιχεία και όλες έχουν ανατροφοδότηση είτε θετική είτε παρότρυνση να ξαναπροσπαθήσουν.
Γ	Ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα να ελέγχει και να παρατηρεί το επίπεδο στο οποίο βρίσκεται και την πρόοδο που έχει πετύχει ή που χρειάζεται περισσότερη προσπάθεια για να επιτύχει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα.

Ανάλυση αποτελεσμάτων 7^{ου} ερευνητικού άξονα

Και οι τρεις (3) αξιολογητές αναφέρουν ότι στην αρχή κάθε διδακτικής ενότητας καθορίζονται με σαφήνεια ο στόχος και τα αναμενόμενα αποτελέσματα σε σχέση με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στάσεις, ενισχύοντας έτσι την κατανόηση και τη δέσμευση του εκπαιδευόμενου στη μαθησιακή διαδικασία. Επιπλέον και οι τρεις (3) αξιολογητές σημειώνουν ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να ελέγχει την μαθησιακή του πορεία μέσω μετρήσιμων κριτηρίων, εντοπίζοντας σημεία βελτίωσης και προσαρμόζοντας τη μάθησή του για την επίτευξη των στόχων.

8^{ος} άξονας: Εφαρμογή αρχών της Πολυμεσικής Μάθησης (Ερωτήσεις A1, A2, A3, A4, A5, A6, A7, A8, A9, A10, A11, A12, A13, A14, A15)

A1: Συνδυασμός κειμένου και εικόνας (Πολυμεσική Αρχή)

Πίνακας 48: Συνδυασμός κειμένου και εικόνας

Στο Ε.Υ. υπάρχει συνδυασμός κειμένου και εικόνας για την παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου. (Πολυμεσική Αρχή)	
A	Στο εκπαιδευτικό υλικό υπάρχει συνδυασμός κειμένου και εικόνας για την παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου, κάτι που βοηθά στην καλύτερη κατανόηση και εμπέδωση των εννοιών. Η χρήση εικόνας σε συνδυασμό με το κείμενο ενισχύει την οπτική και νοητική σύνδεση, διευκολύνοντας τη μάθηση μέσω της διαφοροποίησης των εκπαιδευτικών εργαλείων και προσεγγίσεων.
B	Στο εκπαιδευτικό υλικό υπάρχει συνδυασμός κειμένου και εικόνας για την παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου.
Γ	Ο συνδυασμός εικόνας και ήχου κάνει το υλικό περισσότερο ελκυστικό και κατανοητό αφού ο χρήστης συνδυάζει την ενεργοποίηση όλων των αισθητηριακών του οργάνων κατά τη χρήση του υλικού.

A2: Χρήση εικόνων (Πολυμεσική Αρχή)

Πίνακας 49: Χρήση εικόνων

Στο Ε.Υ. η χρήση των εικόνων σας βοηθάει να κατανοήσετε το γνωστικό αντικείμενο. (Πολυμεσική Αρχή)	
A	Στο εκπαιδευτικό υλικό, η χρήση των εικόνων βοηθά στην καλύτερη κατανόηση του γνωστικού αντικειμένου, παρέχοντας οπτική υποστήριξη και διευκρινίσεις στις έννοιες που παρουσιάζονται στο κείμενο. Οι εικόνες λειτουργούν ως αναλυτικά εργαλεία που διευκολύνουν την οπτικοποίηση των πληροφοριών, ενισχύοντας την κατανόηση και την εμπέδωση των εννοιών.
B	Σε αρκετά σημεία στο εκπαιδευτικό υλικό η χρήση των εικόνων βοηθάει καλύτερα τους εκπαιδευόμενους να κατανοήσουν το γνωστικό αντικείμενο.
Γ	Η κατανόηση του γνωστικού αντικειμένου γίνεται ευκολότερα μέσω της οπτικοποίησης των πληροφοριών.

A3: Στοιχεία αφήγησης (Αρχή της Τροπικότητας)

Πίνακας 50: Στοιχεία αφήγησης

Στο Ε.Υ. υπάρχουν στοιχεία αφήγησης (μονόλογος, διάλογος, περιγραφή, σχόλια κ.ά.). (Αρχή της Τροπικότητας)	
--	--

A	Στο εκπαιδευτικό υλικό υπάρχουν στοιχεία αφήγησης, όπως μονόλογοι, περιγραφές και σχόλια, τα οποία συμβάλλουν στην εμπλουτισμένη παρουσίαση του γνωστικού αντικείμενου.
B	Στο εκπαιδευτικό υλικό υπάρχουν στοιχεία αφήγησης σχεδόν σε όλες τις διαφάνειες. Γίνεται σε β' ενικό πρόσωπο. Η αφήγηση κάνει το εκπαιδευτικό υλικό πιο ζωντανό και βοηθάει τα παιδιά να καταλάβουν καλύτερα αυτό που τους ζητάει να κάνουν.
Γ	Όλα τα στοιχεία της αφήγησης εκτός από διάλογοι υπάρχουν στο υλικό, βοηθώντας στην ολοκληρωμένη παρουσίαση του.

A4: Μη σχετικές πληροφορίες (Αρχή της Συνοχής)

Πίνακας 51: Μη σχετικές πληροφορίες

Στο Ε.Υ. συμπεριλαμβάνονται μη σχετικές πληροφορίες (λέξεις, εικόνες, ήχοι) με το γνωστικό αντικείμενο. (Αρχή της Συνοχής)	
A	Όλες οι πληροφορίες και τα μέσα έχουν επιλεγεί προσεκτικά ώστε να υποστηρίζουν και να ενισχύουν το περιεχόμενο του μαθήματος, διασφαλίζοντας τη συνοχή και τη σχετικότητα των υλικών προς το γνωστικό αντικείμενο.
B	Στο εκπαιδευτικό υλικό δεν συμπεριλαμβάνονται μη σχετικές πληροφορίες.
Γ	Όχι δεν περιλαμβάνονται πληροφορίες οι οποίες δεν έχουν σχέση με το γνωστικό αντικείμενο.

A5: Χρήση φιλικής γλώσσας (Αρχή της Προσωποποίησης)

Πίνακας 52: Χρήση φιλικής γλώσσας

Στο Ε.Υ. γίνεται χρήση φιλικής γλώσσας (Αρχή της Προσωποποίησης)	
A	Η γλώσσα είναι απλή και κατανοητή, αποφεύγοντας την υπερβολική τεχνική ορολογία, γεγονός που καθιστά το υλικό προσβάσιμο και ευχάριστο για όλους τους χρήστες.
B	Σε όλο το εκπαιδευτικό υλικό γίνεται χρήση φιλικής γλώσσας.
Γ	Η γλώσσα του υλικού είναι φιλική προς το χρήστη και αυτό βοηθά το χρήστη στην ευκολότερη κατανόηση του.

A6: Χρήση δεύτερου προσώπου (Αρχή της Προσωποποίησης)

Πίνακας 53: Χρήση δεύτερου προσώπου

Στο Ε.Υ. γίνεται χρήση δεύτερου προσώπου. (Αρχή της Προσωποποίησης)	
A	Η χρήση του δεύτερου προσώπου δημιουργεί μια πιο άμεση και προσωπική σχέση με το περιεχόμενο, κάνοντάς το πιο ελκυστικό και βοηθώντας τον εκπαιδευόμενο να αισθανθεί πιο ενεργός και υπεύθυνος για τη μάθησή του.
B	Ναι, γίνεται χρήση δεύτερου προσώπου.
Γ	Η χρήση του δεύτερου προσώπου κάνει πιο ελκυστικό το υλικό κάνοντας το μαθητή να αισθάνεται μεγαλύτερη άνεση ως προς τη χρήση και την κατανόηση του υλικού.

A7: Ηχητική παρουσίαση του αντικείμενου (Αρχή της Προσωποποίησης)

Πίνακας 54: Ηχητική παρουσίαση του αντικείμενου

Στο Ε.Υ. γίνεται ηχητική παρουσίαση του γνωστικού αντικείμενου. (Αρχή της Προσωποποίησης)	
---	--

A	Στο εκπαιδευτικό υλικό γίνεται ηχητική παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου, η οποία προσφέρει μια εναλλακτική μορφή μάθησης για τον εκπαιδευόμενο. Η ηχητική παρουσίαση ενισχύει την κατανόηση και βοηθά στην αφομοίωση των πληροφοριών μέσω της ακρόασης, προσφέροντας διαφορετικά κανάλια μάθησης και υποστηρίζοντας τις ανάγκες των εκπαιδευομένων με διαφορετικά στυλ μάθησης.
B	Ναι σχεδόν σε όλες τις διαφάνειες υπάρχει ηχητική παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου.
Γ	Η ηχητική παρουσίαση του υλικού που γίνεται το κάνει πιο ελκυστικό αλλά και πιο εύχρηστο ενώ θα μπορούσε να βοηθήσει και μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες ή δυσκολία στην ανάγνωση.

A8: Φιλικό ύφος ηχητικής παρουσίασης (Αρχή της Φωνής)

Πίνακας 55:Φιλικό ύφος ηχητικής παρουσίασης

Στο Ε.Υ. το ύφος της ηχητικής παρουσίασης είναι φιλικό για τον εκπαιδευόμενο. (Αρχή της Φωνής)	
A	Στο εκπαιδευτικό υλικό, το ύφος της ηχητικής παρουσίασης είναι φιλικό για τον εκπαιδευόμενο, δημιουργώντας ένα ζεστό και προσιτό περιβάλλον μάθησης.
B	Το ύφος της ηχητικής παρουσίασης είναι φιλικό στους εκπαιδευόμενους. Γίνεται σε β πρόσωπο ενικού.
Γ	Το ύφος της ηχητικής παρουσίασης είναι φιλικό για τον εκπαιδευόμενο κάνοντας το μαθησιακό αντικείμενο προσιτό και ενδιαφέρον.

A9: Φιλικός χαρακτήρας – avatar (Αρχή της Εικόνας)

Πίνακας 56:Φιλικός χαρακτήρας-avatar

Στο Ε.Υ. εμφανίζεται ένας φιλικός χαρακτήρας (avatar) που ενισχύει τη διαδικασία μάθησης των εκπαιδευόμενων. (Αρχή της Εικόνας)	
A	Στο εκπαιδευτικό υλικό εμφανίζεται ένας φιλικός χαρακτήρας (avatar), ο οποίος ενισχύει τη διαδικασία μάθησης των εκπαιδευομένων. Η παρουσία του avatar δημιουργεί έναν πιο προσωπικό και ευχάριστο χαρακτήρα στην εκπαιδευτική εμπειρία, κάνοντάς την πιο διαδραστική και προσιτή.
B	Στο εκπαιδευτικό υλικό εμφανίζεται η Σοφία ένας φιλικός χαρακτήρας avatar που συνοδεύει τους εκπαιδευόμενους σε κάθε ενότητα, σε κάθε διαφάνεια και δίνει οδηγίες, συμβουλές κτλ.
Γ	Η εμφάνιση ενός φιλικού χαρακτήρα (avatar) ενισχύει τη διαδικασία της μάθησης, μέσω της δημιουργίας ευχάριστου μαθησιακού περιβάλλοντος.

A10: Τμηματική παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου (Αρχή της Κατάτμησης)

Πίνακας 57:Τμηματική παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου

Στο Ε.Υ. η παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου γίνεται τμηματικά. (Αρχή της Κατάτμησης)	
A	Στο εκπαιδευτικό υλικό, η παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου γίνεται τμηματικά, επιτρέποντας στους εκπαιδευόμενους να επεξεργαστούν κάθε ενότητα ξεχωριστά και να εμβαθύνουν σε κάθε θέμα με τη σειρά του. Αυτή η τμηματική παρουσίαση διευκολύνει την κατανόηση και αφομοίωση των πληροφοριών, μειώνοντας την υπερφόρτωση και επιτρέποντας στον

	εκπαιδευόμενο να προχωρήσει με τον ρυθμό του.
B	Στο εκπαιδευτικό υλικό η παρουσίαση του γνωστικού αντικείμενου γίνεται τμηματικά.
Γ	Το υλικό παρουσιάζεται τμηματικά. Η κατάτμηση του υλικού σε μικρότερα κομμάτια συμβάλλει στην καλύτερη επεξεργασία και κατανόηση του υλικού.

A11: Διαδραστικές δραστηριότητες με ανατροφοδότηση (Αρχή της Προσωποποίησης)

Πίνακας 58: Διαδραστικές δραστηριότητες με ανατροφοδότηση

Στο Ε.Υ. υπάρχουν διαδραστικές δραστηριότητες που παρέχουν ανατροφοδότηση στους εκπαιδευόμενους. (Αρχή της Προσωποποίησης)	
A	Ναι. Η ανατροφοδότηση βοηθά τον εκπαιδευόμενο να κατανοήσει τις σωστές και λάθος απαντήσεις, επιτρέποντας την αυτοδιόρθωση και τη βελτίωση της απόδοσης. Αυτό ενισχύει τη συμμετοχή και την αλληλεπίδραση με το υλικό, κάνοντάς το πιο ελκυστικό και αποδοτικό.
B	Ναι στο εκπαιδευτικό υλικό υπάρχουν διαδραστικές δραστηριότητες που παρέχουν ανατροφοδότηση στους εκπαιδευόμενους είτε απαντήσουν σωστά είτε όχι.
Γ	Η ύπαρξη διαδραστικών δραστηριοτήτων που παρέχουν ανατροφοδότηση βοηθά στην κατανόηση των σωστών και λάθος απαντήσεων και στην καλύτερη αφομοίωση του υλικού.

A12: Μακροσκελή κείμενα (Αρχή της Κατάτμησης)

Πίνακας 59: Μακροσκελή κείμενα

Στο Ε.Υ. υπάρχουν διαδραστικές δραστηριότητες που παρέχουν ανατροφοδότηση στους εκπαιδευόμενους. (Αρχή της Κατάτμησης)	
A	Στο εκπαιδευτικό υλικό δεν υπάρχουν μακροσκελή κείμενα για την παρουσίαση του γνωστικού αντικείμενου, γεγονός που συμβάλλει στην αποφυγή της υπερφόρτωσης πληροφοριών και διευκολύνει την κατανόηση του περιεχομένου. Η σύντομη και περιεκτική παρουσίαση του υλικού επιτρέπει στους εκπαιδευόμενους να εστιάσουν στα πιο σημαντικά σημεία και να διατηρήσουν την προσοχή τους, ενώ παράλληλα διευκολύνει την ταχύτερη αφομοίωση των πληροφοριών.
B	Όχι, δεν υπάρχουν μακροσκελή κείμενα για την παρουσίαση του γνωστικού αντικείμενου.
Γ	Στο υλικό δεν εμφανίζονται μακροσκελή κείμενα, η έκταση των κειμένων είναι η κατάλληλη για τη μετάδοση της πληροφορίας χωρίς να προκαλείται κόπωση στον εκπαιδευόμενο.

A13: Παροχή σαφών οδηγιών για υλοποίηση δραστηριοτήτων-εργασιών (Αρχή της Σηματοδότησης)

Πίνακας 60: Παροχή σαφών οδηγιών για υλοποίηση δραστηριοτήτων-εργασιών

Το Ε.Υ. παρέχει σαφείς οδηγίες στους εκπαιδευόμενους για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων και εργασιών. (Αρχή της Σηματοδότησης)	
A	Το εκπαιδευτικό υλικό παρέχει σαφείς οδηγίες στους εκπαιδευόμενους για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων και εργασιών, διευκολύνοντας τη διαδικασία μάθησης και εξασφαλίζοντας ότι οι εκπαιδευόμενοι κατανοούν πλήρως τις

	απαιτήσεις κάθε δραστηριότητας.
Β	Το εκπαιδευτικό υλικό παρέχει σαφείς οδηγίες για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων και εργασιών.
Γ	Οι οδηγίες είναι σαφείς με αποτέλεσμα οι εκπαιδευόμενοι να μπορούν με ευκολία να κατανοήσουν τις απαιτήσεις για την πραγματοποίηση των δραστηριοτήτων και των εργασιών.

A14: Στοιχεία επισήμανσης (Αρχή της Σηματοδότησης)

Πίνακας 61:Στοιχεία επισήμανσης

Στο Ε.Υ. υπάρχουν στοιχεία επισήμανσης (έντονη γραφή, υπογράμμιση, χρωματισμός κ.ά.). (Αρχή της Σηματοδότησης)	
Α	Ναι. Αυτά τα οπτικά εργαλεία διευκολύνουν την κατανόηση του περιεχομένου, καθιστώντας πιο ευδιάκριτα τα κλειδιά σημεία και ενισχύοντας την εστίαση του εκπαιδευόμενου στα πιο κρίσιμα σημεία του γνωστικού αντικειμένου.
Β	Ναι, στο εκπαιδευτικό υλικό υπάρχουν στοιχεία επισήμανσης πράγμα που βοηθά τους εκπαιδευόμενους να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στα σημεία αυτά.
Γ	Υπάρχουν στοιχεία επισήμανσης τα οποία βοηθούν τον εκπαιδευόμενο να εστιάσει όπου είναι απαραίτητο περισσότερο την προσοχή του.

A15: Εισαγωγικές δραστηριότητες (Αρχή της Προπαίδευσης)

Πίνακας 62:Εισαγωγικές δραστηριότητες

Στο Ε.Υ. υπάρχουν εισαγωγικές δραστηριότητες που βοηθούν στη μελέτη του γνωστικού αντικειμένου. (Αρχή της Προπαίδευσης)	
Α	Στο εκπαιδευτικό υλικό υπάρχουν εισαγωγικές δραστηριότητες που βοηθούν στη μελέτη του γνωστικού αντικειμένου, δίνοντας στους εκπαιδευόμενους την ευκαιρία να προσεγγίσουν το θέμα με έναν πρακτικό και διαδραστικό τρόπο.
Β	Ναι, στο εκπαιδευτικό υλικό υπάρχουν εισαγωγικές δραστηριότητες που βοηθούν στη μελέτη του γνωστικού αντικειμένου.
Γ	Η ύπαρξη εισαγωγικών δραστηριοτήτων βοηθά στη μελέτη του γνωστικού αντικειμένου.

Ανάλυση αποτελεσμάτων: 8^ο ερευνητικού άξονα

Συνοψίζοντας τις απόψεις των τριών (3) αξιολογητών μπορούμε να διακρίνουμε τα παρακάτω:

- Το εκπαιδευτικό υλικό απαρτίζεται από έναν συνδυασμό κειμένου και εικόνας για την παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου, διευκολύνοντας την κατανόηση και εμπέδωση των εννοιών μέσω της οπτικής υποστήριξης.
- Η χρήση εικόνων παρέχει διευκρινίσεις, ενώ τα στοιχεία αφήγησης, όπως μονόλογοι και σχόλια, εμπλουτίζουν την παρουσίαση.
- Όλες οι πληροφορίες και τα μέσα έχουν επιλεγεί προσεκτικά για να υποστηρίξουν τη συνοχή του περιεχομένου, ενώ η απλή γλώσσα και η χρήση του δεύτερου προσώπου κάνουν το υλικό προσιτό και ελκυστικό.

- Επιπλέον, η ηχητική παρουσίαση, με φιλικό ύφος, και η εμφάνιση ενός avatar δημιουργούν ένα διαδραστικό και ζεστό περιβάλλον μάθησης, καλύπτοντας διαφορετικά στυλ μάθησης.
- Η τμηματική παρουσίαση του υλικού επιτρέπει την επεξεργασία κάθε ενότητας ξεχωριστά, διευκολύνοντας την κατανόηση, ενώ η σύντομη και περιεκτική μορφή του περιεχομένου αποτρέπει την υπερφόρτωση πληροφοριών.
- Η ανατροφοδότηση ενισχύει την αυτοβελτίωση, ενώ οι σαφείς οδηγίες και τα οπτικά εργαλεία διευκολύνουν την υλοποίηση δραστηριοτήτων και την εστίαση στα πιο κρίσιμα σημεία.
- Εισαγωγικές δραστηριότητες προσφέρουν μια πρακτική και διαδραστική προσέγγιση, προάγοντας τη μάθηση μέσα από την εφαρμογή και την ενεργή εμπλοκή των εκπαιδευομένων.

9^{ος} άξονας: Δυνατά στοιχεία

Πίνακας 63: Δυνατά στοιχεία

Ποια πιστεύετε ότι είναι τα τρία πιο δυνατά στοιχεία του εκπαιδευτικού υλικού;	
A	1) Διαδραστικότητα και ανατροφοδότηση 2) Χρήση σαφών και φιλικών οδηγιών 3) Εισαγωγικές δραστηριότητες
B	1) Ο χαρακτήρας avatar (Σοφία) που επεξηγεί σε φιλικό ύφος στους εκπαιδευομένους το εκπαιδευτικό υλικό. 2) Η ανατροφοδότηση στις ερωτήσεις-δραστηριότητες που παρέχεται στους εκπαιδευόμενους. 3) Ο συνδυασμός αφήγησης, βίντεο, εικόνων και κειμένου που έχει γίνει.
Γ	1) Ο συνδυασμός οπτικοακουστικού υλικού. 2) Η ευκολία χρήσης του υλικού. 3) Η ανατροφοδότηση που παρέχεται.

Ανάλυση αποτελεσμάτων 9^{ου} ερευνητικού άξονα

Οι τρεις (3) αξιολογητές αναφέρουν μια ποικιλία δυνατών στοιχείων του εκπαιδευτικού υλικού. Οι αναφορές τους περιλαμβάνουν το γεγονός ότι το εκπαιδευτικό υλικό χαρακτηρίζεται από διαδραστικότητα και αποτελεσματική ανατροφοδότηση, ενώ ενσωματώνει σαφείς και φιλικές οδηγίες που διευκολύνουν την εκπαιδευτική διαδικασία. Επίσης, ότι οι εισαγωγικές δραστηριότητες προσφέρουν στους εκπαιδευόμενους μια πρακτική προσέγγιση στο γνωστικό αντικείμενο, ενισχύοντας τη δέσμευσή τους. Επιπρόσθετα, η παρουσία του χαρακτήρα avatar (Σοφία), ο οποίος επεξηγεί το

περιεχόμενο με φιλικό ύφος, συμβάλλει στην ενδυνάμωση της σχέσης με τους εκπαιδευόμενους, ενώ η παροχή ανατροφοδότησης στις ερωτήσεις και δραστηριότητες ενισχύει την αυτοβελτίωση. Επιπλέον, δυνατό στοιχείο αναφέρεται ότι είναι ο συνδυασμός αφήγησης, βίντεο, εικόνων και κειμένου, ο οποίος ενισχύει την κατανόηση του υλικού, αξιοποιώντας οπτικοακουστικά εργαλεία που καθιστούν το μάθημα ελκυστικό και εύχρηστο. Τέλος, δυνατό στοιχείο του εκπαιδευτικού υλικού είναι η συνολική ευκολία χρήσης, σε συνδυασμό με την ποιοτική ανατροφοδότηση και την ποικιλία των πολυμέσων, εξασφαλίζοντας μια ολοκληρωμένη και αποδοτική μαθησιακή εμπειρία.

10^{ος} άξονας: Προτάσεις βελτίωσης

Πίνακας 64: Προτάσεις βελτίωσης

Γράψτε έως τρεις αλλαγές που προτείνετε προκειμένου να βελτιωθεί το εκπαιδευτικό υλικό.	
A	1) Περιεχόμενο πολυμέσων: Αν και το εκπαιδευτικό υλικό περιλαμβάνει εικόνες και video, η ενσωμάτωση περισσότερων πολυμέσων, όπως διαδραστικές προσομοιώσεις ή ηχητικά αποσπάσματα, θα μπορούσε να ενισχύσει περαιτέρω την εμπειρία μάθησης, προσφέροντας ποικιλία στα εργαλεία εκμάθησης και ενισχύοντας την αλληλεπίδραση. 2) Επέκταση της πρακτικής εφαρμογής: Η προσθήκη περισσότερων δραστηριοτήτων που ζητούν από τους εκπαιδευόμενους να εφαρμόσουν τη νέα γνώση σε πραγματικά σενάρια ή προσωπικά τους παραδείγματα θα μπορούσε να ενισχύσει την κατανόηση και τη διασύνδεση με την καθημερινή τους πραγματικότητα. 3) Αύξηση της δυνατότητας εξατομίκευσης: Η δυνατότητα για τους εκπαιδευόμενους να προσαρμόσουν το ρυθμό ή τις ενότητες του υλικού, ή να επιλέξουν μεταξύ διαφορετικών τύπων δραστηριοτήτων, θα μπορούσε να βοηθήσει στην εξατομίκευση της μάθησης και να ενισχύσει την ενεργό συμμετοχή και κίνητρο των μαθητών.
B	1) Να υπάρχουν περισσότερες δραστηριότητες-εργασίες. 2) Να μπορεί να γίνεται πιο ομαλή η μετάβαση από τη μία διδακτική ενότητα στην επόμενη.
Γ	1) Να παρέχεται η δυνατότητα στο χρήστη να μπορεί να τροποποιεί το βαθμό δυσκολίας ανάλογα με το γνωστικό του επίπεδο.

Ανάλυση αποτελεσμάτων 10^{ου} ερευνητικού άξονα

Οι αξιολογητές του εκπαιδευτικού υλικού προτείνουν κάποιες παρεμβάσεις για τη βελτίωση του. Κάποιες από αυτές είναι η ενσωμάτωση περισσότερων πολυμέσων, όπως διαδραστικές προσομοιώσεις και ηχητικά αποσπάσματα, τα οποία θα εμπλουτίσουν την εμπειρία μάθησης και θα ενισχύσουν την αλληλεπίδραση. Επιπλέον, η προσθήκη περισσότερων δραστηριοτήτων που εστιάζουν στην πρακτική εφαρμογή της γνώσης σε

πραγματικά σενάρια ή προσωπικά παραδείγματα θα ενισχύσει τη σύνδεση με την καθημερινή ζωή των εκπαιδευομένων. Παράλληλα, η δυνατότητα εξατομίκευσης του υλικού, όπως η προσαρμογή του ρυθμού μάθησης, η επιλογή δραστηριοτήτων και η ρύθμιση του βαθμού δυσκολίας ανάλογα με το γνωστικό επίπεδο του χρήστη, θα συμβάλει στην ενεργό συμμετοχή και παρακίνηση. Τέλος, η αύξηση των δραστηριοτήτων και η ομαλότερη μετάβαση μεταξύ των διδακτικών ενοτήτων θα διευκολύνουν τη συνοχή του περιεχομένου και την ευκολία στη χρήση του υλικού.

Οι προτάσεις αυτές θα μελετηθούν για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού υλικού στο μέλλον.

4.2 Επεξεργασία δεδομένων από το ερωτηματολόγιο των μαθητών

Το ερωτηματολόγιο που αφορά την αποτίμηση του εκπαιδευτικού υλικού από τους μαθητές δόθηκε τον Ιούνιο του 2023. Δόθηκε σε 16 μαθητές (9 κορίτσια και 7 αγόρια) του Στ1 τμήματος του 3^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αγίου Νικολάου, από τους οποίους ανταποκρίθηκαν θετικά οι 13 (7 κορίτσια και 6 αγόρια).

1ος άξονας: Νέος τρόπος μάθησης (Ερώτηση 1)

Πίνακας 65: 1ος άξονας/Νέος τρόπος μάθησης

Πώς σου φάνηκε το μάθημα για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης με αυτόν τον νέο τρόπο διδασκαλίας;	
	<ul style="list-style-type: none"> • Τι ήταν αυτό που σου άρεσε πιο πολύ; • Τι ήταν αυτό που δεν σου άρεσε;
1	Μου άρεσε πιο πολύ το padlet όπου ανέβασα τη γνώμη μου. Δεν υπήρχε κάτι που δεν μου άρεσε.
2	Μου άρεσε πολύ που μπορούσα να κάνω δραστηριότητες. Δεν είχα κάτι που δεν μου άρεσε.
3	Μου φάνηκε ενδιαφέρον και θα ήθελα να υπάρχει στο εκπαιδευτικό σύστημα. Μου άρεσε το σταυρόλεξο.
4	Μου άρεσαν πιο πολύ τα διαδραστικά βίντεο. Δεν μου άρεσε η ποσότητα των βίντεο. Ήταν πάρα πολλά.
5	Αρκετά καλό. Οι σαφείς οδηγίες «πλοήγησης». Ότι είχε πολλές λεπτομέρειες.
6	Η Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης με αυτόν τον νέο τρόπο διδασκαλίας μου φάνηκε πολύ ενδιαφέρον. Αυτό που μου άρεσε πολύ ήταν τα ποιήματα αλλά και ο τρόπος που το παρουσίασε. Επίσης, δεν έχει τίποτα που δεν μου άρεσε.
7	Δεν μου άρεσε πολύ γιατί χάνεται η επικοινωνία ανάμεσα στα παιδιά.

8	Πολύ ωραίο και διασκεδαστικό. Δεν μου άρεσε που είχε πολλά θέματα.
9	Τέλειο. Οι ενδιαφέρον ιστορίες. Οι πολλές σελίδες-ενότητες.
10	Τέλειο. Οι ασκήσεις. Τα πολλά βίντεο.
11	Μου φάνηκε ενδιαφέρον. Μου άρεσε πιο πολύ όταν έγραφα το ποίημα. Δεν μου άρεσε το πρώτο βίντεο με την επεξήγηση.
12	Ήταν διασκεδαστικός τρόπος μάθησης για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης. Περισσότερο μου άρεσαν τα βίντεο. Δεν υπήρχε κάτι που να μην μου αρέσει.
13	Μου άρεσαν όλα, αλλά περισσότερο το τραγούδι της Περσεφόνης.

Ανάλυση αποτελεσμάτων 1^{ου} ερευνητικού άξονα

Οι απόψεις των μαθητών/μαθητριών για το εκπαιδευτικό υλικό δείχνουν γενικά θετική αποδοχή και ενδιαφέρον από τους συμμετέχοντες. Οι περισσότεροι εκτίμησαν τα διαδραστικά στοιχεία, όπως τα βίντεο, το σταυρόλεξο, τις ασκήσεις, και τη δυνατότητα να εκφράσουν τις σκέψεις τους μέσω εργαλείων όπως το Padlet. Η παρουσίαση της Παγκόσμιας Ημέρας Ποίησης και τα ποιήματα ξεχώρισαν ως ιδιαίτερα ελκυστικά, ενώ η χρήση τραγουδιών, όπως το τραγούδι της Περσεφόνης, κέρδισε επίσης τις εντυπώσεις.

Ωστόσο, επισημάνθηκαν και κάποιες προτάσεις βελτίωσης που θα τις δούμε και παρακάτω στην εργασία. Μερικοί βρήκαν υπερβολική την ποσότητα των βίντεο ή των λεπτομερειών, ενώ άλλοι ανέφεραν πως η επικοινωνία ανάμεσα στους μαθητές μειώνεται σε αυτό το πλαίσιο. Τέλος, η ύπαρξη πολλών θεμάτων και ενοτήτων φάνηκε να δημιουργεί δυσκολίες σε ορισμένους χρήστες. Συνολικά, το υλικό θεωρήθηκε ενδιαφέρον, διασκεδαστικό και χρήσιμο, με προτάσεις για την περαιτέρω βελτίωση του.

2^{ος} άξονας: Η ευχρηστία του εκπαιδευτικού υλικού

Πίνακας 66:2ος άξονας/Η ευχρηστία του εκπαιδευτικού υλικού

Ήταν εύκολη ή δύσκολη η πλοήγηση στο εκπαιδευτικό υλικό; Σε τι ήταν εύκολη ή σε τι ήταν δύσκολη;	
1	Η πλοήγηση ήταν εύκολη και μπορούσα εύκολα να καταλάβω τι να κάνω.
2	Ήταν εύκολη σε όλα τα κομμάτια.
3	Ήταν αρκετά εύκολη, κατανοητή η πλοήγηση.

4	Ήταν πολύ εύκολη επειδή με βοήθησε αρκετά η επεξήγηση των συμβόλων.
5	Ήταν πολύ εύκολη.
6	Η πλοήγηση στο εκπαιδευτικό υλικό ήταν εύκολη στο να αλλάζω τις διαφάνειες και να βλέπω τα βίντεο ακούγοντας ταυτόχρονα και το ποίημα.
7	Ήταν πολύ εύκολη η πλοήγηση στο εκπαιδευτικό υλικό, διότι τα λέει πολύ καθαρά και αναλυτικά.
8	Είχε εύκολες ερωτήσεις. Δεν ήταν δύσκολο.
9	Ήταν διασκεδαστική και υπέροχη και εύκολη. Ήταν εύκολες οι ασκήσεις και δύσκολο να ζωγραφίσεις στο κινητό-τάμπλετ.
10	Ήταν λίγο δύσκολη γιατί όταν τελείωνε η ενότητα, έπρεπε να ξαναγυρίσω στην αρχική σελίδα και να κάνω την ίδια διαδικασία για να πάω στην επόμενη ενότητα.
11	Ήταν εύκολη.
12	Δεν δυσκολεύτηκα πουθενά. Ήταν όλα πανεύκολα.
13	Ήταν εύκολη και μπορούσα μόνος μου, να χρησιμοποιώ τα κουμπάκια και να αλλάζω τις διαφάνειες.

Ανάλυση αποτελεσμάτων 2^{ου} ερευνητικού άξονα

Οι απόψεις των μαθητών/μαθητριών για την πλοήγηση στο εκπαιδευτικό υλικό είναι κατά κύριο λόγο θετικές, με τους περισσότερους χρήστες να τη χαρακτηρίζουν εύκολη, κατανοητή και φιλική προς τον χρήστη. Οι σαφείς επεξηγήσεις των συμβόλων και η δυνατότητα εύκολης αλλαγής διαφανειών και παρακολούθησης βίντεο συνέβαλαν στη θετική εμπειρία. Η διαδραστικότητα και η απλότητα στη χρήση των κουμπιών ενίσχυσαν την αυτονομία των χρηστών.

Ένας συμμετέχοντας ανέφερε δύσκολη τη ζωγραφική σε κινητές συσκευές και ένας άλλος επισήμανε την ανάγκη επιστροφής στην αρχική σελίδα για την πρόσβαση στις επόμενες ενότητες, πράγμα που τον δυσκόλεψε. Συνολικά, η πλοήγηση χαρακτηρίστηκε ως εύκολη και καλά οργανωμένη, με μεμονωμένες αρνητικές απόψεις.

3^{ος} άξονας: Αν το περιεχόμενο ήταν ενδιαφέρον

Πίνακας 67:3ος άξονας/Αν το περιεχόμενο ήταν ενδιαφέρον

Πόσο ενδιαφέροντα σου φάνηκαν αυτά που έμαθες μέσα από το εκπαιδευτικό υλικό;	
1	Ήταν αρκετά ενδιαφέροντα.
2	Όλο το υλικό ήταν πολύ ενδιαφέρον και χρήσιμο γιατί έμαθα καινούρια πράγματα και μπορεί να με βοηθήσουν στο μέλλον.
3	Πολύ ενδιαφέροντα και θα έπρεπε να το δουν και άλλα παιδιά της ηλικίας μου.
4	Ήταν πολύ ενδιαφέροντα επειδή με βοήθησαν να καταλάβω τη δομή του ποιήματος.

5	Αρκετά ενδιαφέροντα αρκεί να έχουν διαβαστεί προσεκτικά τα ποιήματα.
6	Αυτά που έμαθα από το εκπαιδευτικό υλικό ήταν πολύ ενδιαφέροντα.
7	Ήταν πάρα πολύ ενδιαφέροντα αυτά που έμαθα από το εκπαιδευτικό υλικό.
8	Πολύ ενδιαφέροντα.
9	Ήταν πολύ ενδιαφέρον και συναρπαστικό.
10	Μου φάνηκαν πολύ ενδιαφέροντα.
11	Πάρα πολύ ενδιαφέροντα.
12	Πιστεύω πως ήταν πολύ ενδιαφέροντα και πολύ χρήσιμα.
13	Αυτά που έμαθα μου φάνηκαν πολύ ενδιαφέροντα.

Ανάλυση αποτελεσμάτων 3^{ου} ερευνητικού άξονα

Το εκπαιδευτικό υλικό κρίθηκε απόλυτα ενδιαφέρον από τους μαθητές/μαθήτριες, με επανειλημμένες αναφορές στη χρησιμότητα και τη θετική εμπειρία που αποκόμισαν. Οι χρήστες τόνισαν ότι τα καινούρια πράγματα που έμαθαν όχι μόνο ήταν συναρπαστικά, αλλά θα μπορούσαν επίσης να τους φανούν χρήσιμα στο μέλλον. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στη συμβολή του υλικού στην κατανόηση της δομής του ποιήματος, καθώς και στη δυνατότητα να προσεγγιστούν αυτά τα θέματα από συνομηλίκους τους. Συνολικά, το περιεχόμενο χαρακτηρίστηκε ως πολύ ενδιαφέρον, συναρπαστικό και αξιόλογο για τη μάθηση.

4^{ος} άξονας: Μαθησιακά αποτελέσματα

Πίνακας 68:4ος άξονας/Μαθησιακά αποτελέσματα

Σε βοήθησε το εκπαιδευτικό υλικό να μάθεις;	
<ul style="list-style-type: none"> • Αν ναι, πώς σε βοήθησε; • Αν όχι, τι σε δυσκόλεψε; 	
Γράψε με μία λέξη το συναίσθημα που ένιωσες.	
1	Ναι. Με τις οδηγίες. Περιέργεια να δω το θέμα.
2	Χαρά.
3	Ναι με βοήθησε. Τα βίντεο και τα τραγούδια είναι πιο διασκεδαστικά και ενδιαφέροντα.
4	Με βοήθησε λόγω των διαδραστικών βίντεο και η εύκολη ανάλυση που υπήρχε. Έκπληξη.
5	Βοήθησε γιατί είχε κάποιες δημιουργικές δραστηριότητες. Ένωσα ικανοποιητικά.
6	Το εκπαιδευτικό υλικό με βοήθησε να μάθω μέσω από τα βιντεάκια. Το συναίσθημα που ένιωσα είναι χαρά, ενθουσιασμός αλλά και ενδιαφέρον.
7	Το εκπαιδευτικό υλικό με βοήθησε στο να καταλάβω αυτά τα ποιήματα. Ένωσα χαρά.
8	Με βοήθησε να μάθω καλύτερα τον κόσμο της ποίησης. Ευτυχία.

9	Με βοήθησε να καταλάβω τι είναι η ποίηση. Τίποτα. Πιο έξυπνη.
10	Ναι. Μου κρατούσε το ενδιαφέρον. Τίποτα. Ένιωθα ωραία.
11	Ναι, με το να απαντήσω σωστά τις ερωτήσεις.
12	Ναι, με βοήθησε μαθαίνοντας πράγματα για τους ποιητές. Κι είμαι χαρούμενη για αυτό.
13	Έμαθα πολλά πράγματα μέσα από τα τραγούδια, τα παραμύθια και τις άλλες δραστηριότητες. Ένιωσα χαρά.

Ανάλυση αποτελεσμάτων 4^{ου} ερευνητικού άξονα

Το εκπαιδευτικό υλικό φάνηκε ιδιαίτερα αποτελεσματικό, καθώς οι περισσότεροι μαθητές/μαθήτριες δήλωσαν ότι τους βοήθησε να μάθουν μέσα από ποικίλες μεθόδους, όπως τα βίντεο, τα τραγούδια, τις δημιουργικές δραστηριότητες και τις αναλύσεις. Ειδικά, η διαδραστική φύση του υλικού και οι σαφείς οδηγίες συνέβαλαν στη διατήρηση του ενδιαφέροντος και στη διευκόλυνση της κατανόησης. Τα συναισθήματα που εκφράστηκαν περιλάμβαναν χαρά, ενθουσιασμό, περιέργεια, έκπληξη και ικανοποίηση, υπογραμμίζοντας την θετική επίδραση του υλικού στη μαθησιακή εμπειρία.

5^{ος} άξονας: Αλλαγές για βελτίωση

Πίνακας 69:5ος άξονας/Αλλαγές για βελτίωση

Υπάρχει κάτι που θα ήθελες να αλλάξει στο μάθημα με τον νέο τρόπο για να είναι πιο ενδιαφέρον;	
1	Όχι. Μου άρεσε αρκετά.
2	Θα μπορούσαμε να κάνουμε το μάθημα με πιο πολύ διασκέδαση.
3	Όλα αυτά που έγραψα παραπάνω. Βίντεο, τραγούδια, εκπαιδευτικά παιχνίδια, π.χ. σταυρόλεξο.
4	Να έχει περισσότερες εκπαιδευτικές δραστηριότητες.
5	Να είναι πιο σύντομο.
6	Όχι, δεν υπάρχει κάτι που θα ήθελα να αλλάξει στο μάθημα.
7	Όχι, διότι όλα είναι πολύ ωραία.
8	Να έχει κι άλλα θέματα, όπως παραμύθια ή αρχαία ιστορία.
9	Θα ήθελα να υπάρχουν κι άλλα θέματα όπως μουσική ή αρχαία ιστορία.
10	Να μην έχει πολλά βίντεο.
11	Να έχει περισσότερα παιχνίδια.
12	Όχι, νομίζω πως δεν θα άλλαζα κάτι. Ήταν τέλειο.
13	Όχι, μου άρεσε πάρα πολύ όπως ήταν.

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Ανάλυση αποτελεσμάτων 5^{ου} ερευνητικού άξονα

Οι προτάσεις βελτίωσης για το μάθημα με τον νέο τρόπο διδασκαλίας από τους μαθητές/μαθήτριες περιλαμβάνουν την προσθήκη περισσότερων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, παιχνιδιών και διασκεδαστικών στοιχείων, όπως σταυρόλεξα ή εκπαιδευτικά παιχνίδια, ώστε να γίνει ακόμα πιο ενδιαφέρον. Επιπλέον, αρκετοί μαθητές πρότειναν τη συμπερίληψη νέων θεμάτων, όπως παραμύθια, μουσική ή αρχαία ιστορία, ενώ κάποιιοι ζήτησαν να μειωθεί η ποσότητα των βίντεο ή η διάρκεια του μαθήματος. Παρά τις προτάσεις αυτές, αρκετοί εξέφρασαν ικανοποίηση με την υπάρχουσα μορφή, δηλώνοντας ότι δεν θα ήθελαν να αλλάξει κάτι.

5. Συζήτηση- Σύνοψη-Συμπεράσματα-Συνεισφορά

5.1 Συζήτηση

Συσχέτιση ευρημάτων με το θεωρητικό πλαίσιο

Σε αυτή την ενότητα εξετάζεται η σύνδεση των αποτελεσμάτων της έρευνας με τις βασικές αρχές που περιγράφηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην αξιολόγηση του σχεδιασμού του εκπαιδευτικού υλικού, της μεθοδολογίας που ακολουθήθηκε και των αποτελεσμάτων της παρέμβασης, σύμφωνα με τις αρχές της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, όπως αναλύονται στη βιβλιογραφία.

Ανοικτή και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

Το θεωρητικό πλαίσιο υπογραμμίζει ότι η ανοικτή εκπαίδευση χαρακτηρίζεται από ευελιξία στον ρυθμό, τον τόπο και τον χρόνο μάθησης, ενώ η εξ αποστάσεως εκπαίδευση βασίζεται στην ενεργή αλληλεπίδραση με το εκπαιδευτικό υλικό (Lewis, 1986 · Σοφός, 2015). Τα ευρήματα επιβεβαιώνουν ότι το εκπαιδευτικό υλικό που αφορά την παρέμβαση για τη διδασκαλία για την «Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης» ενσωματώνει αυτές τις αρχές. Η χρήση της πλατφόρμας Chamilo προσέφερε ευελιξία στη μελέτη, ενώ οι πολυμεσικές δραστηριότητες ενίσχυαν την κατανόηση και την αυτονομία των μαθητών.

Αξιοποίηση πολυμεσικών αρχών μάθησης

Σύμφωνα με τις αρχές της πολυμεσικής μάθησης του Mayer, όπως η πολυμεσική παρουσίαση, η χωρική συνάφεια και η προσωποποίηση, η ενσωμάτωση πολυμέσων είναι κρίσιμη για την αποτελεσματική διδασκαλία στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι το εκπαιδευτικό υλικό ακολούθησε αυτές τις αρχές, προσφέροντας ένα φιλικό και διαδραστικό περιβάλλον μάθησης. Ειδικότερα, η προσθήκη του avatar «Σοφία» ενίσχυσε την προσβασιμότητα του υλικού και προήγαγε την αλληλεπίδραση.

Μαθησιακές εμπειρίες και αλληλεπίδραση

Η βιβλιογραφία αναδεικνύει τη σημασία της αλληλεπίδρασης και της ανατροφοδότησης στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση (Λιοναράκης, 2006). Οι μαθητές που συμμετείχαν στην παρέμβαση ανέφεραν ότι το υλικό προσέφερε σαφή καθοδήγηση, βελτίωσε την κατανόηση της ποίησης και υποστήριξε τη συνεργατική μάθηση μέσω εργαλείων όπως το Padlet. Αυτή η κοινωνική διάσταση της μάθησης ευθυγραμμίζεται με τη θεωρία της συνεργατικής μάθησης.

5.2 Σύνοψη

Η συγκεκριμένη ερευνητική εργασία επικεντρώνεται στη δημιουργία και αξιολόγηση εκπαιδευτικού υλικού, με έμφαση στη Νεοελληνική Γλώσσα και, ειδικότερα, στην ποίηση. Παράλληλα, εξετάστηκαν οι αρχές της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (ΕξΑΕ), καθώς και η παιδαγωγική και οι μεθοδολογικές προσεγγίσεις της. Επιπλέον, αναλύθηκαν βασικές θεωρίες και αρχές για τον σχεδιασμό εκπαιδευτικού υλικού, όπως και οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται στην έρευνα.

Η δημιουργία διαδραστικού υλικού για την ΕξΑΕ έχει καθιερωθεί ως μια σύγχρονη και ευρέως διαδεδομένη πρακτική στον τομέα της εκπαίδευσης, αξιοποιώντας τις δυνατότητες της τεχνολογίας. Για την παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού υψηλής ποιότητας, είναι κρίσιμο να τηρούνται οι αρχές σχεδιασμού που προτείνουν οι ειδικοί, καλύπτοντας παράλληλα τις απαιτήσεις και τα πρότυπα της ΕξΑΕ. Ωστόσο, η διαδικασία αυτή απαιτεί ιδιαίτερη προσπάθεια, χρόνο και εξειδίκευση.

Η κύρια πρόκληση που αντιμετωπίζεται σήμερα είναι η δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού που συνδυάζει τις αρχές της ΕξΑΕ με περιεχόμενο που να είναι παιδαγωγικά άρτιο, ενδιαφέρον και ελκυστικό για τους μαθητές. Ένα τέτοιο υλικό μπορεί όχι μόνο να ενισχύσει την ενασχόληση των μαθητών, αλλά και να τους παρέχει επιπλέον κίνητρα για ενεργή συμμετοχή στη μαθησιακή διαδικασία.

5.3 Συμπεράσματα

Για τις ανάγκες της παρούσας εργασίας δημιουργήθηκε και αξιολογήθηκε εκπαιδευτικό υλικό για τη διδασκαλία της Παγκόσμιας Ημέρας της Ποίησης για μαθητές Στ τάξης δημοτικού σχολείου.

Το εκπαιδευτικό υλικό αποτιμήθηκε από τρεις ειδικούς στην ΕξΑΕ και από δεκατρις (13) μαθητές/μαθήτριες της Στ τάξης Δημοτικού Σχολείου που συμμετείχαν στην παρέμβαση.

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Τα αποτελέσματα της αποτίμησης από τους ειδικούς της ΕξΑΕ που αφορούν το πρώτο ερευνητικό ερώτημα αν δηλαδή το **εκπαιδευτικό υλικό σχεδιάστηκε με βάση τις αρχές της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης είναι τα παρακάτω:**

Το εκπαιδευτικό υλικό είναι πλήρως ευθυγραμμισμένο με τις αρχές και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (ΕξΑΕ). Βασίζεται σε επιστημονικά τεκμηριωμένες πληροφορίες και προσφέρει μια πολυδιάστατη μαθησιακή εμπειρία, συνδυάζοντας βιβλιογραφική υποστήριξη, συγκριτική ανάλυση και κριτική προσέγγιση.

Επιπλέον, το υλικό διακρίνεται για τη φιλική προς τον χρήστη δομή του, τη σαφήνεια στη γλώσσα και την κατανόηση, καθώς και την ποικιλία πολυμεσικών εργαλείων (κείμενο, εικόνες, βίντεο), τα οποία ενισχύουν τη διαδραστικότητα και την ελκυστικότητα της μαθησιακής διαδικασίας.

Η πλοήγηση διευκολύνεται μέσω ενός καλά οργανωμένου περιβάλλοντος, με σαφή κουμπιά, εικονίδια και υπερσυνδέσμους, εξασφαλίζοντας εύκολη πρόσβαση στο περιεχόμενο.

Το υλικό περιλαμβάνει δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τη συνεργατική μάθηση, την ανάπτυξη κριτικής και δημιουργικής σκέψης, καθώς και την ενεργή συμμετοχή των εκπαιδευόμενων. Οι δραστηριότητες είναι σχεδιασμένες να υποστηρίξουν τη σύνδεση της νέας γνώσης με τις προσωπικές εμπειρίες των μαθητών, προάγοντας τη βιωματική μάθηση και τη συνεχή εφαρμογή των γνώσεων.

Τέλος, το εκπαιδευτικό υλικό διαθέτει σαφώς διατυπωμένους μαθησιακούς στόχους και αποτελέσματα σε επίπεδο γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων. Παρέχει επίσης εργαλεία για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της προόδου των εκπαιδευόμενων, συμβάλλοντας στην αυτορρυθμιζόμενη μάθηση, την αυτογνωσία και τη βελτίωση.

Συμπερασματικά, το εκπαιδευτικό υλικό είναι προσεκτικά σχεδιασμένο με βάση τις αρχές της ΕξΑΕ, προωθώντας τη μαθητοκεντρική προσέγγιση, τη διαδραστικότητα, την κριτική σκέψη και την αυτονομία των μαθητών, ενώ παρέχει ένα ευχάριστο και αποτελεσματικό μαθησιακό περιβάλλον.

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Τα συμπεράσματα που προκύπτουν από το δεύτερο ερευνητικό ερώτημα δηλαδή **αν το εκπαιδευτικό υλικό διέπεται από τις αρχές της πολυμεσικής μάθησης είναι ταπαρακάτω:**

Το εκπαιδευτικό υλικό ανταποκρίνεται στις αρχές της πολυμεσικής μάθησης, αξιοποιώντας συνδυαστικά κείμενο και εικόνα για την παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου. Μέσω της οπτικής υποστήριξης, ενισχύεται η κατανόηση και η εμπέδωση των εννοιών. Η χρήση εικόνων προσφέρει διευκρινίσεις και συνδυάζεται με στοιχεία αφήγησης, όπως μονόλογοι και σχόλια, που εμπλουτίζουν το περιεχόμενο και το καθιστούν πιο ενδιαφέρον.

Οι πληροφορίες και τα μέσα έχουν επιλεγεί με προσοχή για να διασφαλίζουν τη συνοχή του περιεχομένου. Παράλληλα, η απλή γλώσσα και η χρήση του δεύτερου προσώπου καθιστούν το υλικό φιλικό και ελκυστικό για τους εκπαιδευόμενους. Η ενσωμάτωση ηχητικής αφήγησης και η παρουσία avatar προσδίδουν διαδραστικότητα, δημιουργώντας ένα ζεστό περιβάλλον μάθησης που καλύπτει διαφορετικά στυλ μάθησης.

Η τμηματική παρουσίαση του υλικού διευκολύνει την επεξεργασία κάθε ενότητας ξεχωριστά, αποτρέποντας την υπερφόρτωση πληροφοριών. Ταυτόχρονα, οι σαφείς οδηγίες, η σύντομη και περιεκτική μορφή του περιεχομένου, καθώς και τα οπτικά εργαλεία, διευκολύνουν την υλοποίηση δραστηριοτήτων και την εστίαση στα κρίσιμα σημεία.

Η ανατροφοδότηση που παρέχεται ενισχύει την αυτοβελτίωση των εκπαιδευομένων. Επιπλέον, οι εισαγωγικές δραστηριότητες προάγουν μια πρακτική και διαδραστική προσέγγιση στη μάθηση, ενθαρρύνοντας την ενεργή εμπλοκή και την εφαρμογή των γνώσεων.

Το εκπαιδευτικό υλικό σχεδιάστηκε με τρόπο που να συμμορφώνεται στις αρχές της πολυμεσικής μάθησης, συνδυάζοντας οπτικοακουστικά μέσα, διαδραστικότητα και ξεκάθαρη παρουσίαση, για να ενισχύσει τη μάθηση και την εμπλοκή των εκπαιδευομένων.

Τα συμπεράσματα για το τρίτο ερευνητικό ερώτημα, ποια είναι δηλαδή τα θετικά στοιχεία του εκπαιδευτικού υλικού, προέκυψαν πληθώρα αποτελεσμάτων από τους αξιολογητές οι οποίοι ανέδειξαν τα εξής:

1. Διαδραστικότητα και ανατροφοδότηση: Το υλικό προσφέρει υψηλό βαθμό διαδραστικότητας, ενθαρρύνοντας την ενεργή συμμετοχή των εκπαιδευομένων. Η παροχή σαφούς και ποιοτικής ανατροφοδότησης στις ερωτήσεις και δραστηριότητες ενισχύει την αυτοβελτίωση και τη μαθησιακή εμπειρία.
2. Φιλικές και σαφείς οδηγίες: Οι οδηγίες που παρέχονται είναι ξεκάθαρες και φιλικές, διευκολύνοντας την πλοήγηση και την κατανόηση του υλικού.
3. Ενίσχυση δέσμευσης μέσω εισαγωγικών δραστηριοτήτων: Οι εισαγωγικές δραστηριότητες προσφέρουν πρακτική προσέγγιση στο γνωστικό αντικείμενο, αυξάνοντας τη δέσμευση και το ενδιαφέρον των εκπαιδευομένων.
4. Χρήση avatar (Σοφία): Η παρουσία του χαρακτήρα avatar που επεξηγεί το περιεχόμενο με φιλικό ύφος δημιουργεί μια πιο προσωπική σχέση με τους εκπαιδευόμενους, κάνοντας τη διαδικασία μάθησης πιο ζωντανή και ανθρώπινη.
5. Συνδυασμός πολυμέσων: Η αξιοποίηση αφήγησης, βίντεο, εικόνων και κειμένου ενισχύει την κατανόηση και διατηρεί το ενδιαφέρον. Η χρήση οπτικοακουστικών εργαλείων καθιστά το μάθημα ελκυστικό και εύχρηστο.
6. Ευκολία χρήσης: Το υλικό διακρίνεται για τη φιλική δομή και τη συνολική ευκολία χρήσης του, προσφέροντας στους εκπαιδευόμενους μια απρόσκοπτη μαθησιακή εμπειρία.
7. Ολοκληρωμένη μαθησιακή εμπειρία: Ο συνδυασμός διαδραστικότητας, ποικιλίας πολυμέσων, φιλικών οδηγιών και ανατροφοδότησης εξασφαλίζει μια ποιοτική και αποδοτική εμπειρία μάθησης.

Το εκπαιδευτικό υλικό διακρίνεται για την ποικιλομορφία και την ποιότητά του, παρέχοντας στους εκπαιδευόμενους ένα ελκυστικό, κατανοητό και αποδοτικό περιβάλλον μάθησης που υποστηρίζει ενεργά την κατανόηση, τη δέσμευση και την αυτοβελτίωση.

Στο τελευταίο ερευνητικό ερώτημα ποιες αλλαγές μπορούν να πραγματοποιηθούν για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού υλικού οι αξιολογητές ανέδειξαν τα παρακάτω:

1. Ενσωμάτωση περισσότερων πολυμέσων όπως διαδραστικές προσομοιώσεις, δημιουργία εικονικών περιβαλλόντων όπου οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να πειραματιστούν με έννοιες σε πραγματικό χρόνο και ηχητικά αποσπάσματα.
2. Εστίαση στην πρακτική εφαρμογή της γνώσης, ανάπτυξη δραστηριοτήτων που βασίζονται σε πραγματικά σενάρια ή προσωπικά παραδείγματα, ώστε να ενισχυθεί η σύνδεση της θεωρίας με την καθημερινή ζωή των εκπαιδευομένων.
3. Δυνατότητα εξατομίκευσης του υλικού. Επιλογή δραστηριοτήτων να μπορούν οι χρήστες να επιλέγουν δραστηριότητες που ταιριάζουν με τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες τους. Ρύθμιση βαθμού δυσκολίας, να υπάρχει διαφοροποίηση του περιεχομένου ανάλογα με το γνωστικό επίπεδο κάθε εκπαιδευόμενου.
4. Αύξηση δραστηριοτήτων και συνοχή περιεχομένου: Εμπλουτισμός των διδακτικών ενοτήτων με περισσότερες δραστηριότητες, διασφαλίζοντας ότι καλύπτονται όλες οι πτυχές του θέματος. Ομαλότερη μετάβαση μεταξύ των ενοτήτων, ώστε να ενισχυθεί η ροή και η συνοχή του περιεχομένου.

Η υλοποίηση αυτών των βελτιώσεων θα αναβαθμίσει την ποιότητα του εκπαιδευτικού υλικού, καθιστώντας το πιο προσαρμοστικό, ελκυστικό και αποτελεσματικό για τους εκπαιδευόμενους. Ειδικά η ενίσχυση της διαδραστικότητας και της εξατομίκευσης αναμένεται να ενδυναμώσει τη συμμετοχή και τη δέσμευσή τους στη μαθησιακή διαδικασία.

Τα συμπεράσματα που αναδύθηκαν από την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού υλικού από τους μαθητές/μαθήτριες ανά ερευνητικό ερώτημα είναι τα παρακάτω:

1^ο ερευνητικό ερώτημα: Ποιες είναι οι απόψεις των μαθητών για τον νέο τρόπο μάθησης ο οποίος προσεγγίζει την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης;

Οι απόψεις των μαθητών και μαθητριών για το εκπαιδευτικό υλικό και τον νέο τρόπο διδασκαλίας αποτυπώνουν γενικά θετική αποδοχή και ενδιαφέρον. Οι συμμετέχοντες εκτίμησαν ιδιαίτερα τα διαδραστικά στοιχεία του υλικού, όπως τα βίντεο, τα σταυρόλεξα και οι ασκήσεις, τα οποία ενίσχυσαν τη συμμετοχή και την εμπάθυση στη μάθηση. Επίσης, η δυνατότητα έκφρασης μέσω εργαλείων, όπως το Padlet, θεωρήθηκε πολύτιμη,

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

προσφέροντας ένα πλαίσιο δημιουργικότητας και αλληλεπίδρασης. Η παρουσίαση της Παγκόσμιας Ημέρας Ποίησης και η ενσωμάτωση ποιημάτων εντυπωσίασαν τους μαθητές, ενώ η χρήση τραγουδιών, όπως το τραγούδι της Περσεφόνης, κρίθηκε ιδιαίτερα ελκυστική, ενισχύοντας τη σύνδεση με την πολιτισμική διάσταση της διδασκαλίας.

Παρά τα θετικά σχόλια, διατυπώθηκαν και ορισμένες παρατηρήσεις για τη βελτίωση του υλικού. Ορισμένοι μαθητές ανέφεραν ότι η ποσότητα των βίντεο ή η διάρκεια τους ήταν υπερβολική, κάτι που μπορούσε να οδηγήσει σε κόπωση. Παράλληλα, επισημάνθηκε ότι η λεπτομερής παρουσίαση κάποιων θεμάτων καθιστούσε την παρακολούθηση πιο απαιτητική. Επιπλέον, ένας μαθητής ένιωσε ότι η επικοινωνία μειώθηκε σε αυτό το νέο εκπαιδευτικό πλαίσιο. Επίσης, η ποικιλία και ο αριθμός των θεμάτων και ενοτήτων φάνηκαν για κάποιους χρήστες περίπλοκα, δημιουργώντας δυσκολίες στην παρακολούθηση της συνολικής ροής.

Συνολικά, το εκπαιδευτικό υλικό κρίθηκε ενδιαφέρον, διασκεδαστικό και χρήσιμο, με τους μαθητές να εκφράζουν θετική διάθεση για τη νέα μέθοδο διδασκαλίας. Ωστόσο, προτάσεις όπως η μείωση της ποσότητας των βίντεο, η ενίσχυση της επικοινωνίας μεταξύ των μαθητών και η απλοποίηση της παρουσίας των θεμάτων, θα μπορούσαν να συμβάλουν στη βελτίωση της συνολικής εμπειρίας.

2^ο ερευνητικό ερώτημα: Το εκπαιδευτικό υλικό που δημιουργήθηκε ήταν εύχρηστο;

Οι απόψεις των μαθητών και μαθητριών για την πλοήγηση στο εκπαιδευτικό υλικό είναι γενικά θετικές, με τους περισσότερους χρήστες να την χαρακτηρίζουν εύκολη, κατανοητή και φιλική προς τον χρήστη. Οι σαφείς επεξηγήσεις των συμβόλων και η δυνατότητα εύκολης αλλαγής διαφανειών και παρακολούθησης βίντεο συνέβαλαν στη θετική εμπειρία των μαθητών, ενώ η διαδραστικότητα και η απλότητα στη χρήση των κουμπιών ενίσχυσαν την αυτονομία των χρηστών. Οι μαθητές ανέφεραν ότι οι βασικές λειτουργίες ήταν κατανοητές και διευκόλυναν την πλοήγηση στο περιεχόμενο, προσφέροντας μια ικανοποιητική εμπειρία μάθησης.

Ωστόσο, υπήρξαν και ορισμένες παρατηρήσεις για τη βελτίωση της πλοήγησης. Ένας συμμετέχων στην έρευνά μας ανέφερε ότι η ζωγραφική σε κινητές συσκευές ήταν δύσκολη, γεγονός που ενδέχεται να δυσκολεύει την αλληλεπίδραση με το υλικό σε

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

συγκεκριμένες δραστηριότητες. Επίσης, άλλος χρήστης επισήμανε την ανάγκη να επιστρέψει στην αρχική σελίδα για να μεταβεί στις επόμενες ενότητες, κάτι που τον δυσκόλεψε και ενδεχομένως επηρέασε τη ροή της πλοήγησης. Παρά τις μεμονωμένες αρνητικές παρατηρήσεις, η πλοήγηση στο εκπαιδευτικό υλικό θεωρήθηκε εύκολη και καλά οργανωμένη, ενισχύοντας την εν γένει θετική αξιολόγηση.

3^ο ερευνητικό ερώτημα: Το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού υλικού παρουσιάζει ενδιαφέρον;

Το εκπαιδευτικό υλικό εκτιμήθηκε ιδιαίτερα από τους μαθητές/μαθήτριες, οι οποίοι το χαρακτήρισαν απολύτως ενδιαφέρον και χρήσιμο. Οι χρήστες αναφέρουν ότι τα νέα πράγματα που έμαθαν όχι μόνο τους εντυπωσίασαν, αλλά εκτιμούν ότι θα μπορούσαν να τους φανούν χρήσιμα στο μέλλον. Ιδιαίτερη αναφορά έγινε στη συμβολή του υλικού στην κατανόηση της δομής του ποιήματος, η οποία διευκόλυνε την αποσαφήνιση σύνθετων εννοιών. Συνολικά, το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού υλικού θεωρήθηκε εξαιρετικά ενδιαφέρον, συναρπαστικό και αξιόλογο για τη μαθησιακή εμπειρία των συμμετεχόντων.

4^ο ερευνητικό ερώτημα: Υπήρξε θετικό ή αρνητικό μαθησιακό αποτέλεσμα μέσα από την πλοήγηση στο εκπαιδευτικό υλικό;

Το εκπαιδευτικό υλικό αποδείχθηκε ιδιαίτερα αποτελεσματικό, καθώς οι περισσότεροι μαθητές/μαθήτριες ανέφεραν ότι τους βοήθησε να μάθουν μέσω ποικίλων μεθόδων, όπως τα βίντεο, τα τραγούδια, τις δημιουργικές δραστηριότητες και τις αναλύσεις. Ιδιαίτερα, η διαδραστική φύση του υλικού σε συνδυασμό με τις σαφείς οδηγίες συνέβαλαν στη διατήρηση του ενδιαφέροντος των μαθητών και διευκόλυναν την κατανόηση των εννοιών. Οι μαθητές εξέφρασαν συναισθήματα χαράς, ενθουσιασμού, περιέργειας, έκπληξης και ικανοποίησης, υπογραμμίζοντας την θετική επίδραση του υλικού στην εμπειρία της μάθησης και την ευχάριστη αλληλεπίδρασή τους με αυτό.

5^ο ερευνητικό ερώτημα: Ποιες αλλαγές προτείνουν οι μαθητές για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού υλικού;

Οι προτάσεις βελτίωσης για το μάθημα με τη νέα μέθοδο διδασκαλίας από τους μαθητές/μαθήτριες περιλαμβάνουν την προσθήκη περισσότερων εκπαιδευτικών

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

δραστηριοτήτων, παιχνιδιών και διασκεδαστικών στοιχείων, όπως σταυρόλεξα ή εκπαιδευτικά παιχνίδια, για να γίνει το μάθημα ακόμη πιο ενδιαφέρον και ευχάριστο. Επίσης, αρκετοί μαθητές πρότειναν την ενσωμάτωση νέων θεμάτων, όπως παραμύθια, μουσική ή αρχαία ιστορία, με σκοπό να εμπλουτιστεί το περιεχόμενο και να καλυφθούν περισσότερα ενδιαφέροντα. Κάποιοι ζήτησαν επίσης να μειωθεί η ποσότητα των βίντεο. Παρά τις προτάσεις αυτές, αρκετοί μαθητές δήλωσαν ικανοποιημένοι με την υπάρχουσα μορφή του μαθήματος και εξέφρασαν την επιθυμία να παραμείνει ως έχει.

5.4 Συνεισφορά της εργασίας

Αρχικά η συνεισφορά της παρούσας εργασίας μπορεί να τοποθετηθεί στον χώρο της εκπαίδευσης, αφού δημιουργήθηκε εκπαιδευτικό υλικό ΕξΑΕ για τη διδασκαλία της Παγκόσμιας Ημέρας Ποίησης και γενικότερα της ποίησης. Επίσης, η παρούσα εργασία δίνει δεδομένα τα οποία μπορεί να παρακινήσουν ερευνητές για μελλοντικές έρευνες.

5.5 Περιορισμοί της έρευνας

Περιορισμό στην έρευνά μας αποτέλεσε το μικρό δείγμα συμμετεχόντων. Τρεις (3) μεταπτυχιακοί φοιτητές, οι οποίοι συμμετείχαν ως ειδικοί στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και δεκατρείς (13) μαθητές Στ τάξης δημοτικού σχολείου. Το μικρό δείγμα ωστόσο δεν στάθηκε εμπόδιο για τη συλλογή πλούσιων δεδομένων και πληθώρα αποτελεσμάτων.

5.6 Ζητήματα δεοντολογίας

Στη διάρκεια της έρευνας δεν προέκυψε κάποιο πρόβλημα δεοντολογίας. Στη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων υπήρξε απόλυτη ανωνυμία όλων όσων συμμετείχαν.

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Βιβλιογραφία

Anderson, T., & Dron, J. (2011). Three generations of distance education pedagogy. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 12(3), 80-97.

Lewis, R. (1986). What is open learning? *Open Learning: The Journal of Open, Distance and e-Learning* , pp. 5-10.

Moore, M. G., Dickson-Deane, C., & Galyen, K. (2011). e-Learning, online learning, and distance learning environments: Are they the same? *The Internet and Higher Education*, 14(2), 129-135.

Moreno, R. &. (2019). A Learner-Centered Approach to Multimedia Explanations: Deriving Instructional Design Principles from Cognitive Theory. *Interactive Multimedia Electronic Journal of Computer-Enhanced Learning*, 2 (2).

Spencer, T. &. (2017). *Transforming Learning : Using Video for Cognitive, Emotional and Social Engagement*.

Wedemeyer, C. (1973). Characteristics of Open Learning Systems. Open Learning Systems to NAEB Conference, New Orleans. Ανακτήθηκε από: <https://eric.ed.gov/?id=ED099593>

Αθανασοπούλου Ι., Π. Μ. (2020). Η Λογοτεχνία ως μέσον προαγωγής της διαπολιτισμικότητας και ενδυνάμωσης της ενσυναίσθησης : Διδακτική παρέμβαση σε μαθητές Στ' Δημοτικού. *Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης*, 9, pp. 39-52.

Αναστασιάδης Π. (2017). "ΟΔΥΣΣΕΑΣ 2000-2015": Σχολική Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Μια αποτίμηση της ερευνητικής συνεισφοράς. *Open Education-The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology*, 13 (1), pp. 88-128.

Αναστασιάδης Π. (2014). Η έρευνα για την ΕξΑΕ με τη χρήση των ΤΠΕ (e-learning) στο Ελληνικό Τυπικό Εκπαιδευτικό Σύστημα. Ανασκόπηση και προοπτικές για την

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. *Open Education-The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology*, 10 (1), pp. 5-32.

Αναστασιάδης Π. (2020). Η Σχολική Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση στην εποχή του Κορωνοϊού COVID-19 το παράδειγμα της Ελλάδας και η πρόκληση της μετάβασης στο "Ανοιχτό Σχολείο της Διερευνητικής Μάθησης, της Συνεργατικής Δημιουργικότητας και της Κοινωνικής Αλληλεγγύης". *Open Education-The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology*, 16, pp. 20-48.

Αναστασιάδης Π., & Κ. (2010). Απόψεις των μεταπτυχιακών φοιτητών της Θεματικής Ενότητας ΕΚΠ 65 "Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση" για τον ρόλο και την αποστολή του Καθηγητή Συμβούλου στο ΕΑΠ. *Ανοικτή Εκπαίδευση. Open Education-The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology.*, 6 (1-2), pp. 79-91.

Αναστασιάδης, Ρ. &. (2015). Δημιουργία διαδραστικού εκπαιδευτικού υλικού με την μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης., 8, pp. 1-15. Αθήνα.

Αναστασιάδης, Π. (2020). Η Σχολική Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση στην εποχή του Κορωνοϊού COVID-19: το παράδειγμα της Ελλάδας και η πρόκληση της μετάβασης στο "Ανοιχτό Σχολείο της Διερευνητικής Μάθησης, της Συνεργατικής Δημιουργικότητας και της Κοινωνικής Αλληλεγγύης". *Open Education-The journal for open and distance education and educational technology*, 16 (2), pp. 20-48.

Βασιλούδης, Ι. (2022). Τα δελφινάκια του Αμβρακικού: Αναζητώντας την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση μέσα από τη Λογοτεχνία. *Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης*, 1, pp. 31-36.

Γιαννενάκης, Κ. (2023). Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού σχεδιασμένο με τις αρχές και τη μεθοδολογία της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης για την υποστήριξη της ανεστραμμένης τάξης: Η περίπτωση της διδασκαλίας της Μηχανικής στη Στ' τάξη του Δημοτικού (Μεταπτυχιακή εργασία). Ανακτήθηκε από: https://edivea.a2hosted.com/repo/el/admin/structure/webform/manage/ypoboli_diplomatikis_ergasias/submission/188

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ. (2003). Διαθεματικό ενιαίο πλαίσιο προγράμματος σπουδών της ελληνικής γλώσσας για το δημοτικό σχολείο. Παιδαγωγικό ινστιτούτο.

Ζυγούρης Φ., & Μ. (2010). Ο ρόλος της επικοινωνίας και των νέων τεχνολογιών στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Το πρόγραμμα εκπαίδευσης εκπαιδευτικών του Κ.Ε.Ε.ΕΝ.ΑΠ. *2ο Πανελλήνιο Εκπαιδευτικό Συνέδριο Ημαθίας*, (pp. 1406-1420).

Καμαριανάκη, Μ. Κ. (2023). Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση για την ενότητα της Ιστορίας της Γ' τάξης του Δημοτικού "Ο Θησέας". In Λ. & Μανούσου (Ed.), *Η εξ αποστάσεως και συμβατική εκπαίδευση στην ψηφιακή εποχή*, 3, pp. 144-167. Αθήνα.

Καπέλα, Μ. (1999). *Τα ναρκωτικά στην παιδική λογοτεχνία* (Μεταπτυχιακή εργασία). Ανακτήθηκε από :

<https://ir.lib.uth.gr/xmlui/handle/11615/13770>

Καραγιάννη, Σ. Π. (2023). Λογοτεχνία και Φυσικές Επιστήμες: Η Μαρί Κιουρί μέσα από την ψηφιακή αφήγηση. *13ο Πανελλήνιο Συνέδριο Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών και Νέων Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση: Πρακτικά Εκτεταμένων Συνόψεων των Εργασιών*. Ιωάννινα.

Κουκουλιάντα, Ε. (2015). Η παιδική λογοτεχνία βασικός άξονας δράσης και προβληματισμών. Πως η Φαντασία και η Νόηση προάγουν τη δημιουργική παραγωγή Λόγου και τη θεμελίωση δημοκρατικών συμπεριφορών. Εμπειρική Προσέγγιση. *Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης*, 1, pp. 686-692.

Κυργιοπούλου, Ε. (2022). *Απόψεις εκπαιδευτικών δημοτικής εκπαίδευσης και στάση διαδικτυακών ΜΜΕ για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση: μια συγκριτική μελέτη* (Μεταπτυχιακή εργασία). Ανακτήθηκε από:

<https://ikee.lib.auth.gr/record/339675/files/GRI-2022-35352.pdf>

Λιοναράκης Α., & Σ. (2010). Ο ρόλος του καθηγητή-Συμβούλου και η ανάπτυξη μηχανισμού υποστήριξης του στην εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση. *Open Education-The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology*, 6, pp. 106-122.

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Λιοναράκης Α. (2011). Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας και εξ Αποστάσεως Σχολική Εκπαίδευση. *2ο Πανελλήνιο Συνέδριο για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση*, (pp. 9-18). Πάτρα.

Λιοναράκης, Α. (2001). Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Πολυμορφική Εκπαίδευση: Προβληματισμοί για μία ποιοτική προσέγγιση σχεδιασμού διδακτικού υλικού. In Α. Λιοναράκης, *Απόψεις και Προβληματισμοί για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση* (pp. 1-15). Αθήνα: Προπομπός.

Λιοναράκης, Α. (2009). *Η εκπόνηση μεθοδολογικής προσέγγισης (διδασκική) των προγραμμάτων δια βίου εκπαίδευσης από απόσταση*. Αθήνα: Υπουργείο παιδείας, δια βίου μάθησης & θρησκευμάτων.

Λιοναράκης, Α. (2006). Η θεωρία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και η πολυπλοκότητα της πολυμορφικής της διάστασης. In *Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση-Στοιχεία Θεωρίας και Πράξης* (pp. 7-41). Αθήνα: Προπομπός.

Λιοναράκης, Α. (2014). Ταξινόμηση και διαμόρφωση μοντέλων επιστημονικού λόγου για σχεδιασμό και ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού. Καινοτόμες διδακτικές τεχνικές-Γραπτός Επιστημονικός Λόγος Ελληνικό Δίκτυο Ανοικτής και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση.

Λυμπέρη, Θ. (2021). Τα έργα Τέχνης "συνομιλούν"-Φάκελος Υλικού Λογοτεχνίας. *Open Education-The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology*, 17 (2), pp. 194-204.

Μάγος, Κ. (2019). Η συμβολή της παιδικής λογοτεχνίας στη διδασκαλία του Ολοκαυτώματος: Η περίπτωση της "Ερिका". *Children's Literature E-Journal* (30).

Μαυροειδής Η., Γ. Ι. (2014). Επισκόπηση θεωρητικών εννοιών στην εκπαίδευση από απόσταση. *Open Education-The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology*. (10), pp. 88-100.

Παπαδημητρίου Σ. (2018). Σχολική εξ αποστάσεως Εκπαίδευση: Μελέτες περίπτωσης στο Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα. *Πρακτικά 3ου Πανελλήνιου Συνεδρίου με τίτλο*

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Εκπαίδευση στον 21ο αιώνα: Αναζητώντας την καινοτομία, την τέχνη, τη δημιουργικότητα, Γ', pp. 85-98.

Σαχλού Ε., Κ. Μ. (2022). Η παιδαγωγική δυναμική των ΤΠΕ και η συμβολή της στην παιδαγωγικότητα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. *Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση*, 11, pp. 52-67.

Σοφός Α., Κ. Α. (2015). *Online Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση*. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις.

Σοφός Α., (2021). Εκπαίδευση υπό έκτακτες συνθήκες ή εξ αποστάσεως σχολική εκπαίδευση; Προβληματισμοί και ζητήματα που προκύπτουν για τον εκπαιδευτικό και προοπτικές για το μέλλον. *1^ο Διεθνές Διαδικτυακό Εκπαιδευτικό Συνέδριο Από τον 20^ο στον 21^ο αιώνα μέσα σε 15 ημέρες*, pp. 38-50.

Τζέμου, Χ. &. (2013). Η Ανοικτή και Εξ αποστάσεως Εκπαίδευση στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση σε διεθνές επίπεδο. Παράγοντες που επηρεάζουν την εκπλήρωση του ιδεώδους της Ανοικτής εκπαίδευσης. *7ο Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση "Μεθοδολογίες Μάθησης"*, 3, pp. 158-171. Αθήνα.

Τσιτλακίδου, Ε. &. (2013). Ο ρόλος του διδάσκοντα στην υποστήριξη της αυτονομίας στην εξ αποστάσεως μαθησιακή διαδικασία. *Open Education-the Journal for Open and Distance Education and Educational Technology*, 9 (1), pp. 47-61.

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Παράρτημα Α: « Ερωτηματολόγια της έρευνας του εκπαιδευτικού υλικού (ειδικών) »

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Επιστήμες της Αγωγής - Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ (e-Learning)».

UNIVERSITY OF CRETE
Department of Primary Education

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε.

E-Learning Lab

Ε.ΔΙ.Β.Ε.Α
www.edivea.org

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΡΟΗΓΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

«Τίτλος Διπλωματικής Εργασίας»

Επιβλέπων: κ Κελεσίδης Ευάγγελος
Υπεύθυνος Έρευνας: Μουσουράκη Σοφία

Οδηγίες

Το παρόν ερωτηματολόγιο αποτελεί μια προσπάθεια διερεύνησης των απόψεών σας σχετικά με το Εκπαιδευτικό Υλικό (Ε.Υ.) που μελετήσατε. Ο σκοπός του ερωτηματολογίου είναι διττός. Αφενός διερευνάται εάν το υλικό διέπεται από τις αρχές και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και αφετέρου αν το εκπαιδευτικό υλικό έχει δημιουργηθεί σύμφωνα με τις αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αξιοπιστία και η εγκυρότητα των συμπερασμάτων που θα προκύψουν από την παρούσα έρευνα, είναι αναγκαία η αντικειμενική προσέγγιση των ερωτήσεων.

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Κατά την επεξεργασία των δεδομένων του ερωτηματολογίου, το οποίο προορίζεται αποκλειστικά για ερευνητική χρήση, θα είναι σεβαστό το απόρρητο των απαντήσεών σας. Τα αποτελέσματα της έρευνας θα σας κοινοποιηθούν αμέσως μετά το τέλος της στατιστικής επεξεργασίας.

ΟΥπεύθυνος Έρευνας: Μουσουράκη Σοφία

Υπογραφή

Δημογραφικά στοιχεία

(Ζητείται η συμπλήρωση δημογραφικών στοιχείων)

1. Φύλλο (Κυκλώστε) Άντρας/Γυναίκα
2. Ηλικία (Κυκλώστε) 22-30/31-40/41-50/51
3. Χρόνια Προϋπηρεσίας (Κυκλώστε) 0-45/10/11-20/20

4. Είστε εξοικειωμένοι με τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ).

1 2 3 4
5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

5. Χρησιμοποιείτε τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στην εκπαιδευτική πράξη.

1 2 3 4
5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

6. Είστε εξοικειωμένοι με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (ΕξΑΕ) με τη χρήση των ΤΠΕ.

1 2 3 4
5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ

7. Είστε εξοικειωμένοι με τη μελέτη του εκπαιδευτικού υλικού το οποίο έχει σχεδιαστεί με τη μέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (ΕξΑΕ).

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

1

2

3

4

5

όπου το 1 σημαίνει ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ και το 5 ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ
1^ο Ερευνητικό Ερώτημα: Το εκπαιδευτικό υλικό διέπεται από τις αρχές και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης;

A. Επιστημονική συνοχή / Τεκμηρίωση του Ε.Υ.

A.1. Στο Ε.Υ. γίνεται παράθεση πληροφοριών / απόψεων με την σχετική βιβλιογραφική τεκμηρίωση.

A.2. Στο Ε.Υ. γίνεται αναφορά σε διαφορετικές πηγές πληροφοριών (Βιβλία, επιστημονικά περιοδικά, επιστημονικά συνέδρια κλπ).

A.3. Στο Ε.Υ. γίνεται συγκριτική ανάλυση των πληροφοριών / απόψεων.

A.4. Το Ε.Υ. είναι εμπλουτισμένο με την ερμηνεία / κριτική συζήτηση των πληροφοριών.

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

A.5. Το Ε.Υ. παρέχει τη δυνατότητα στον εκπαιδευόμενο για περαιτέρω μελέτη σε διαφορετικές πηγές.

B. Το Ε.Υ. συμβάλει στην απλή και κατανοητή παρουσίαση του Γνωστικού Αντικειμένου

B.1. Το ύφος γραφής του Ε.Υ. είναι φιλικό για τον αναγνώστη.

B.2. Στο Ε.Υ. γίνεται χρήση προσωπικών και κτητικών αντωνυμιών.

B.3. Στο Ε.Υ. γίνεται κατά το δυνατόν χρήση της καθομιλούμενης γλώσσας.

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

B.4. Η γραφή του Ε.Υ. είναι ευανάγνωστη.

B.5. Η πυκνότητα των πληροφοριών του Ε.Υ. είναι ικανοποιητική.

B.6. Το Ε.Υ. παρουσιάζεται τμηματικά στο μέγεθος της οθόνης.

B.7. Το Ε.Υ. περιέχει μόνο κείμενο.

B.8. Το Ε.Υ περιέχει κείμενο και εικόνες.

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

B.9. Το Ε.Υ περιέχει κείμενο, εικόνες και video.

B.10. Οι χρωματικές συνθέσεις του Ε.Υ. συμβάλλουν στην άνετη αλληλεπίδραση.

Γ. Ευχρηστία του Ε.Υ.

Γ.1. Τα κουμπιά που χρησιμοποιήθηκαν στο Ε.Υ.(εμπρός, πίσω κλπ) είναι κατανοητά και αναγνωρίσιμα.

Γ.2. Τα εικονίδια που χρησιμοποιήθηκαν στο Ε.Υ.(πρόσθετες πηγές, δραστηριότητες κλπ) είναι κατανοητά και αναγνωρίσιμα.

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Γ.3. Η πλοήγηση στο Ε.Υ. είναι εύκολη.

Γ.4. Οι υπερσύνδεσμοι του Ε.Υ. οδηγούν στο αναμενόμενο περιεχόμενο.

Δ. Το Ε.Υ. υποστηρίζει - καθοδηγεί τον εκπαιδευόμενο στη μελέτη του

Δ.1. Παρέχονται συμβουλές για το πώς να μελετηθεί το εκπαιδευτικό υλικό.

Δ.2. Το Ε.Υ. υποστηρίζει τον εκπαιδευόμενο προκειμένου να δώσει έμφαση σε συγκεκριμένα σημεία (Υπάρχουν πλαίσια ή έντονη γραφή (σήμανση) ώστε να τονίζονται σημαντικές έννοιες).

Δ.3. Στο Ε.Υ. υπάρχουν επεξηγηματικά σχόλια τα οποία υποστηρίζουν τον σπουδαστή στη μελέτη του.

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Ε. Το Ε.Υ υποστηρίζει την αλληλεπίδραση με τον εκπαιδευόμενο στη μελέτη του

Ε.1. Το Ε.Υ.εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εκφράσει τις δικές απόψεις (κρίσεις) πάνω σε σημαντικά ζητήματα.

Ε.2. Το Ε.Υ.εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να διατυπώνει τις δικές του ερωτήσεις πάνω σε σημαντικά ζητήματα.

Ε.3. Το Ε.Υ.εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εμπλακεί συναισθηματικά με βάση τα προσωπικά του ενδιαφέροντα.

Ε.4. Το Ε.Υ.εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να ανταλλάξει απόψεις με τους άλλους εκπαιδευόμενους.

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Ε.5. Το Ε.Υ.εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να θεωρήσει τον εαυτό του ως μέλος μιας κοινωνικής ομάδας που έχει συγκεκριμένες ανάγκες και προσδοκίες.

Ε.6. Το Ε.Υ.εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να ενσωματώσει / εμπλουτίσει τις απόψεις του σε αυτό.

Στ. Το Ε.Υ. παρέχει δυνατότητα Αναστοχασμού -Αυτοαξιολόγησης στον εκπαιδευόμενο

Στ.1. Το Ε.Υ. εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την αυτοαξιολόγηση του εκπαιδευόμενου.

Στ.2. Το Ε.Υ.εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την ανάπτυξη της αυτόνομης κριτικής σκέψης του εκπαιδευόμενου.

Στ.3. Το Ε.Υ.εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν την ανάπτυξη διάυλων επικοινωνίας με στόχο την ανατροφοδότηση του εκπαιδευόμενου.

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Στ.4. Το Ε.Υ.εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να συσχετίσει τα νέα δεδομένα με τη δική του πραγματικότητα.

Στ.5. Το Ε.Υ.εμπεριέχει δραστηριότητες οι οποίες ενθαρρύνουν τον εκπαιδευόμενο να εφαρμόσει τη νέα γνώση στη δική του πραγματικότητα.

Ζ. Σκοπός / Προσδοκώμενα Αποτελέσματα

Ζ.1. Στο Ε.Υ. διατυπώνεται σαφώς ο σκοπός της κάθε διδακτικής ενότητας.

Ζ.2. Στο Ε.Υ. διατυπώνονται σαφώς τα προσδοκώμενα αποτελέσματα σε κάθε διδακτική ενότητα.

Ζ.3. Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο γνώσεων.

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Z.4. Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο δεξιοτήτων.

Z.5. Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα παρακινούν τον εκπαιδευόμενο σε επίπεδο στάσεων.

Z.6. Ο εκπαιδευόμενος ελέγχει την πρόοδό του με βάση τα προσδοκώμενα αποτελέσματα.

2^ο Ερευνητικό Ερώτημα: Το εκπαιδευτικό υλικό έχει δημιουργηθεί σύμφωνα με τις αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης;

(Για να θυμηθείτε τις αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης δείτε εδώ:

<https://www.edivea.org/mayer.html>)

A.1. Στο Ε.Υ. υπάρχει συνδυασμός κείμενου και εικόνας για την παρουσίαση του γνωστικού αντικείμενου. **(Πολυμεσική Αρχή)**

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

A.2. Στο Ε.Υ. η χρήση των εικόνων σας βοηθάει να κατανοήσετε το γνωστικό αντικείμενο. [\(Πολυμεσική Αρχή\)](#)

A.3. Στο Ε.Υ. υπάρχουν στοιχεία αφήγησης (μονόλογος, διάλογος, περιγραφή, σχόλια κ.ά.). [\(Αρχή της Τροπικότητας\)](#)

A.4. Στο Ε.Υ. συμπεριλαμβάνονται μη σχετικές πληροφορίες (λέξεις, εικόνες, ήχοι) με το γνωστικό αντικείμενο. [\(Αρχή της Συνοχής\)](#)

A.5. Στο Ε.Υ. γίνεται χρήση φιλικής γλώσσας. [\(Αρχή της Προσωποποίησης\)](#)

A.6. Στο Ε.Υ. γίνεται χρήση δεύτερου προσώπου. [\(Αρχή της Προσωποποίησης\)](#)

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

A.7. Στο Ε.Υ. γίνεται ηχητική παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου. [\(Αρχή της Προσωποποίησης\)](#)

A.8. Στο Ε.Υ. το ύφος της ηχητικής παρουσίασης είναι φιλικό για τον εκπαιδευόμενο. [\(Αρχή της Φωνής\)](#)

A.9. Στο Ε.Υ. εμφανίζεται ένας φιλικός χαρακτήρας (avatar) που ενισχύει τη διαδικασία μάθησης των εκπαιδευόμενων. [\(Αρχή της Εικόνας\)](#)

A.10. Στο Ε.Υ. η παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου γίνεται τμηματικά. [\(Αρχή της Κατάτμησης\)](#)

A.11. Στο Ε.Υ. υπάρχουν διαδραστικές δραστηριότητες που παρέχουν ανατροφοδότηση στους εκπαιδευόμενους. [\(Αρχή της Προσωποποίησης\)](#)

A.12. Στο Ε.Υ. υπάρχουν μακροσκελή κείμενα για την παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου. [\(Αρχή της Κατάτμησης\)](#)

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

A.13. Το Ε.Υ. παρέχει σαφείς οδηγίες στους εκπαιδευόμενους για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων και εργασιών. [\(Αρχή της Σηματοδότησης\)](#)

A.14. Στο Ε.Υ. υπάρχουν στοιχεία επισήμανσης (έντονη γραφή, υπογράμμιση, χρωματισμός κ.ά.). [\(Αρχή της Σηματοδότησης\)](#)

A.15. Στο Ε.Υ. υπάρχουν εισαγωγικές δραστηριότητες που βοηθούν στη μελέτη του γνωστικού αντικείμενου. [\(Αρχή της Προπαίδευσης\)](#)

Γενικές Επισημάνσεις

1. Ποια πιστεύετε ότι είναι τα τρία πιο δυνατά στοιχεία του εκπαιδευτικού υλικού;

2. Γραψτε έως τρεις αλλαγές που προτείνετε προκειμένου να βελτιωθεί το εκπαιδευτικό υλικό.

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

Ευχαριστούμε για τη συνεργασία σας

Παράρτημα Β: « Ερωτηματολόγιο μαθητών»

Ερωτηματολόγιο μαθητών

Διάβασε προσεκτικά τις παρακάτω ερωτήσεις και προσπάθησε να τις απαντήσεις όσο πιο καλά μπορείς. Το ερωτηματολόγιο είναι **ανώνυμο**, άρα **δεν χρειάζεται να γράψεις το όνομά σου. Μην αφήσεις καμία ερώτηση κενή!**

1. Πώς σου φάνηκε το μάθημα για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης με αυτόν τον νέο τρόπο διδασκαλίας;

- Τι ήταν αυτό που σου άρεσε πιο πολύ;
- Τι ήταν αυτό που δεν σου άρεσε;

2. Ήταν εύκολη ή δύσκολη η πλοήγηση στο εκπαιδευτικό υλικό; Σε τι ήταν εύκολη ή σε τι ήταν δύσκολη;

Σοφία Μουσουράκη, «Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση ολοκληρωμένης παρέμβασης συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε μαθητές Στ' Δημοτικού για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης»

3. Πόσο ενδιαφέροντα σου φάνηκαν αυτά που έμαθες μέσα από το εκπαιδευτικό υλικό;

4. Σε βοήθησε το εκπαιδευτικό υλικό να μάθεις;

- Αν ναι, πώς σε βοήθησε;

- Αν όχι,τι σε δυσκόλεψε;

Γράψε με μία λέξη το συναίσθημα που ένιωσες.

5.Υπάρχει κάτι που θα ήθελες να αλλάξει στο μάθημα με το νέο τρόπο για να είναι πιο ενδιαφέρον;

Ημερομηνία:...../...../.....